การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ปริญญานิพนธ์

ของ

กมลวรรณ อังศรีสุรพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2554

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ปริญญานิพนธ์

ของ

กมลวรรณ อังศรีสุรพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

บทคัดย่อ

ของ

กมลวรรณ อังศรีสุรพร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
พฤษภาคม 2554

กมลวรรณ อังศรีสุรพร. (2554). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร. เยาวพา เดชะคุปต์, รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในช่วงเวลาที่ต่างกัน และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เลือกนักเรียนจากจำนวนนักเรียน 5 ห้องมา 1 ห้องแบบเจาะจง จากนั้นสุ่มนักเรียนมาจำนวน 15 คน โดยการจับสลาก จำนวน 24 ครั้ง รวมระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ทำการทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อและแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อมีความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ มีพัฒนาการทางพหุปัญญาในเกือบทุกด้านอยู่ในระดับสูง ยกเว้น ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว และด้านธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีแนวโน้มสูงขึ้นในแต่ละช่วงของการเปรียบเทียบ

THE STUDY OF EARLY CHILDHOOD CHILDREN'S MULTIPLE INTELLIGENCES ABILITIES OBTAINED THROUGH ACTIVITY ACCORDIND TO THE MULTIPLE INTELLIGENCES MODEL FOR LEARNING USING STORY TELLING AS TOOLS

AN ABSTRACT

BY

KAMOLWAN ANGSRISURAPORN

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the

Master of Education Degree in Early Childhood Education

at Srinakharinwirot University

May 2011

Kamolwan Angsrisuraporn. (2011). The Study of Early Childhood Children's Multiple Intelligences Abilities Obtained Through Activity According to the Multiple Intelligences Model for Learning Using Story Telling as Tools. M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Yawvapa Tejagupta, Assoc. Prof. Nipa Sripairot.

The purpose of this research were to study and compare early childhood children's multiple intelligences abilities obtained through activity according to the Multiple Intelligences Model for Learning using story telling as tools.

Sample used in this study was early childhood children boys and girls, 3–4 years old, who study in kindergarten 1 at Satitpattana School, in the second semester of the academic 2010. One classroom was specifically selected from 5 classes and 15 children were selected by simple random sampling.

The instruments used in this study were the Lesson Plan obtained through the Multiple Intelligences Model for Learning using Story Telling as Tools. The reliability of the Multiple Intelligences Observation Form was at .85 level. The statistics used in this study were mean, median, and standard deviation. The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Rank was used for testing hypothesis. The experiment was carried by researcher within for 8 consecutive weeks, 3 days per week and 50 minutes per days.

The results of this study revealed that :

1. The early childhood children' multiple intelligences abilities obtained through activity according to the Multiple Intelligences Model for Learning using story telling as tools had increased significantly at .05 level in all aspects.

2. The early childhood children' multiple intelligences abilities obtained through activity the Multiple Intelligences Model for learning using story telling as tools had been developed in majority aspects at high level, except bodily – kinesthetic Intelligence and naturalist intelligence were at moderate level. The increasing of the multiple intelligences abilities aspects were shown in every stages of comparision.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ของ

กมลวรรณ อังศรีสุรพร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ ..... เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างสูงจากรองศาสตราจารย์. ดร. เยาวพา เดชะคุปต์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ชี้แนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ ประธานคุมสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ คณะกรรมคุมสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมช่วยปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของปริญญานิพนธ์ฉนับนี้ให้มีความสมบูรณ์เรียบร้อยและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ต่างๆ ด้วยความรักและความเมตตา และเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นนทิศักดิ์ ผาผาย อาจารย์รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ ดร.ธัญรัศม์ นิธิกุลธีระภัทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญญาพร อูนากูล และรองศาสตราจารย์ชลาธิป สมาหิโต ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และเจ้าหน้าที่โรงเรียนสาธิตพัฒนา ที่ได้ให้คำแนะนำ ประสบการณ์ที่ดี และขอบใจนักเรียนชั้นอนุบาล 1/4 ทุกๆ คน ที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาทดลองเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อไพโรจน์ คุณแม่ณัชชา อังศรีสุรพร ญาติพี่น้องทุกคนของผู้วิจัย เพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาการศึกษาปฐมวัย คุณนที เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคุณกณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กมลวรรณ อังศรีสุรพร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดการวิจัย	7
	สมมติฐานการวิจัย	7
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	8
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา	9
	ความหมายของพหุปัญญา	9
	แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา	10
	ประเภทของพหุปัญญา	11
	ลักษณะสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา	13
	ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านต่างๆ ตามทฤษฎีพหุปัญญา ...	14
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพหุปัญญา	25
	ประโยชน์ของทฤษฎีพหุปัญญา	26
	แนวทางในการส่งเสริมพหุปัญญาในด้านต่างๆ	27
	รูปแบบการสอนตามทฤษฎีพหุปัญญา	29
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา	30
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	34
	ความหมายของนิทาน	34
	คุณค่าและประโยชน์ของนิทาน	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	**(ต่อ)**	
	ประเภทของนิทาน	37
	เกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็ก	40
	รูปแบบและเทคนิคการเล่านิทาน	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน	44
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	47
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
	แบบแผนการวิจัย	52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
	สถิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	57
	สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5	**สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ**	65
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	65
	สมมติฐานในการวิจัย	65
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	65
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
	วิธีดำเนินการวิจัย	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล	67
	สรุปผลการวิจัย	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

5 **(ต่อ)**

อภิปรายผล 68

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย 81

ข้อเสนอแนะทั่วไป 82

บรรณานุกรม 83

ภาคผนวก 92

ภาคผนวก ก 93

ภาคผนวก ข 112

ภาคผนวก ค 123

ภาคผนวก ง 127

ภาคผนวก จ 138

ภาคผนวก ฉ 141

ประวัติย่อผู้วิจัย 143

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ลักษณะพหุปัญญา	20
2	นิทานที่ใช้เป็นสื่อ	49
3	แบบแผนการวิจัย	53
4	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	58
5	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	58
6	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติ ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	59
7	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	59
8	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรี ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	60
9	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	60
10	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	61
11	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติ ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	61
12	คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน	63
14	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	129
15	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	130
16	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	131
17	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	132
18	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรีก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	133
19	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	134
20	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล	13ถ
21	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อรายบุคคล	136

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

22 พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล 137

23 คะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนที่ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา 139

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดการวิจัย…….. 7

2 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถด้านต่างๆ ตามแนวคิดพหุปัญญา จากหน่วยการเรียนรู้เรื่อง “นิทานและของเล่น” ……... 99

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ในยุคที่ต้องการพัฒนาในด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเป็นทรัพยากรที่สำคัญมาก ดังที่เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: คำนำ) กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางถึงความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาของชีวิตมนุษย์ ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ กล่าวว่า เด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะแรกที่สำคัญที่สุด เพราะเด็กในวัยนี้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นไปอย่างรวดเร็ว พัฒนาการต่างๆในช่วงนี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับพัฒนาการในวัยต่อไป เด็กวัยนี้ควรได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมที่สร้างเสริมปัญญา พัฒนาความคิดที่มีอยู่ในตัวให้ก้าวขึ้นสู่ขีดสูงสุด ให้โอกาสได้รับประสบการณ์ต่างๆ ในวัยต้นของชีวิต

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไข (2545) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรเป็นไปเพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 4 มาตราที่ 22 ยังบัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 9)

การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยควรพัฒนาอย่างครบถ้วนทั้งด้านพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม-จิตใจ และสติปัญญา ควรพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย (กรมวิชาการ. 2546: 18) ซึ่งการ์ดเนอร์ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2542: 5 – 7; อ้างอิงจาก Gardner. n.d.) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเด็กโดยองค์รวมทุกๆด้านอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการพัฒนาพหุปัญญาที่หลากหลายในทฤษฎี ที่เรียกว่า ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory) (เยาวพา เดชะคุปต์ 2542: 29) ให้ความหมายของคำว่า “พหุปัญญา” ของ การ์ดเนอร์ ว่าเป็นความสามารถทางชีวภาพ ซึ่งแต่ละคนจะแสดงออกมาเป็นสิ่งผสมผสานระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม การ์เนอร์ เชื่อว่าพหุปัญญา หมายถึง โครงสร้างทางชีวจิตวิทยา ซึ่งเป็นตัวสร้างแหล่งความคิดของคนเรา ซึ่งจะส่งผลเนื้อหาแต่ละด้าน การ์เนอร์เชื่อว่าคนทั่วไปจะมีพหุปัญญาอย่างน้อย 9 ด้าน พหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์

(Logical – Mathematical Intelligence) ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily – Kinesthetic Intelligence) ปัญญาด้านดนตรี (Music Intelligence) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) และปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม และการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) ซึ่งทฤษฎีพหุปัญญา เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ทุกเพศ ทุกวัย ทุกวงการ

การพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนให้เป็นผู้รอบรู้ มีความสามารถในหลาย ๆ ด้านตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ มุ่งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีอยู่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งรูปแบบหนึ่งที่เยาวพา เดชะคุปต์. (2544: 6-7) พัฒนารูปแบบของพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้หรือ รูปแบบ ACACA โดยเป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยหลักการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (A = Active Learning) ขั้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (C = Cooperative Learning) ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (A = Analysis) ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (C = Constructivism) และขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมายในชีวิตจริง (A = Application) การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ดังกล่าวนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของเด็ก

ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ส่งเสริมความสามารถของเด็กปฐมวัย ควรเป็นการพัฒนาพหุปัญญา คือ ปัญญาที่หลากหลาย โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญโดยการจัดกิจกรมที่เน้นพหุปัญญาโดยจัดให้สอดคล้องกับวัย และวุฒิภาวะของเด็ก เพื่อให้เด็กมีโอกาสได้สะท้อนความคิด จินตนาการ เรียนรู้ภาษา การดำรงอยู่ของชีวิต รักธรรมชาติ และเข้าใจบุคคลอื่น อาทิการเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง การทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ และการเล่านิทาน เป็นต้น สำหรับ การเล่านิทานนั้นเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา เป็นกิจกรรมที่ให้ความสุขสนุกสนาน เป็นความรู้ที่เกิดจากการซึมซับได้โดยไม่รู้ตัว จากเนื้อเรื่องในนิทาน ซึ่งเป็นแบบอย่างให้กับเด็กและนิทานช่วยให้เด็กมีประสบการณ์เรื่องรัก เกลียด อิจฉา อาฆาต พยาบาท ความดีความชั่ว ผู้ร้ายผู้ดี (สุพัตรา สุภาพ. 2541: 121) ตลอดจนนิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2541: 10)

นิทานมีความสำคัญกับเด็กปฐมวัยอย่างมาก เพราะนิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านต่างๆ เช่น ทางความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ภาษา การดำรงชีวิต การรักธรรมชาติ และการเข้าใจบุคคล

อื่น (ชัยยงค์ พรหมวงษ์. 2521: 80 – 81) ครูปฐมวัยสามารถนำนิทานมาใช้ฝึกทักษะทางภาษา ด้านการพูดให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี เพราะเด็กปฐมวัยชอบนิทานเป็นชีวิตจิตใจ เด็กมักจะรบเร้าให้ครูเล่านิทานให้ฟังเสมอ โดยปกติครูมักจะเล่านิทานให้เด็กฟัง เนื่องจากเห็นว่าเด็กยังอ่านหนังสือไม่ได้ ทั้งที่จริงแล้ว เด็กสามารถเข้าใจเรื่องราวของนิทานจากภาพในหนังสือนิทานได้เป็นอย่างดี ขณะที่ครูเล่านิทานให้ฟัง เด็กอาจจะเกิดจินตนาการจากนิทานที่ได้ฟัง และมีพัฒนาการทางภาษา เพราะเด็กปฐมวัยยังเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ แต่เด็กจะไม่ค่อยได้มีโอกาสคิด และใช้ภาษาด้วยตนเองอย่างอิสระ

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมนิทานให้กับเด็กนั้น ครูควรส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมหรือดำเนินกิจกรรม มีการลงมือทำด้วยตนเองให้มากที่สุด ครูเป็นผู้เตรียมเนื้อหา ประสบการณ์ต่างๆ และเป็นผู้สนับสนุนกระตุ้นเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ วิธีการสอนเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทาน จะทำให้กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมหลังจากการฟังนิทานจบ เช่น ร่วมตอบคำถาม วาดภาพระบายสีตามจินตนาการ เป็นต้น ซึ่งในนิทานจะมีสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งครูต้องมีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของเด็กในขณะที่ฟังนิทานและร่วมทำกิจกรรมหลังจากการฟังนิทานจบด้วย

เนื่องจากการใช้นิทานสามารถพัฒนา ความคิดจินตนาการ ทักษะทางภาษา ความเข้าใจระหว่างบุคคลและตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญา ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย และสนใจจะทำการศึกษาการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยคิดว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะส่งผลให้ความสามารถทางพหุปัญญาสูงกว่าก่อนทดลองหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้บริหาร ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในการจัดและพัฒนารูปแบบของกิจกรรมซึ่งใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้กับเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในแต่ละช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง

ความสำคัญของการวิจัย

เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา จำนวน 5 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 110 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เลือกนักเรียนจากจำนวนนักเรียน 5 ห้องมา 1 ห้องแบบเจาะจง จากนั้นสุ่มนักเรียนมาจำนวน 15 คน โดยการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางพหุปัญญา จำแนกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถของพหุปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
2. ความสามารถของพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)
3. ความสามารถของพหุปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence)
4. ความสามารถของพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence)
5. ความสามารถของพหุปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence)
6. ความสามารถของพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence)

7. ความสามารถของพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)

8. ความสามารถของพหุปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)

9.ความสามารถของพหุปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม การดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ** หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ หรือรูปแบบ ACACA ที่รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์ พัฒนาขึ้นโดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีพหุปัญญาของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ และทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยการใช้นิทานเป็นสื่อในการทำกิจกรรม ซึ่งหลังจากเด็กๆ ฟังนิทานจบแล้ว เด็กๆจะทำกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในนิทาน วาดภาพระบายสีจากนิทาน และประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้จากเนื้อเรื่องในนิทาน โดยครูมีหน้าที่คอยทำหน้าที่กระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม

มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อมี 5 ขั้น ดังนี้

1.1 ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning) เด็กฟังนิทาน ร่วมตอบคำถาม ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง และแสดงบทบาทสมมติจากนิทาน

1.2 ขั้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative Learning) เด็กร่วมทำกิจกรรมวาดภาพระบาย ประดิษฐ์ เป็นกลุ่ม โดยมีการพูดคุยวางแผน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอผลงานของตนเอง

1.3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) เด็กคิดวิเคราะห์กิจกรรมจากขั้นที่ 1 และ 2 ขณะทำกิจกรรมร่วมกันว่าผลงานเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง และแก้ปัญหาอย่างไร

1.4 ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เด็กร่วมกันสรุปและสร้างแผนผังใยแมงมุม มาความรู้และประสบการณ์มาสร้างองค์ความรู้ใหม่เฉพาะตัว

1.5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application) เด็กเชื่อมโยงทักษะ ประสบการณ์ โดยตอบคำถาม และแสดงบทบาทสมมติที่ครูสร้างสถานการณ์ขึ้น

2. **ความสามารถทางพหุปัญญา** หมายถึง ความสามารถทางปัญญาแต่ละด้านที่เด็กปฐมวัยแสดงออก ดังนี้

2.1 ความสามารถด้านภาษา หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจและบอกความหมายของคำ ความสามารถในการปฏิบัติตามคำสั่ง ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นความสามารถในการเล่าเรื่อง/นิทาน และความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

2.2 ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการให้เหตุผล ความสามารถในการจำแนก/การเปรียบเทียบ/การจัดหมวดหมู่ ความสามารถในการใช้ตัวเลข และจำนวน ความสามารถในการแก้ปัญหา

2.3 ความสามารถด้านมิติ หมายถึง ความสามารถในการบอกรูปพรรณสัณฐานของสิ่งต่างๆ ในด้านรูปร่าง รูปทรง ขนาด และพื้นที่ ความสามารถในการบอกตำแหน่งที่ตั้งและบอกทิศทางของสิ่งต่างๆ ความสามารถในการวาดภาพอย่างสร้างสรรค์

2.4 ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว หมายถึง ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย ความสามารถในการใช้ร่างกายแสดงท่าทางต่างๆ ความสามารถในการเคลื่อนไหวอย่างครบองค์ประกอบ และความสามารถในการควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา

2.5 ความสามารถด้านดนตรี หมายถึง ความสามารถในการโต้ตอบต่อจังหวะและเสียงเพลง ความสามารถในการแสดงท่าทางตามจังหวะ/สัญญาณ ความสามารถในการร้องเพลงและแสดงท่วงท่าประกอบ

2.6 ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล หมายถึง ความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตาม และความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

2.7 ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง หมายถึง ความสามารถในการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มีความกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจ ทำงานอย่างมีเป้าหมาย และมีความชื่นชมและพึงพอใจในผลงานของตนเอง

2.8 ความสามารถด้านธรรมชาติ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า รู้จักบำรุงรักษา และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.9 ความสามารถของพหุปัญญาด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต หมายถึง ความสามารถในการการเข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกายและจิตใจแล้วแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา เข้าใจความหมายของชีวิต รวมถึงความสามารถในการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์

ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำแนกได้ 9 ด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยนำรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (A = Active Learning) ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย (C = Cooperation Learning) ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (A = Analysis) ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (C = Constructivism) ขั้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (A = Application) มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญา โดยมีแนวคิดมาจาก โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 2–3; อ้างอิงจาก Gardner. 1983) ที่กล่าวว่า คนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขาสามารถและพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่าง ๆ ตามสภาพแวดล้อมของตน การ์ดเนอร์ มองปัญญาในหลายลักษณะ และเชื่อว่า ปัญญาของแต่ละคนจะเป็นกระบวนการทางจิตใจ หรือความสามารถที่จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งมี 9 ด้าน โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

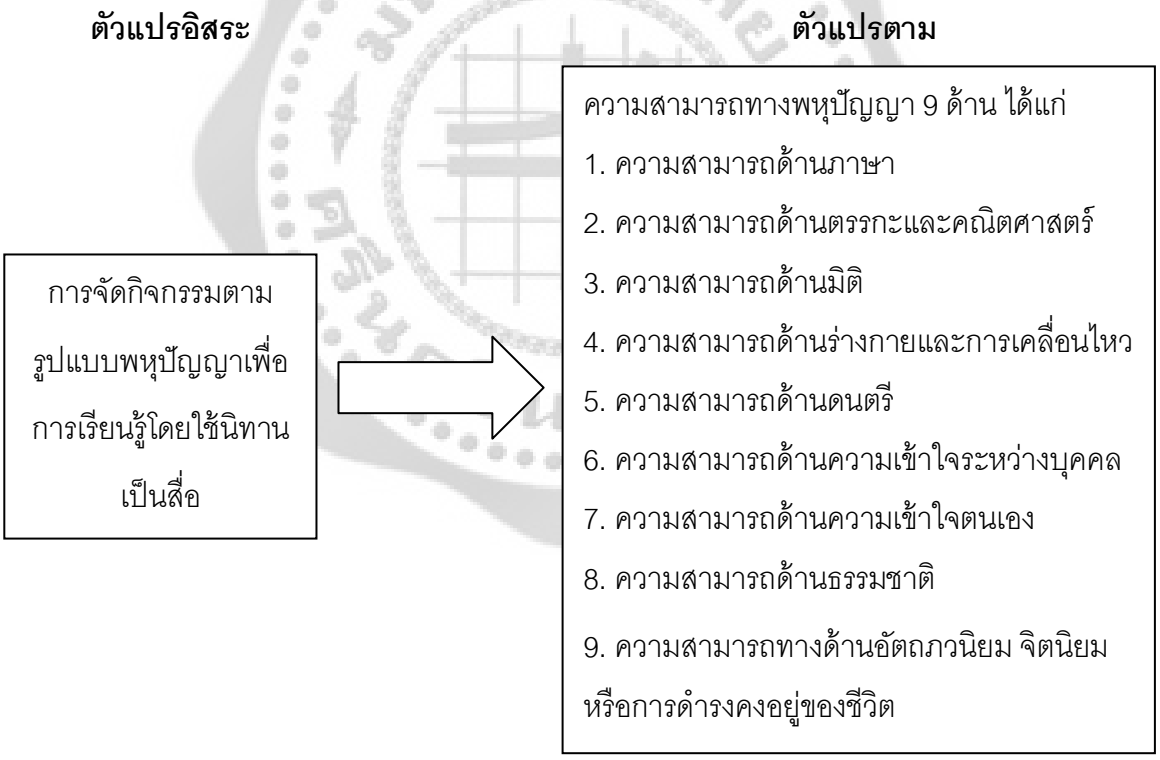

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจำแนกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา

1. 1 ความหมายของพหุปัญญา
1. 2 แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา
1. 3 ประเภทของพหุปัญญา
1. 4 ลักษณะสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา
1. 5 ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามทฤษฎีพหุปัญญา
1. 6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพหุปัญญา
1. 7 ประโยชน์ของทฤษฎีพหุปัญญา
1. 8 แนวทางในการส่งเสริมพหุปัญญาในด้านต่าง ๆ
1. 9 รูปแบบการสอนตามทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

2. 1 ความหมายของนิทาน
2. 2 คุณค่าและประโยชน์ของนิทาน
2. 3 ประเภทของนิทาน
2. 4 เกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็ก
2. 5 รูปแบบและเทคนิคการเล่านิทาน
2. 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา

ในส่วนนี้กล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของพหุปัญญา

มีผู้ให้ความหมายของพหุปัญญาเอาไว้ดังต่อไปนี้

เยาวพา เดชะคุปต์. (2544: 2–3; อ้างอิงจาก Gardner. 1983) ให้ความหมายของคำว่า “พหุปัญญา” ของ การ์ดเนอร์ ว่าเป็นความสามารถเชิงชีวจิต (Biopsychology Potential) นั่นคือ คนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขาสามารถและพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่าง ๆ ตามสภาพแวดล้อมของตน มองปัญญาในหลายลักษณะ และเชื่อว่า ปัญญาของแต่ละคนจะเป็นกระบวนการทางจิตใจ หรือความสามารถที่จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544: 108; อ้างอิงจาก Gardner. 1983) กล่าวถึงความหมายที่การ์ดเนอร์ ให้ความหมายของคำว่า พหุปัญญา ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา

2. ความสามารถในการสร้างสรรค์ และค้นพบสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลผลิตอันมีประสิทธิภาพ

3. ความสามารถในการพบเห็นปัญหาใหม่

นพเนตร ธรรมบวร (2545: 8) กล่าวว่า พหุปัญญา หมายถึง ความสามารถของคนที่ใช้สมอง ซึ่งจัดเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญมากของร่างกายมนุษย์ เพราะนอกจากจะทำหน้าที่ควบคุมเกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด การเรียนรู้ พฤติกรรมและบุคลิกภาพของมนุษย์แล้ว สมองยังทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของอวัยวะอื่น ๆ ด้วย

ประเวศ วะสี (2535: 9) กล่าวว่า พหุปัญญา หมายถึง ความฉลาดของมนุษย์ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเซลล์ในสมอง แต่ขึ้นอยู่กับการเชื่อมโยงเซลล์ประสาทที่จะงอกเงยออกมาเป็นวงจรสมอง ถ้าสมองได้รับการกระตุ้นมากวงจรสมองก็ยิ่งมากขึ้นทำให้ฉลาด ถ้าได้รับการกระตุ้นน้อยการเชื่อมโยงกันของเซลล์ประสาทก็จะลดน้อยลงตามไปด้วย ดังนั้นสิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดูจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดโครงสร้างและโปรแกรมในสมอง

สรุปได้ว่า พหุปัญญา หมายถึง ความสามารถที่มีความหลากหลายของบุคคล เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการสร้างสรรค์ค้นพบ ความสามารถในการพบปัญหาใหม่ๆ ซึ่งสามารถจะพัฒนาได้โดยการเลี้ยงดูและจากสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

1.2 แนวคิดของทฤษฎีพหุปัญญา

มีผู้ให้แนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเอาไว้ดังต่อไปนี้

อารี สัณหฉวี (2535: 1) กล่าวว่า เมื่อปี ค.ศ. 1904 (พ.ศ. 2447) กระทรวงศึกษาธิการในกรุงปารีสได้ขอร้องให้นักจิตวิทยาชาวฝรั่งเศสชื่อ อัลเฟรด บิเนท์ (Alfred Binet) และคณะให้พัฒนาเครื่องมือสำหรับวัดนักเรียนประถมศึกษาที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นนักเรียนสอบตก เพื่อหาทางช่วยเหลือแก้ไข จากการพัฒนาเครื่องมือวัดนี้ทำให้เกิดแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาขึ้นเป็นครั้งแรก ของโลก หลายปีต่อมาสหรัฐอเมริกาได้นำแบบทดสอบนี้ไปใช้และได้มีการสร้างแบบทดสอบกันเพิ่มเติม และใช้อย่างแพร่หลาย ดังเป็นที่รู้จักในปัจจุบันว่า แบบทดสอบไอคิว (IQ) หรือแบบทดสอบเชาวน์ปัญญา แปดสิบปีหลังจากที่มีแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาฉบับแรก นัดจิตวิทยาชาวอเมริกันแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ชื่อ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ ก็ได้ประกาศว่าโลกเราตีความหมายของคำว่า ฉลาด หรือ เชาวน์ปัญญา หรือ ปัญญาแคบไป การ์ดเนอร์เสนอในหนังสือ ชื่อ ขอบเขตของจิต(Frames of Mind) เมื่อปี พ.ศ. 2526 (Gardner. 1983) ว่าความฉลาดหรือเชาวน์ปัญญาของมนุษย์นี้มีอย่างน้อยถึง 7 ด้าน และภายหลังเพิ่มอีก 2 ด้าน รวมเป็น 9 ด้าน การ์ดเนอร์ เรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences – M.I.) การ์ดเนอร์ต้องการจะรู้จักขอบเขตของศักยภาพความสามารถของมนุษย์ที่นอกเหนือไปจากคะแนนแบบทดสอบเชาวน์ปัญญา เขาตั้งข้อสงสัยถึงความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาแบบต่าง ๆ ที่ดึงคนออกจากสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ การ์ดเนอร์บอกว่าความฉลาดหรือเชาวน์ปัญญาน่าจะเกี่ยวกับความสามารถใน การแก้ปัญหา และ ออกแบบงานและผลงานชนิดต่าง ๆ ในสถานการณ์ธรรมชาติ

การ์ดเนอร์ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 2-3; อ้างอิงจาก Gardner.1983) เป็นนักวิทยาศาสตร์ด้านระบบประสาทวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายของปัญญา โดยการคิดทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences : MI) ขึ้น และจำแนกปัญญาของคนเอาไว้ในหนังสือชื่อ “โครงสร้างของจิตใจ” (Frame of Mind) และหนังสือเรื่อง “พหุปัญญา” (Multiple InTelligences.1993) โดยศึกษาจากผู้ที่มีสมองบกพร่องในบางส่วน และพบว่าผู้ที่ถูกศึกษายังมีความสามารถในส่วนที่เหลืออยู่ซึ่งเป็นการพิสูจน์ว่าสมองของมนุษย์แบ่งเป็นส่วน ๆ แต่ละส่วนได้กำหนดความสามารถเป็นเรื่อง ๆ หรือมีปัญญาหลาย ๆ อย่างถือกำเนิดมาจากสมองเฉพาะส่วนแตกต่างกัน การ์ดเนอร์ใช้ฐานความคิดจากศาสตร์ทางการรับรู้ (Cognitive Science) และศาสตร์การทำงานของสมอง (Neuro Science) และให้คำจำกัดความคำว่า “ปัญญา” (Intelligences) ว่าเป็นความสามารถเชิงชีวจิต (Biopsychological Potential) นั่นคือ คนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขาสามารถ และพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่าง ๆตามสภาพแวดล้อมของตน เขามองสติปัญญาในหลายลักษณะ และเชื่ออีกว่าปัญญาของแต่ละคนจะเป็นกระบวนการทางจิตใจ หรือความสามารถที่

จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 2-3; อ้างอิงจาก เชิดศักดิ์ ชุมนุม. 2540)

สรุปได้ว่า แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา เกิดจากการทำงานของสมองแบ่งออกเป็นส่วนๆ ซึ่งทำให้มนุษย์มีความสามารถและมีปัญญาที่หลากหลายอยู่ในคนๆ เดียวกัน ซึ่งมีความสามารถในการแก้ปัญหา และออกแบบงานและผลงานชนิดต่าง ๆ ในสถานการณ์ธรรมชาติ

1.3 ประเภทของพหุปัญญา

มีผู้จำแนกประเภทของพหุปัญญาไว้ดังต่อไปนี้

การ์ดเนอร์ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 2-3; อ้างอิงจาก Gardner. 1983) จำแนกความสามารถทางปัญญาของคนเอาไว้ 7 ประเภท และภายหลังได้เพิ่มเติมอีก 2 ประเภท รวมเป็นปัญญา 9 ด้าน ได้แก่

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการจัดกระทำเกี่ยวกับโครงสร้างของภาษาเสียง ความหมาย และเรื่องที่เกี่ยวกับภาษา ได้แก่ ความสามารถใช้ภาษาในการหว่านล้อม การอธิบาย เป็นต้น ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาสูง ได้แก่ นักเล่านิทาน นักพูดนักการเมือง หรือด้านการเขียน ได้แก่ กวี นักเขียนบทละคร บรรณาธิการ นักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. ปัญญาด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ (Logical - Mathematical Intelligence) หมายถึง ความสามารถไวในการมองเห็นความสัมพันธ์ แบบแผน ตรรกวิทยา การคิดเชิงนามธรรม และการคิดที่เป็นเหตุผล (Cause-effect) และการคิดคาดการณ์ (If-then) วิธีการที่ใช้ในการคิด ได้แก่ การจำแนกประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน สรุป การคิดคำนวณ การตั้งสมมติฐาน ผู้ที่มีความสามารถสูงในการใช้ตัวเลข ได้แก่ นักบัญชี นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ และผู้ให้เหตุผลที่ดี ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ นักตรรกศาสตร์ นักจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence) หมายถึง ความสามารถไวต่อสี เส้น รูปร่าง เนื้อที่ และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเหล่านั้น นอกจากนี้ยังหมายถึงความสามารถที่จะมองเห็น และแสดงออกเป็นรูปร่างถึงสิ่งที่เห็นและความคิดเกี่ยวกับพื้นที่ ผู้ที่มีความสามารถสูงในการมองเห็นพื้นที่ ได้แก่ นายพราน ลูกเสือ ผู้นำทาง และสามารถปรับปรุงวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี ได้แก่ สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์ เป็นต้น

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) หมายถึง ความสามารถทักษะทางกาย ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง ความรวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีต และความไวทางประสาทสัมผัส ผู้ที่มีความสามารถสูงในการใช้ร่างกายของตนแสดง

ความคิด ความรู้สึก ได้แก่ นักแสดง นักแสดงท่าใบ้ นักกีฬา นาฏกร นักฟ้อนรำ และความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ ได้แก่ นักปั้น ช้างซ่อมรถยนต์ ศัลยแพทย์ เป็นต้น

5. ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการไวต่อเรื่องของจังหวะ ทำนอง เสียงตลอดจนความสามารถในการเข้าใจและวิเคราะห์ดนตรี ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านดนตรี ได้แก่ นักแต่งเพลง นักดนตรี นักวิจารณ์ดนตรี

6. ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิดและเจตนาของผู้อื่น ทั้งนี้รวมถึงความไวในการสังเกตน้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ทั้งยังมีความสามารถสูงในการรู้ถึงลักษณะต่าง ๆ ของสัมพันธภาพของมนุษย์ และความสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถทำให้บุคคลหรือกลุ่มชนปฏิบัติตาม ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ได้แก่ ครู นักแสดง นักสังคมสงเคราะห์ นักการเมือง พนักงานขายของ เป็นต้น

7. ปัญญาด้านตนเอง หรือความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง และสามารถประพฤติปฏิบัติตนได้ด้วยตนเอง ความสามารถในการรู้จักตนเอง ได้แก่ การรู้จักตนเองตามความเป็นจริง ได้แก่ มีจุดอ่อน จุดแข็งในเรื่องใด มีความรู้เท่าทันอารมณ์ความคิด ความปรารถนาของตน มีความสามารถในการฝึกฝนตนเองและเข้าใจตนเอง ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านความเข้าใจตนเอง ได้แก่ นักจิตวิทยา ผู้นำศาสนา เป็นต้น

8. ปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความสามารถของตนเองที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เข้าใจถึงพัฒนาการมนุษย์ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เข้าใจ จำแนกความเหมือนกันของสิ่งของ เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านธรรมชาติ ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

9. ปัญญาด้านอัตภวนิยม จิตนิยม หรือ การดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) เป็นปัญญาด้านสุดท้ายที่การ์ดเนอร์นำเสนอในปี ค.ศ. 1999 ในหนังสือชื่อ Intelligence Reframed และสรุปว่าเป็นปัญญาในปี 2004 ในหนังสือ “Changing Minds” หมายถึง มีความไว และความสามารถในการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ สามารถรับรู้บทบาทและการดำรงคงอยู่ของตนเอง เข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาและการตั้งคำถามเพื่อยืนยันความเข้าใจและรับเกี่ยวกับตนเองอย่างลึกซึ้ง เข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกาย จิตใจ และความเป็นจริงในโลก ผู้ที่มีความสามารถสูงทางด้านนี้ ได้แก่ นักปราชญ์ ผู้นำทางศาสนา เป็นต้น

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพหุปัญญาประกอบไปด้วยปัญญา 9 ด้าน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกะ – คณิตศาสตร์ ปัญญาด้านมิติ ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ปัญญาด้าน

ดนตรี ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง ปัญญาด้านธรรมชาติ และปัญญาด้านอัตภาวนิยม จิตนิยม หรือ การดำรงคงอยู่ของชีวิต

1.4 ลักษณะสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา

มีผู้อธิบายลักษณะสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา

ทฤษฎีพหุปัญญา หรือ MI Theory ไม่เพียงแต่อธิบายปัญญาทั้ง 9 ด้านนี้เท่านั้น แต่ยังอธิบายถึงลักษณะสำคัญเอาไว้ ดังนี้ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 4; อ้างอิงจาก Gardner. 1983)

1. ปัญญามีลักษณะเฉพาะด้านจากการศึกษาเรื่องสมอง

2. ทุกคนมีปัญญาทั้ง 8 ด้านมากบ้างน้อยบ้างต่างกันไป ซึ่งบางคนอาจมีปัญญาทั้ง 8 ด้านสูงมากทุกด้าน แต่บางคนอาจจะมีเพียงหนึ่งหรือสองด้าน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่สูงนัก

3. ทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับใช้การได้ ถ้ามีการให้กำลังใจ ฝึกฝน อบรม มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่นความร่วมมือของผู้ปกครอง การได้ประสบการณ์ก็อาจจะเสริมสมรรถภาพของปัญญาด้านต่าง ๆ ได้

4. ปัญญาต่าง ๆ สามารถทำงานร่วมกันได้ ซึ่งการ์ดเนอร์ชี้แจงว่า การแบ่งลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเป็นเพียงการอธิบายลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเท่านั้น แท้จริงแล้ว ปัญญาทั้งหลายๆ ด้านจะทำงานร่วมกันเช่นในการประกอบอาหารก็ต้องสามารถอ่านวิธีทำ (ด้านภาษา) คิดคำนวณปริมาณของส่วนผสม (ด้านคณิตศาสตร์) เมื่อประกอบอาหารเสร็จก็ทำให้สมาชิกทุกคนในบ้านพอใจ (ด้านความเข้าใจผู้อื่น) และทำให้ตนเองมีความสุข (ด้านความเข้าใจตนเอง) เป็นต้น การกล่าวถึงปัญญาแต่ละด้านเป็นเพียงการนำลักษณะพิเศษเฉพาะออกมาศึกษาเพื่อหาทางใช้ให้เหมาะสม

5. ปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง เช่น บางคนไม่มีความสามารถด้านการอ่านไม่ได้หมายความว่าไม่มีความสามารถด้านภาษา เพราะเขาอาจจะเป็นคนที่เล่านิทานหรือเล่าเรื่องเก่ง ใช้ภาษาพูดได้คล่องแคล่ว หรือคนที่ไม่มีความสามารถทางกีฬาก็อาจใช้ร่างกายได้ดีในการถักทอผ้าหรือเล่นหมากรุกได้เก่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้แต่ในปัญญาด้านใดด้านหนึ่ง ก็จะมีการแสดงออกถึงความสามารถที่หลากหลาย การ์ดเนอร์เชื่อว่า แม้ว่าคนแต่ละคนจะมีปัญญาในแต่ละด้านไม่เท่ากัน แต่ก็สามารถพัฒนาปัญญาทั้ง 9 ด้านนี้ได้

สรุปได้ว่า บุคคลจะมีปัญญาในแต่ละด้านไม่เท่ากัน แต่ก็สามารถจัดประสบการณ์ และการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาปัญญาของบุคคลได้

1.5 ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามทฤษฎีพหุปัญญา

มีผู้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามทฤษฎีพหุปัญญา

สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์ และ คณาพร คมสัน (2544: 8-30) อธิบายลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามทฤษฎีพหุปัญญาดังนี้

1. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการใช้ภาษา

1. 1 ชอบฟังและและโต้ตอบกับการพูดในรูปแบบต่าง ๆ

1. 2 ชอบเลียนแบบเสียง ภาษา การอ่านและเขียนของผู้อื่น

1. 3 เรียนรู้โดยผ่านทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการอธิบาย

1. 4 มีความสามารถในการฟังในระดับความเข้าใจ การถอดความ (paraphrase) การตีความ และ การจดจำในสิ่งที่อ่าน

1.5 มีความสามารถในการพูดต่อหน้ากลุ่มบุคคลหลายอาชีพ การพูดเพื่อจุดประสงค์ต่างๆ การใช้ภาษาพูดที่ง่ายต่อการเข้าใจ การพูดชักจูง การโน้มน้าว การพูดให้คนอื่นเชื่อถือในเวลาอันเหมาะสม

1.6 มีความสามารถในการเขียนได้ถูกต้องตามไวยากรณ์ การสะกด การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้คำศัพท์เพื่อสื่อความคิดได้ดี

1. 7 มีความสามารถในการเรียนภาษาอื่น ๆ ได้

1. 8 ใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ในการจดจำ การสื่อสาร การอภิปราย การอธิบายการชักจูง การสร้างความรู้ใหม่ การสร้างความหมายใหม่ ๆ และสะท้อนให้ผู้อื่นเข้าใจธรรมชาติของภาษา

1. 9 มีความพยายามที่จะฝึกฝนภาษาของตนให้เกิดความชำนาญ

1.10 มีความสนใจในกิจกรรมทางภาษา อันได้แก่ การเขียนบันทึกประจำวัน บทกวี การเล่าเรื่อง การโต้วาที การพูดในโอกาสต่าง ๆ การเขียน และการเขียนบทความในวารสารต่าง ๆ

1.11 มีการสร้างสรรค์รูปแบบต่างๆ ทางภาษา อันได้แก่ งานเขียนหรือการพูดในแนวใหม่ๆ

1.12 มีอารมณ์ขัน

2. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลและแนวคิดทางคณิตศาสตร์

2. 1 รู้และเข้าใจหน้าที่ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

2. 2 คุ้นเคยและเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปริมาณ เวลา เหตุผล

2. 3 เข้าใจสัญลักษณ์ที่เป็นนามธรรมเพื่อถ่ายทอดแนวความคิดและสิ่งที่เป็นรูปธรรม

2. 4 สามารถใช้ทักษะของการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

2. 5 เข้าใจรูปแบบและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

2. 6 รู้จักตั้งสมมติฐานและทดสอบได้

2. 7 สามารถใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์ อันได้แก่ การประมาณ การคำนวณ การตีความเป็นสถิติ และนำเสนอข้อมูลเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ (Graphic form)

2. 8 ชอบคิดในแนวทางการคำนวณ เช่น การรวบรวมข้อมูล การตั้งสมมติฐานการใช้สูตรอันเป็นรูปแบบ รู้จักยกตัวอย่างสิ่งที่ขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ และชอบโต้เถียงโดยยืนกรานความถูกต้อง

2. 9 แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

2.10 สนใจเลือกอาชีพที่เกี่ยวกับการคำนวณ เช่น นักบัญชี ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ นักกฎหมาย วิศวกร และนักเคมี

2.11 ชอบสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ ๆ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางด้านคณิตศาสตร์

3. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านมิติสัมพันธ์

3. 1 เรียนรู้ได้จากการมองเห็นและการสังเกต สามารถจำใบหน้า วัตถุ รูปร่าง สี รายละเอียดและฉาก

3. 2 สามารถสืบค้นร่องรอยหรือวัตถุได้ เช่น การค้นหารอยเท้า หรือร่องรอยในป่า การขับรถตามเส้นทางจราจร

3. 3 ใช้จินตนาการในการสร้างมโนภาพและรายละเอียด รวมทั้งใช้ในการเรียกความทรงจำกลับคืน

3. 4 สามารถอ่านแผนภูมิ ตาราง แผนที่ ชอบเรียนสิ่งที่นำเสนอด้วยลายเส้นหรือสิ่งที่มองเห็นได้

3. 5 สนุกกับการขีด เขียน การวาดภาพ การระบายสี การปั้น

3. 6 มีความสามารถและสนุกกับการสร้างภาพ 3 มิติ เป็นรูปทรงต่าง ๆ เช่น พับกระดาษเป็นรูปทรงต่าง ๆ

3. 7 สามารถมองวัตถุในมุมมองที่ต่างจากคนอื่น หรือ มองเห็นสิ่งที่ซ่อนเร้นได้

3. 8 สร้างสรรค์วัตถุขึ้นมาจากสิ่งที่เป็นนามธรรม

3. 9 สนใจและมีทักษะในงานอาชีพศิลปิน นักถ่ายภาพ วิศวกร มัณฑนากร สถาปนิก นักออกแบบ นักบิน นักประดิษฐ์

3.10 สร้างงานศิลปะแนวใหม่ และพัฒนางานศิลปะดั้งเดิม

4. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย

4. 1 ชอบสำรวจสภาพแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ โดยใช้การสัมผัสการเคลื่อนไหว

4. 2 ชอบพัฒนาฝีมือโดยการประสานความสามารถของอวัยวะต่าง ๆ แข่งกับเวลา

4. 3 สามารถเรียนรู้และจดจำได้ดีจากการลงมือปฏิบัติและการมีส่วนร่วม

4. 4 สนุกกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง อันได้แก่ การทัศนศึกษา (field-trip) การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การสะสมสิ่งของและการออกกำลังกาย

4. 5 มักแสดงความคล่องตัวในการทำงานโดยการสังเกตจากการเคลื่อนไหว การเดิน การหยิบจับสิ่งของ

4. 6 สัมผัสได้เร็วกับการเคลื่อนไหวรอบตัว และพร้อมเสมอในการโต้ตอบกับสิ่งรอบข้าง

4. 7 มีทักษะและชอบมีส่วนร่วมที่จะแสดงออกในด้านการละคร การกีฬา การเต้นรำ กิจกรรมต่าง ๆ การเย็บปักถักร้อย งานปั้น งานฝีมือ การพิมพ์

4. 8 เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแสดง การฝีมือ มีการแสดงออกอย่างมีทักษะ คล่องตัว ถูกต้องแม่นยำ และสง่างาม

4. 9 ปฏิกิริยาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่าง การใช้ร่างกายและสติปัญญา

4.10 มีความเข้าใจและใช้ชีวิตได้มาตรฐานตามสุขลักษณะ

4.11 มีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพด้านการกีฬา การเต้นรำ ศัลยกรรมและวิศวกรรม

4.12 สร้างสรรค์และคิดค้นพัฒนาทักษะทางกาย การเต้นรำ การกีฬา และกิจกรรม ต่างๆ ที่ใช้ทักษะทางกายเป็นพื้นฐาน

5. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านดนตรี

5. 1 ชอบ สนใจ และสนุกสนานกับเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว อันได้แก่ เสียงมนุษย์ เสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี

5. 2 เมื่อได้ยินเสียงดนตรีมักต้องร้องตาม เต้นรำ เคาะเสียงเป็นจังหวะและวิจารณ์ เพลงได้อย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับระดับเสียง เนื้อร้อง จังหวะ การใช้เสียงประกอบดนตรี และวัฒนธรรมของ ดนตรี

5. 3 ชอบสะสมดนตรีและข้อมูลเกี่ยวกับดนตรี เช่น เทป ซีดี วีดีทัศน์ และชอบเล่น เครื่องดนตรี

5. 4 พัฒนาความสามารถด้านการร้องเพลง การเล่นดนตรีด้วยตนเองหรือ ร่วมมือกับ ผู้อื่น

5. 5 ใช้ศัพท์เฉพาะและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางดนตรีได้

5. 6 ชอบและสามารถแต่งเพลง และเล่นดนตรีได้ดีทันทีโดยมิได้เตรียมตัวล่วงหน้า

5. 7 เข้าใจและสามารถตีความหมายของเนื้อเพลงและดนตรีที่ผู้แต่งเพลงต้องการสื่อ

5. 8 ชื่นชอบอาชีพที่เกี่ยวกับดนตรีอันได้แก่ นักร้อง นักดนตรี เจ้าหน้าที่เทคนิคด้าน

ดนตรี นักแต่งเพลง ผู้ผลิตอุปกรณ์หรือเครื่องมือดนตรี ครู และผู้อำนวยเพลง

5. 9 สร้างสรรค์เพลงและประดิษฐ์เครื่องดนตรี

6.ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์

6. 1 มีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวและกับผู้อื่น

6. 2 สามารถสร้างและรักษาภาพลักษณ์ของตนเองในสังคมได้ดี

6. 3 รู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการร่วมสังคมกับผู้อื่นทุกชนชั้นและอาชีพได้อย่างเหมาะสม

6. 4 เข้าใจความรู้สึกความคิดสภาพการณ์ พฤติกรรม แนวทางชีวิตของผู้อื่นอย่างถ่องแท้

6. 5 สวมบทบาทของผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสม

6. 6 มีความสามารถเหนี่ยวนำใจคนให้เป็นไปตามต้องการ มีลักษณะผู้นำ

6. 7 สามารถเข้าใจและสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ดีโดยใช้คำพูดและกิริยาท่าทาง

6. 8 ช่วยเป็นสื่อกลางเพื่อช่วยประสานการทำงาน ความเข้าใจ ความคิดให้กับผู้อื่นและหน่วยงานต่าง ๆ

6. 9 สามารถปรับตัวได้ดีตามสภาพแวดล้อมและกับบุคคลทุกชนชั้นและอาชีพ

6.10 เข้าใจแง่มุมทางสังคมและการเมือง

6.11 สนใจอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ อันได้แก่ ครู นักสังคมสงเคราะห์ ที่ปรึกษา และนักการเมือง

6.12 ชอบพัฒนารูปแบบและระบบการอยู่ร่วมกันทางสังคม

7. ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านการเข้าใจตนเอง

7. 1 เข้าใจระดับอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง

7. 2 พัฒนาอารมณ์ตนเองให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

7. 3 รู้จักตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตเป้าหมาย

7. 4 ตั้งมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

7. 5 สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง

7. 6 สนใจใคร่รู้เกี่ยวกับชีวิต อันได้แก่ ความหมาย เป้าหมาย และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิต

7. 7 ควบคุมการเรียนรู้และบุคลิกได้ดี

7. 8 ชอบค้นหาเกี่ยวกับตนเอง

7. 9 สามารถเล็งเห็นความซับซ้อนของกระบวนการภายในจิตของตน และสภาพชีวิตได้กระจ่าง

7.10 ตั้งมั่นที่จะเข้าให้ถึงความแท้จริงของตนเอง

7.11 มีอิทธิพลต่อบทบาทของผู้อื่น

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และ บังอร เสรีรัตน์ (2543: 7-9) อธิบายถึงพฤติกรรมที่ปรากฏของบุคคลที่มีความสามารถแต่ละระดับ ไว้ดังนี้

1. คนที่มีความสามารถด้านภาษา จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี

1. 1 สามารถจับใจความได้ดี จากการฟังสิ่งต่าง ๆ

1. 2 สามารถถ่ายทอดความคิดโดยการพูดได้ชัดเจน

1. 3 สื่อสารได้ชัดเจนตรงประเด็น

1. 4 สามารถอ่านหนังสือต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เข้าใจความหมาย จับใจความได้ดี

1. 5 เขียนถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ ข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน และสามารถเขียนถ่ายทอดได้หลากหลายแนวทาง

2. คนที่มีความสามารถด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี ควรมีคุณสมบัติดังนี้

2. 1 เป็นคนที่คิดเป็นระบบ มีเหตุผลในการคิด

2. 2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ คิดพิจาณาส่วนย่อยของประเด็นให้เห็นภาพชัดเจน

2. 3 มีความสามารถในการคิดสังเคราะห์ คือ ประมวล เชื่อมโยงแง่มุมความคิดรวบยอดและประเด็นต่าง ๆ ให้เป็นเรื่องเดียวกัน

2. 4 มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ นำเหตุผลข้อมูลมาใช้ในการตัดสิน เชื่อหรือไม่เชื่อ ทำหรือไม่ทำ

2. 5 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คือ การประมวลสาเหตุของปัญหา หาวิธีแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเลือกแนวทางที่สามารถแก้ปัญหาได้เกิดผล

2. 6 มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คือ สามารถคิดได้เอง หลากหลายแนวทาง คิดได้แตกต่างจากคนอื่น คิดยืดหยุ่น ไม่ยึดติด

2. 7 มีความสามารถในการใช้จำนวน เข้าใจความเป็นนามธรรมของจำนวน

2. 8 มีทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์อย่างรอบด้าน ทั้งทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะขั้นสูง 13 ทักษะ คือ

2.8.1 ทักษะขั้นพื้นฐานมี 8 ทักษะ ได้แก่

2.8.1.1 การสังเกต

2.8.1.2 การวัด

2.8.1.3 การจำแนกประเภท

2.8.1.4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปสและสเปสกับเวลา

2.8.1.5 การใช้ตัวเลข

2.8.1.6 การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

2.8.1.7 การลงความเห็นจากข้อมูล

2.8.1.8 การพยากรณ์

2.8.2 ทักษะขั้นสูงมี 5 ทักษะ ได้แก่

2.8.2.1 การตั้งสมมติฐาน

2.8.2.2 การกำหนดคำนิยามเชิงปฏิบัติการ

2.8.2.3 การกำหนดและควบคุมตัวแปร

2.8.2.4 การทดลอง

2.8.2.5 การตีความหมายของข้อมูลและการลงข้อสรุป

3. คนที่มีความสามารถด้านพื้นที่ จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1 สามารถวาดภาพในสมอง และออกแบบสิ่งต่าง ๆ เหมาะสมกับจุดประสงค์ที่ต้องการใช้

3.2 กะระยะได้แม่นยำ รู้เรื่องทิศทาง

3.3 วาดรูปได้ถูกสัดส่วน และสื่อความคิด ความรู้สึกผ่านรูปภาพได้ชัดเจนทั้งความคิดเชิงรูปธรรมและความคิดเชิงนามธรรม

4. คนที่มีความสามารถด้านการเคลื่อนไหว จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

4.1 สามารถใช้กล้ามเนื้อได้คล่องแคล่ว ทั้งกล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่

4.2 ใช้อวัยวะของร่างกายสื่อสารท่าทาง ความคิด ความรู้สึกได้

4.3 ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เย็บปักถักร้อย แกะสลัก ผ่าตัด เคลื่อนไหวนิ้วมือ ท่าทางต่าง ๆ

4.4 ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้อย่างคล่องแคล่วในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเล่นกีฬา การเต้นตามจังหวะ การทำท่าประกอบ

4.5 ใช้กล้ามเนื้อของร่างกายสื่อสารและแสดงความคิด ความรู้สึกได้ เช่น การแสดงละคร การแสดงท่าใบ้สื่อภาษา

5. คนที่มีความสามารถด้านดนตรี จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

5.1 ไวต่อการรับรู้จังหวะและทำนอง

5.2 แยกแยะเสียง ทำนอง จังหวะได้

5.3 แต่งเพลง สร้างสรรค์ทำนอง

5.4 สื่อสารความคิดออกมาเป็นเพลงหรือทำนองได้ดี

6. คนที่มีความสามารถด้านการเข้าใจคนอื่น จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี

6.1 สามารถรับรู้อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของบุคคลต่าง ๆ รอบตัวได้

6.2 ปรับปฏิสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

6.3 ทำงานกลุ่มได้ดี มีความเป็นผู้นำ เป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี

7. คนที่มีความสามารถด้านรู้จักตนเอง จะทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

7.1 นับถือตนเอง มั่นใจในตนเอง รู้จักเข้าใจจุดดี จุดด้อยของตนเอง

7.2 วางแผนการทำงานของตนเอง และหาแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เก่งสูงสุด และพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

7.3 มีวิธีการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เหมาะสม และเตือนตนเองให้ทำงานตามที่วางแผนไว้จนบรรลุเป้าหมาย

7.4 กระตุ้นตนเองให้ต่อสู้อุปสรรคและอดทนต่อความยากลำบากกายและใจได้

8. คนที่มีความสามารถด้านการรอบรู้ธรรมชาติ จะทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

8.1 มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง ทั้งวงจรชีวิต สภาพปัจจุบัน การดูแลให้คงอยู่และการทำให้ธรรมชาติที่เสียหายหมดไป

8.2 สามารถคาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเงื่อนไขต่าง ๆ เปลี่ยนแปลง

8.3 มักจะอยู่ในธรรมชาติ หลงใหลในความงามของธรรมชาติ

จากที่กล่าวมา สามารถนำมาสรุปดังตารางวิเคราะห์ลักษณะพหุปัญญา เยาวพา เดชะคุปต์ ได้แปลจากเรื่อง Multiple Intelligences โดย Finkelstein, Leonard & Finkelstein, ceila. ดังนี้

ตาราง 1 แสดงลักษณะพหุปัญญา

สติปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)	- เข้าใจคำสั่งและความหมายของคำ - ชอบอ่าน เขียน เล่าเรื่อง - อธิบายได้ชัดเจน - ชอบสอนและชอบเรียนและเรียนได้ดีถ้ามีโอกาสได้พูดได้ฟังและเห็น - มีความจำดี จำสถานที่ วันเดือนปีและสิ่งต่างๆ	- นักกวี - นักเขียน - นักพูด - นักโต้วาที

	- สามารถวิเคราะห์ด้านภาษาได้ดี	

ตาราง 1 (ต่อ)

สติปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
2. ด้านตรรกะ - คณิตศาสตร์ (Logical - Mathematical Intelligence	- สามารถจำสิ่งที่เป็นแบบแผนที่เป็นนามธรรมได้ - มีเหตุผลเชิงสรุปความสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ - ชอบทำการทดลอง ค้นหาคำตอบ ทำงานกับตัวเลข หาคำตอบด้านรูปแบบและความสัมพันธ์ - ชอบคณิตศาสตร์ คิดในเชิงเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี - เรียนได้ดีโดยการจัดหมวดหมู่ แยกประเภท	- นักวิทยาศาสตร์ - นักคณิตศาสตร์ - นักคิด - นักสถิติ
3.ด้านมิติ (Spatial Intelligence)	- สามารถมองเห็นแง่มุมต่าง ๆ ได้ - เห็นความสัมพันธ์ของพื้นที่ - สามารถแสดงออกด้วยภาพ - สามารถมองเห็นรูปลักษณ์ของสิ่งต่าง ๆ - สามารถหาทิศทางที่ว่างได้ สามารถจัดรูปฟอร์มต่าง ๆในสมองได้ - มีจินตนาการดี มองเห็นการเปลี่ยนแปลง อ่านแผนที่ แผนภูมิได้ดี - เรียนได้ดีถ้าต้องใช้จินตนาการ ใช้ความคิดอย่างอิสระ ทำงานด้วยสีและภาพ - ชอบที่จะวาด สร้าง ออกแบบ ศึกษาภาพนิ่ง ภาพยนตร์ และทดลองกับเครื่องจักรกล	- นักเดินเรือ - นักบิน - ประติมากร - ศิลปิน / นักวาภาพ - สถาปนิก

ตาราง 1 (ต่อ)

สติปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
4. ด้านร่างกายและความถนัดทางกาย (Bodily - Kinesthetic Intelligence)	- สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย รู้จักส่วนต่าง ๆของร่างกายและสามารถแสดงออกได้ - ชอบการเคลื่อนไหว สัมผัส พูด และใช้ภาษาทางกาย (Body Language) - ทำกิจกรรมที่ต้องใช้ร่างกาย เช่นกีฬา เต้นรำ การแสดง การประดิษฐ์สิ่งของได้ดี - มีความสามารถในการแสดงท่าทางสามารถพัฒนาการทำงานของร่างกาย - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสสัมผัส เคลื่อนไหว และมีปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง และการสัมผัส	- นักกีฬา - นักเต้นรำ - ศัลยแพทย์ - นักประดิษฐ์
5. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)	- ชอบร้องเพลง ฟังเพลง ชอบเล่นดนตรี และตอบสนองต่อเสียงเพลง - แยกแยะ จำทำนองเพลง เรียนรู้จังหวะดนตรีได้เร็ว - เรียนรู้จังหวะ เสียง และดนตรีได้ดี - รู้จักโครงสร้างของดนตรี โครงสร้างในการฟังเพลง - ไวต่อเสียง - คิดท่วงทำนอง / จังหวะได้ - สัมผัสคุณภาพของเสียงได้	- นักดนตรี - นักแต่งเพลง - วาทยาการ - วิศวกร

ตาราง 1 (ต่อ)

สติปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
6. ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence)	- เข้าใจผู้อื่น นำผู้อื่น จัดกลุ่ม สื่อสาร ระงับข้อพิพาทได้ - ทำงานเป็นกลุ่มได้ - แยกแยะความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ - สามารถสื่อความหมายโดยไม่ใช้ภาษาพูดได้ - ชอบมีเพื่อน มาก ๆ ชอบพูดคุยกับคนและร่วมสังสรรค์กับคนอื่น - เรียนรู้ได้ดีถ้ามีโอกาสได้ร่วมงานกับผู้อื่น หรือมีโอกาสสัมภาษณ์ผู้อื่น - รู้จักสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น	- ครู - นักสังคมสงเคราะห์ - นักแสดง - นักการเมือง - พนักงานขายของ
7. ด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)	- มีสมาธิดี เป็นคนมีจิตใจอ่อนโยน - มีความเข้าใจตนเอง ชอบคิดฝัน และหมกมุ่นอยู่กับความรู้สึก/ความคิดของตนเองให้สัญชาตญาณเป็นเครื่องนำทาง - ตระหนักและแสดงความรู้สึกของตนเองได้ - มีความรู้สึกเกี่ยวกับตัวตนของตนเอง - มีความคิดระดับสูงและมีเหตุผล - ชอบที่จะทำงานคนเดียวและสนใจติดตามสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ เรียนรู้ได้ดีถ้ามีโอกาสทำงานโดยลำพังทำโครงการเดี่ยว - แสวงหาความสำเร็จในความสนใจและเป้าหมายของตนเอง และต้องการเป็นผู้	- นักจิตวิทยา - ผู้นำทางศาสนา

	สร้างสรรค์เรียนรู้โดยวิธีเรียนด้วนตนเองตามจังหวะการเรียนรู้เฉพาะตน	

ตาราง 1 (ต่อ)

สติปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
8. ด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)	- เข้าใจเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ - เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความสามารถของตนที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ - เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย - เข้าใจและจำแนกความเหมือนกันของสิ่งของ - เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร - คิดท่วงทำนอง / จังหวะได้ - สัมผัสคุณภาพของเสียงได้	- นักวิทยาศาสตร์
9. ด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence)	- ความไวและความสามารถในการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์ - เรียนรู้บริบทการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ - เข้าใจความสัมพันธ์ของโลกที่เป็นกายภาพและโลกของจิตใจ - มีความรักผู้อื่น - การตื่นตัวในการแสดงออกในบางสถานการณ์ - การเข้าใจในวัฒนธรรม การแสดงออกในด้านอารมณ์ สังคม จริยธรรม - เข้าใจหลักปรัชญา หลักของศาสนาต่าง ๆ	- นักปราชญ์ - ผู้นำศาสนา

ที่มา : เยาวพา เดชะคุปต์ (แปล). 2541.”Mutiple Intelligences” (Finkelstein, Leonard &

Finkelstein , Leila.2541). เอกสารในการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ทักษะการคิดและรูปแบบการเรียนรู้ (Thinking Skill & Learning Styles)” ณ ห้องประชุมตึกชาญอิสระ ระหว่างวันที่ 6 – 8 กุมภาพันธ์ 2541.

1.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพหุปัญญา

มีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพหุปัญญาไว้ดังต่อไปนี้

การ์ดเนอร์ (อารี สัณหฉวี. 2542: 13 อ้างอิงจาก Gardner.1983) อธิบายไว้ว่าปัญญาจะพัฒนาขึ้นได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยต่อไปนี้

1. สภาพทางชีววิทยาของบุคคล อันได้แก่ กรรมพันธุ์ หรือการกระทบกระเทือนของสมองก่อนตั้งครรภ์ ระหว่างตั้งครรภ์ และเมื่อเกิดมาแล้ว

2. ประวัติชีวิตของคนแต่ละคน อันได้แก่ ประสบการณ์ที่มีกับพ่อแม่ ครู พี่น้อง และเพื่อนฝูง ซึ่งอาจจะเป็นประสบการณ์ที่จะช่วยพัฒนาปัญญา หรือทำให้การพัฒนาปัญญาชะงักงัน

3. พื้นฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตลอดจนระยะเวลา สถานที่เกิดและการเติบโต จะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมปัญญาบางด้านและไม่ส่งเสริมปัญญาบางด้าน

ตัวกระตุ้นและตัวบั่นทอนปัญญา

นอกจากนี้ อารี สัณหฉวี. (2541: 16-17) ประสบการณ์ที่ตกผลึก (ช่วยกระตุ้น) กับประสบการณ์ที่บั่นทอนเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาของปัญญา “ประสบการณ์ที่ช่วยตกผลึก” เป็นคำที่ เฟลแมน (David Feldman) แห่งมหาวิทยาลัยทัฟท์ ได้คิดค้น และการ์ดเนอร์ได้นำไปใช้อย่างกว้างขวาง ประสบการณ์ที่ช่วยตกผลึกเป็นจุดสำคัญในการพัฒนาปัญญาและความสามารถ ประสบการณ์นี้มักจะเกิดตั้งแต่ปฐมวัย แต่ก็อาจเกิดได้ระหว่างอายุต่าง ๆ ตัวอย่าง เช่น อัลเบิร์ต ไอสไตล์ นักวิทยาศาสตร์ที่สำคัญของโลกเมื่ออายุ 4 ขวบ พ่อเขาได้ให้เล่นกับเข็มทิศ เขาได้เล่าในชีวประวัติว่า เข็มทิศนี้ทำให้เขาสนใจอยากรู้เรื่องของโลก และจักรวาลมาก ประสบการณ์ของเขาจึงปลุกความสามารถของเขาอยู่เสมอ ทำให้เขาเริ่มคิดและสนใจศึกษาจนเป็นนักวิทยาศาสตร์บันลือโลก จะเห็นได้ว่า ประสบการณ์ที่ช่วยตกผลึกจะเป็นประสบการณ์ที่ปลุกเร้าปัญญาที่มีอยู่ให้พัฒนาจนถึงขั้นสูงสุด ในทางตรงกันข้าม “ประสบการณ์ที่บั่นทอน” หมายถึง ประสบการณ์ที่ตัดรอนการพัฒนาของปัญญา เช่น ในวิชาศิลปะ ครูพูดเยาะเย้ย ผลงานศิลปะต่อหน้าเพื่อน ๆ เหตุการณ์ครั้งนั้นอาจจะเป็นจุดที่ตัดการพัฒนาการของปัญญาด้านมิติของท่านไปโดยสิ้นเชิง หรือพ่อแม่ที่ตะโกนดุด่าว่าที่ท่านเล่นเปียโน ท่านก็อาจไม่แตะต้องเปียโนอีกเลย ประสบการณ์บั่นทอนจะเป็นประสบการณ์ที่ทำให้คนรู้สึกโกรธ อาย กลัว หรือเกิดอารมณ์อันไม่พึงประสงค์ทั้งหลายอันสัมพันธ์กับปัญญาความสามารถด้านใดก็จะบั่นทอนตัดรอน พัฒนาการของปัญญาและความสามารถด้านนั้น ๆ ประสบการณ์ต่อไปนี้จะเป็นสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยพัฒนาหรือบั่นทอนการพัฒนาของปัญญา

1. การมีอุปกรณ์เหมาะสม หรือครูดี เช่น ถ้าเกิดมาในครอบครัวที่ยากจน ก็อาจจะไม่มีทุนที่จะซื้อเครื่องดนตรี หรือไปเข้าเรียนพิเศษวิชาดนตรี ปัญญาทางด้านดนตรีก็อาจจะไม่มีโอกาสได้แสดงออก

2. องค์ประกอบทางประวัติศาสตร์ - วัฒนธรรม เช่น ถ้าเป็นนักเรียนที่มีแนวโน้ม และชอบวิชาคณิตศาสตร์ ในขณะที่สังคมขณะนั้นกำลังส่งเสริมวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อย่างสุดขีด มีการให้ทุนอย่างมากมาย ปัญญาทางด้านคณิตศาสตร์ก็จะได้รับการสนับสนุนได้มาก

3. องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ เช่นถ้าเกิดมาในท้องถิ่นที่เป็นไร่นา ก็จะได้พัฒนาปัญญาทางกาย มากกว่าคนที่เกิดในคอนโดมิเนียมชั้นที่ 30 บนถนนเจริญกรุง

4. องค์ประกอบทางครอบครัว เช่น ถ้าอยากจะเป็นศิลปินนักวาด แต่พ่อแม่ต้องการให้เป็นนักกฎหมาย บางที่อิทธิพลของพ่อแม่ทำให้ต้องพัฒนาทางด้านภาษาส่วนปัญญาด้านศิลปะ อาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนเลย

5. องค์ประกอบทางด้านสถานการณ์ เช่นเมื่อเล็กๆต้องดูแลน้องเพราะเป็นครอบครัวใหญ่จึงไม่มีเวลาที่จะพัฒนาปัญญา หรือความสามารถพิเศษใด ๆ (อารี สัณหฉวี. 2543: 14-15)

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพหุปัญญา ได้แก่ กรรมพันธุ์ ประสบการณ์ของพ่อแม่ ครู พี่น้อง และเพื่อนฝูง พื้นฐานทางวัฒนธรรม ซึ่งบุคคลควรได้รับประสบการณ์ที่ดี และควรได้อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

1.7 **ประโยชน์ของทฤษฎีพหุปัญญา**

ประโยชน์ของทฤษฎีพหุปัญญาซึ่งมีผู้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

กรีนฮอค (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2540: 53 – 59; อ้างถึงจาก Greenhawk: 1997) กล่าวถึงประโยชน์ของพหุปัญญาในห้องเรียนไว้ได้ 5 รายการ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสามารถของตนเองและของคนอื่น

2. ช่วยให้นักเรียนใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของตนและปรับปรุงจุดอ่อนของตน

3. ช่วยเสริมความมั่นใจในตนเองของนักเรียนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนกล้าทำงานที่ยากกว่าเดิม

4. ช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีขึ้น เพราะทำให้เกิดการจดจำไม่ลืม โดยเฉพาะบทเรียนที่ใช้ฝึกหลายปัญญา

5. ช่วยในการประเมินทักษะพื้นฐานระดับสูงของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของพหุปัญญา จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจตนเองและผู้อื่น รู้จักจุดอ่อนและจุดแข็ง ช่วยเสริมความมั่นใจในตนเอง ทำให้การเรียนดีขึ้น ช่วยให้การประเมินทักษะพื้นฐานระดับสูงของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ

1.8 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา

การส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้กับเด็กนั้น ต้องเข้าใจว่า เด็กทุกคนไม่ใช่อัจฉริยะแต่เด็กทุกคนมีความสามารถถึงขีดสูงสุดของแต่ละบุคคล มีผู้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาเอาไว้ดังต่อไปนี้

โบลตันและแคชวู๊ด (BoultonLewis and Catherwood. 1994: 52-53) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึกของตนเอง จากประสบการณ์ที่ได้รับด้วยการสื่อสารด้านต่าง ๆ เช่น การพูดแสดงความคิดเห็นการวาดภาพสิ่งที่ตนเองประทับใจ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการเรียนรู้ที่เด็กจะจดจำไปได้ยาวนาน และได้แสดงความทสามารถของตนเองได้อย่างแท้จริง

ไผท สิทธิสุนทร (2543: 21) ได้เสนอแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้แก่เด็กดังนี้

1. จัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เรียนรู้ และทำกิจกรรมร่วมกัน อาจจะเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ และฝึกความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้กับเด็ก เช่น ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านการเคลื่อนไหวและร่างกาย ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านธรรมชาติวิทยา

2. เด็กและครูร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในด้านตนเองถนัดหรือมีความสามารถพิเศษ

3. การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากความต้องการที่ต่อเนื่องจากการเรียนรู้ในเรื่องหนึ่งและเด็กยังสนใจ ครูควรจะช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำ นอกจากนี้อาจจะเกิดจากความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยตัวเองโดยครูไม่ได้กระตุ้น

4. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ โดยส่งเสริมให้มีการจัดมุมประสบการณ์สำหรับเด็กได้เลือกทำกิจกรรมที่สนใจ และแสดงความสามารถด้านที่ตนเองถนัด

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2543: 52-53) ได้กล่าวถึงแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กดังนี้

1. การจัดกิจกรรมยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยมีครูคอยแนะนำ และให้การสนับสนุนการเรียนรู้ เน้นการค้นพบ การคิดไตร่ตรอง ซึ่งเน้นให้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติ และทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการค้นพบตัวเอง

2. เด็กควรจะได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ภายในชุมชนของตนเอง จากการทัศนศึกษา เป็นต้น

3. ครูควรศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหากิจกรรมใหม่ ๆ ให้กับเด็ก ทำให้เด็กไม่เกิดความเบื่อหน่ายในกิจกรรมที่ซ้ำซาก

4. จัดกิจกรรมแบบบูรณาการการเรียนรู้และเพิ่มทักษะความสามารถของเด็ก โดยส่งเสริมศักยภาพของเด็ก ๆ ในทุก ๆ ด้าน

5. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในด้านการอยู่ร่วมกัน เช่น การทำงานกลุ่ม

6. ส่งเสริมการเข้าใจตนเอง รู้จักส่วนดี ส่วนที่บกพร่องของตนเอง และความเข้าใจผู้อื่น สามารถชื่นชมกับความสำเร็จของผู้อื่น

7. โรงเรียนเป็นสถานที่ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก และเป็นสถานที่ที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของเด็กในด้านต่าง ๆ

นอกจากนี้ กุญชรี ค้าขาย (2544: 159–160) ยังกล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้ดี ไม่ว่าจะเป็นในด้านใดก็ตามถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมที่ตรงตามความสามารถก็จะทำให้เด็กพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วกว่าเด็กคนอื่น ดังนี้ควรที่จะส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้กับเด็กเพื่อการเรียนรู้ดังนี้

1. ต้องรู้จักความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กในทุก ๆ ด้าน เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนและการประเมินการเรียนรู้ของเด็กสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

2. กระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความสามารถทุก ๆ ด้านร่วมกันในการเรียนรู้สิ่งที่อยากจะเรียน

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเป็นกิจกรรมที่ต้องทำโดยอาศัยการผสมผสานกันของความคิดเชิงเหตุผล

4. กระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม โดยการให้เหตุผล

5. สังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กว่าเป็นไปตามลำดับขั้นหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบถึงจุดบกพร่องในการเรียนรู้ของเด็ก

6. หากพบว่าเด็กเรียนรู้หรือเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ช้ากว่าคนอื่น ๆ ควรจะช่วยเหลือเพราะอาจเป็นไปได้ว่าเด็กมีความสามารถเพียงเท่านี้

7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ส่งเสริมความสามารถในทุก ๆ ด้าน เช่น

7.1 การอ่าน การเล่น และการเขียนเรื่อง (ด้านภาษา)

7.2 การเล่านิทาน และให้เด็กเดาว่าตอนจบจะเป็นอย่างไร (ด้านตรรกะ)

7.3 การเขียนภาพ ลอกแบบ หรือวางผังที่จะตกแต่งพื้นที่ (ด้านมิติสัมพันธ์)

7.4 การฟังเสียงดนตรี หรือเสียงต่าง ๆ (ด้านดนตรี)

7.5 การเต้นรำ การละเล่นไทยเช่นมอญซ่อนผ้า งูกินหาง โพงพาง (ด้านการเคลื่อนไหวและร่างกาย)

7.6 การสวมบทบาทต่าง ๆ การใช้ภาษาท่าทาง (ด้านมนุษยสัมพันธ์)

7.7 การบอกถึงความต้องการของตนเอง (ด้านการเข้าใจตนเอง)

7.8 การปลูกต้นไม้ การเลี้ยงสัตว์ และการบันทึกการเจริญเติบโต (ด้านธรรมชาติวิทยา)

สรุปได้ว่า แนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาทำได้หลายวิธี ซึ่งการจัดกิจกรรมควรส่งเสริมความสามารถในทุกๆ ด้าน โดยจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กระตุ้นให้ทำกิจกรรม กระตุ้นให้ตอบคำถาม เปิดโอกาสให้บุคคลตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ ควรให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมด้วย และสิ่งสำคัญควรสนับสนุนความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กในด้านต่างๆด้วย

1.9 รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพหุปัญญามีหลายรูปแบบ

ซึ่งรองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์ (2549: 7) พัฒนารูปแบบหนึ่ง คือ รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (The Multiple Intelligences Model for Learning) หรือ รูปแบบ ACACA เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา โดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ตามแนวรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เป็นการดำเนินการตามหลักการ 5 ขั้น โดยใช้อักษรย่อว่า ACACA ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (A = Active Learning)

ขั้นที่ 2 ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย (C = Cooperation Learning)

ขั้นที่ 3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (A = Analysis)

ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (C = Constructivism)

ขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (A = Application)

ขั้นตอนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning) ในขั้นตอนนี้ มีพื้นฐานจากความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้จะทำได้ดีเมื่อผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในขั้นนี้จะเน้นการที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Hands – on) โดยการทดลอง ค้นคว้าปฏิบัติจริง ซึ่งเน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Active Learning)

2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย (Cooperation Learning) ในข้อนี้เกิดจากแนวความคิดที่ว่าการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะเกิดได้ดีจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมในการทำงาน และเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ในรูปแบบของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งได้จากแนวความคิดในเรื่องของกระบวนการกลุ่ม หรือกลุ่มสัมพันธ์

3. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) การเรียนรู้ที่ดี และมีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนสามารถรับรู้ และวิเคราะห์ความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเอง ว่าทำอะไรไปรู้สึกอย่างไร และเกิดการเรียนรู้อะไร อย่างไร

4. ผู้เรียนสามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Constructivism) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี เมื่อผู้เรียนสามารถสรุปสิ่งที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง หรือที่เรียกว่าผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

5. ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (Application) เมื่อผู้เรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้แล้ว การเรียนรู้ที่แท้จริง คือการที่ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาหรือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

สรุปได้ว่า รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพของเด็ก ซึ่งเด็กจะได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง ได้วิเคราะห์ สรุปและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงต่อไป

1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา

งานวิจัยต่างประเทศ

เฮอร์แมน (วลินดา พงศ์ธราธิก. 2547: 18; อ้างอิงจาก Herman.1994:97-98) ศึกษาการนำแนวคิดพหุปัญญาไปใช้ในระดับประถมศึกษาของครูในรัฐฟลอริดา ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีการนำแนวคิดพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

วู ชู หัว อัลราบาท์ และ สุไลมาน (Wu, Shu-hua; Alrabah, Sulaiman. 2009) ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้และลักษณะพหุปัญญาระหว่างนักเรียนไต้หวันกับนักเรียนคูเวต โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ การสำรวจรูปแบบการเรียนรู้และลักษณะพหุปัญญาระหว่างสองกลุ่มวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษระดับ EFL ในไต้หวันและคูเวตเพื่อยืนยันความสอดคล้องของการพัฒนาเทคนิคการสอนที่เหมาะสมของแต่ละรูปแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการสำรวจจากเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน 2 ชนิด ส่วนหนึ่งของการสำรวจกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียนที่ต้องการและส่วนที่สอง คือ ศึกษาความฉลาดในการวิเคราะห์ข้อมูลการระบุรูปแบบการเรียนรู้และพหุ

ปัญญาปัญญาที่โดดเด่นหลายรายการในแต่ละกลุ่ม ความหมายคือการดำเนินการศึกษาวัฒนธรรมอื่น ๆ ในการเรียนระดับ EFL เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอนที่รองรับแต่ละวัฒนธรรมและการออกแบบการสอนและกิจกรรมที่ขยายรูปแบบการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่มปัจจุบันและพหุปัญญา

คริสโตดูลู โยน่า (Christodoulou, Joanna A. 2009) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้พหุปัญญา โดยแบ่งความคิดของพหุปัญญาของ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่ศึกษามากว่า 25 ปีที่โดยมีรูปถ่ายหลายๆ โรงเรียนและในการครบรอบทฤษฎีการเรียนรู้ของ การ์ดเนอร์ โดยจะสะท้อนทฤษฎีพหุปัญญาที่มีหลากหลายรูปแบบและพิจารณาว่าอาจจะมีหลักสูตรในอนาคต ในบทความนี้ผู้เขียนกล่าวถึงวิธีเพิ่มความฉลาดในเรื่องทฤษฎีพหุปัญญาสำหรับโรงเรียน มีการแสดงความคิดเห็นพื้นฐานของทฤษฎีของวิธีคิดที่สามารถแยกเป็นส่วนประกอบ แล้วอธิบายความเข้าใจผิดบางอย่างกับแนวคิดและความตั้งใจของปัญญาหลายทฤษฎีและวิธีการที่เกิดแรงบันดาลใจให้โรงเรียนต่างๆทั่วโลกเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

งานวิจัยในประเทศ

สันติศักดิ์ ผาผาย (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหาร ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง และความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบและความสามารถทางพหุปัญญา มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ตลอดทุกช่วงของการจัดประสบการณ์

ขวัญจิรา ภูสังข์ (2547: 53) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุ-ปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางพหุปัญญา สูงขึ้นทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี/จังหวะความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง และความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และความสามารถทางพหุปัญญามีการเปลี่ยนแปลง ไปในทางที่สูงขึ้น

วิลินดา พงศ์ธราธิก (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นไทยกลางแจ้ง ผลการวิจัยพบว่าความ สามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นไทยกลางแจ้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิมพ์พรรณ ทองประสิทธิ์ (2548: 76) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี ความสามารถทางด้านการเข้าใจผู้อื่นความสามารถทางด้านการเข้าใจตนเองและความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ และความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ตลอดช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม

ปราณี อุปฮาท (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ และแบบทดสอบการคิดเชิงเหตุผล ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีการคิดเชิงเหตุผลหลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วันดี สุตสิน (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาตนเอง และมีความสามารถในการแก้ปัญหาตนเองที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นของเด็กปฐมวัย มีค่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีค่าสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุทธิ์ธนา ขันอาสา (2550) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงงาน ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปว่า หลังจากที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบ

โครงการเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลด้านความเข้าใจตนเอง ด้านธรรมชาติสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ

หทัยรัตน์ ทรวดทรง (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญา การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญา และแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้การสอนแบบจิตปัญญามีความสามารถทางพหุปัญญาในทุกด้านเพิ่มสูงขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชมพูนุท ศุภผลศิริ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรมการทำหนังสือเล่มใหญ่เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: 83) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีความสามารถทางสติปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี ความสามารถทางด้านการเข้าใจผู้อื่น ความสามารถทางด้านการเข้าใจตนเอง ความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิรินทร์ ลัดดากลม (2551: 93) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางพหุปัญญา ด้านภาษา ความสามารถทางด้านมิติ ความสามารถทางด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถทางด้านการเข้าใจตนเองและความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น จากความสามารถระดับต่ำเป็นความสามารถระดับปานกลาง และความสามารถระดับสูง และพบความสัมพันธ์ของ

ความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละช่วงเวลาระหว่างการทดลอง ยกเว้นความสามารถทางด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ที่ไม่พบการเปลี่ยนแปลง

ภรภัทร นิยมชัย (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านความเข้าใจตนเอง และด้านธรรมชาติ สูงขึ้นกว่าการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ในทุกช่วงเวลาระหว่างการทดลอง และความสามารถทางพหุปัญญามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นตลอดแต่ละช่วงเวลาของการจัดประสบการณ์

วรรณิษา บัวสุข (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามีความสามารถทางพหุปัญญาแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง หลังได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาแต่ละด้านอยู่ในระดับสูง 2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญชนา เถาว์ชาลี (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมต่างๆ นั้น ซึ่งจัดตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สามารถพัฒนาศักยภาพทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยได้สูงขึ้น และช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาในด้านต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้รู้จุดเด่นและสามารถปรับปรุงจุดบกพร่องหรือจุดด้อยของตนเอง ซึ่งกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความสนใจของผู้เรียนด้วย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน ดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของนิทาน

มีผู้ให้ความหมายของนิทานไว้ดังต่อไปนี้

จันทร์เพ็ญ สุภาผล (2535: 26) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาโดยอิงความจริงหรือจินตนาการ มีวัตถุประสงค์ให้เกิดความสนุกสนานและแฝงความคิดสอนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อเรื่องในนิทาน

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533: 101) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อเป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและบางครั้ง ก็สอดแทรกคุณธรรมเพื่อสอนใจไปด้วย

วลัย วลิตธำรง (2513: 25 - 26) ให้ความหมายของนิทานว่านิทาน คือ เรื่องราว ที่เล่าสืบเนื่องต่อกันมาเป็นทอดๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นิทานเหล่านี้อาจจะเป็นเรื่องที่อิงความจริง หรือมีการเล่าเสริมต่อให้สนุกสนานหรือเป็นเรื่องที่เกิดจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้

กิ่งแก้ว อัตถาพร (2519: 12) ให้ความหมายนิทานเชิงคติชนวิทยาว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527: 70) กล่าวว่า นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่ากันมาแต่โบราณและมีอภินิหารต่างๆ นานา

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2516: 37) ให้ความหมายของนิทานว่า คือ เรื่องที่เล่าสืบกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 8) ให้ความหมายของนิทานว่า นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน แฝงคำสอนจรรยาในการใช้ชีวิตเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

พจมาน เทียนมนัส (2539: 19) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบกันมาช้านาน อิงความจริงหรือจินตนาการ วัตถุประสงค์ทำให้เกิดความสนุกสนานและคติสอนใจ หรือความรู้จากเนื้อหาของนิทาน

สรุปได้ว่า นิทานคือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ มาจากการอิงความเป็นจริง หรือต่อเติมเพื่อความสนุกสนาน ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรก คติธรรม ความรู้ต่างๆ เพื่ออบรมสั่งสอน

2.2 **คุณค่าและประโยชน์ของนิทาน**

นิทานมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อเด็กในการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ มีผู้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของนิทานไว้ดังต่อไปนี้

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 49) ได้บอกถึงประโยชน์ของนิทานไว้เอาดังต่อไปนี้

1. นิทานเป็นสื่อเชื่อมโยงความรักใคร่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูก ครูกับศิษย์ บรรณารักษ์กับเด็กๆ ที่มาใช้ห้องสมุด ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

2. สนองตอบต่อความต้องการของเด็ก ๆ ที่อยู่ในวัยอยากรู้อยากเห็น อยากมีประสบการณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งได้มาจากการฟังนิทาน

3. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวมอิริยาบถของตนเอง

4. เป็นการสร้างสรรค์ในด้านภาษาให้แก่เด็ก ทำให้เด็กใช้ภาษาได้ถูกต้อง รู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ ถ้าผู้เล่านิทานระมัดระวัง รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำ จะทำให้เกิดสุนทรีย์ในภาษา เพราะมีแบบอย่างที่ดี การออกเสียงตัว ร, ล, ตัวควบกล้ำได้ถูกต้อง

5. ให้ความบันเทิงกับเด็ก ๆ ทำให้เด็กได้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้เด็ก ๆ ร่าเริงแจ่มใสสมวัย

6. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กๆ นิทานก่อให้เกิดจินตนาการ เด็กอาจจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งนิทานขึ้นเอง หรือวาดรูปตามจินตนาการจากนิทานที่ได้ฟัง ทำให้เด็ก ๆ คิดว่าเขามีโลกส่วนตัวที่เขาจะคิดสร้างสรรค์อะไรก็ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองตามมา

7. เพิ่มพูนความรู้เล็กๆ น้อยๆ ให้กับเด็ก เช่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิศาสตร์ของประเทศต่างๆ ทำให้เด็กสามารถตัดสินใจในด้านการแสดงออกและสนองตอบเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

8. ผู้เล่ามีโอกาสที่จะแทรกคำสั่งสอนไปในนิทานเท่าที่เด็กจะรับไว้ได้ เช่น ปลูกฝังคุณธรรมด้านต่าง ๆสอนให้รักเมตตาต่อสัตว์ ไม่พูดเท็จ มีความซื่อสัตย์ มีใจโอบอ้อมอารี ไม่อิจฉาริษยากัน เป็นการกล่อมเกลานิสัยเด็กให้น่ารัก อ่อนโยน ไม่เอาเปรียบ เป็นที่รักของทุกคน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 11-12) กล่าวถึงความสำคัญของ นิทาน ไว้ดังนี้

1. นิทานส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด ขยายความคิดของตนให้กระจ่างและ เป็นการพัฒนาภาษาอีกทางหนึ่ง

2. สร้างนิสัยรักการอ่าน ผู้เรียนรู้สึกเพลิดเพลินขณะฟังครูเล่า ซึ่งนำไปสู่การค้นคว้า หาอ่านนิทานด้วยตนเอง

3. นิทานเป็นการสร้างการเรียนรู้อย่างมีความหมายให้กับนักเรียน เนื้อหาในนิทาน มีประเด็นชัดเจน และการเล่านิทานซ้ำ ๆ ทำให้นักเรียนสามารถถ่ายโอนข้อมูลใหม่เพื่อหาข้อสรุปได้

สรุปได้ว่า นิทาน มีคุณค่าและประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยมาก เนื่องจากจะส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งนิทานจะสนองความต้องการของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน คลายเครียด ช่วยส่งเสริมจินตนาการ ส่งเสริมกระบวนการคิดของเด็ก และยังปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้เด็กด้วย

2.3 ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทาน สามารถแบ่งได้หลายประเภท เช่น แบ่งตามเขตพื้นที่ แบ่งตามยุคสมัย แบ่งตามดรรชนีแบบเรื่องหรือแบ่งตามชนิดของการเล่านิทาน แต่ที่นิยมกันมาก คือ การแบ่งตามรูปแบบของนิทาน การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทาน สามารถจำแนกและแบ่งได้ตามเนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องราวของนิทาน ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้อธิบายวิธีการแบ่งประเภทนิทานตามรูปแบบของนิทานไว้ ดังนี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2538: 20 - 22) แบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทาน แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิทานหรือเทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปราเป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลย ความเป็นจริงเหนือความเป็นจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่นๆ จะมีอภินิหารหรือเวทมนต์ ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเนื้อเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษ หรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า มีเทวดา มียักษ์ ฯลฯ เป็นต้น

2. นิทานประจำถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของโบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด ฯลฯ เป็นต้น

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิต และความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ให้พิถีพิถัน ละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่อ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ องอาจ กล้าหาญ นิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญๆ ไว้ แต่มักสร้างฉาก หรือสถานการณ์ น่าตื่นเต้น หรือเกินความจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน และทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่าบุคคลผู้นั้นเป็นวีรบุรุษนั้นมีความสามารถ และน่าสนใจจริง

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้นๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม นกยูงกับนกกา เป็นต้น

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฑ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก และเปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิด และแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้ง หรือบางครั้งสอนแบบทางอ้อมผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุมที่ตลกขบขันสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องราวแปลกๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความเป็นจริง เป็นต้น

วรรณี ศิริสุนทร (2539: 13 - 19) แบ่งนิทานสำหรับเด็กออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. นิทานพื้นบ้าน (Folk tales) เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านานจนภายหลังมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมบ้าง จดจำเรื่องราวมาเขียนขึ้นบ้าง ไม่ปรากฏว่าผู้แต่งดั้งเดิมเป็นใคร มักจะกล่าวอ้างว่าเป็นของเก่าแล้วเอามาเล่าใหม่ นิทานพื้นบ้านแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ ๆ ดังนี้

1.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ (Talking – Beast tales) มีตัวละครเป็นสัตว์พูดจาโต้ตอบกัน บางครั้งสัตว์ก็พูดจาโต้ตอบกับคนด้วย เช่น เรื่องแม่ไก่สีแดง ปลาบู่ทองและลูกเสือกับลูกวัว เป็นต้น

1.2 นิทานไม่รู้จบ (Cumulative tales) เป็นนิทานเรื่องธรรมดาพื้น ๆ แต่เนื้อเรื่องมีการกระทำต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ และซ้ำ ๆ กัน เช่น เรื่อง ตากับยาย ลูกไก่ตื่นตูม

1.3 นิทานตลกขบขัน (The Droll หรือ Humorous tales) เนื้อเรื่องส่วนใหญ่เป็นทำนองไร้สาระหรือโง่เขลา และแปลกประหลาด ชวนให้เห็นเป็นเรื่องตลกขบขัน บางครั้งก็เป็น การใช้ปฏิภาณไหวพริบ เช่น เรื่องศรีธนญไชย

1.4 นิทานอธิบายเหตุ (Pour quoi stories หรือ Tales that tell why) ส่วนใหญ่นิทานพื้นบ้านชนิดนี้มีเนื้อเรื่องอธิบายหรือตอบคำถามของเด็ก ๆ ว่า “ทำไม....?” ส่วนใหญ่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของสัตว์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของผู้คนในชาติ ต่าง ๆ บางครั้งก็เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น เรื่องทำไมกระต่ายจึงหางสั้น เสือทำไมจึงมีลาย น้ำทะเลทำไมจึงเค็ม

1.5 เทพนิยาย (Fairy tales) บางครั้งเรียกว่า นิทานเกี่ยวกับเวทมนต์คาถา (Tales of magic) ลักษณะของนิทานชนิดนี้ที่เห็นเด่นชัด คือ เรื่องมักยาว ซับซ้อน ตัวละคร มักมี อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์สามารถบันดาลสิ่งที่ดีงาม หรือสิ่งที่ชั่วร้ายได้ หรือมีผู้วิเศษสามารถทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้อย่างที่คนธรรมดาไม่สามารถจะทำได้ เป็นนิทานพื้นบ้านชนิดที่ครองใจเด็กมาเป็นเวลาช้านาน มักจะนิยม ขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง” เช่น เรื่องสังข์ทอง พระรถเมรี เจ้าหญิงนิทรา

2. นิทานสอนคติธรรม (Fables) มีลักษณะเป็นนิทานสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ สัตว์มีบทบาทเหมือนคน มีแกนเรื่องแกนเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้น และต้องให้บทเรียนสอนใจ เป็นข้อสรุปที่ชัดเจน นิทานคติธรรมของต่างประเทศที่รู้จักกันดีได้แก่ นิทานอีสป (Aesop's Fables) ผู้เขียน คือ อีสป (Aesop) ซึ่งเข้าใจว่าเป็นทาสชาวกรีก มีชีวิตอยู่ระหว่าง 620 – 560 ปี ก่อนคริสตกาลเนื่องจาก เขาถูกจำกัดเสรีภาพในการพูด และการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง จึงพยายามหาทางออกด้วยการแสดงความคิดเห็นออกมาในรูปของนิทานสอนคติธรรม ตัวอย่างนิทานอิสป ได้แก่ หมาป่ากับลูกแกะ ราชสีห์กับหนู นิทานสอนคติธรรม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 นิทานเทียบสุภาษิต เป็นนิทานที่มักจะยกสุภาษิตตั้งเป็นโคลง 1 บท แล้วมีนิทานเปรียบเทียบได้กับโคลงนั้น

2.2 นิทานชาดก เป็นนิทานสอนคติธรรมของอินเดีย ซึ่งคำว่าชาดกมาจากภาษามคธ แปลว่าเกิดแล้วคือหมายถึงเรื่องราวของพระพุทธเจ้าและพระสาวกที่เกิดขึ้นมาแล้วในชาติก่อน และแต่ละชาติได้บำเพ็ญบารมี คือความดียิ่งขึ้นจนพระชาติสุดท้ายได้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า

3. นิทานปกรณัม (Myth) เป็นเรื่องที่แสดงให้เป็นถึงเหตุการณ์และเรื่องราวใน บรรพกาล เกี่ยวกับพื้นโลก ท้องฟ้า และพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุม ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

4. มหากาพย์และนิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่มีลักษณะคล้ายกับเทพปกรณัมต่างกันแต่ว่าตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ไม่ใช่เทพเจ้า มีการกระทำที่กล้าหาญฟันฝ่าอุปสรรค และประสบผลสำเร็จในที่สุด ได้แก่ เรื่อง กษัตริย์อาเธอร์และอัศวินโต๊ะกลม (King Arthur and the Knights of the Round) โรบินฮู๊ด (Robin Hood) รามเกียรติ์ (Ramayana) และเรื่องของวีรบุรุษประจำท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น ท้าวแสนปม ต้นราชวงศ์อู่ทองและไกรทองวีรบุรุษแห่งเมืองพิจิตร

5. หนังสือภาพเป็นเรื่องอ่านเล่นสำหรับเด็กที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ (Animal stories) นิทานสมัยเก่าที่มีตัวละคนเป็น สัตว์ เราจะพบมากในบทกลอนกล่อมเด็ก นิทาน พื้นบ้านและนิทานสอนคติธรรม แต่ในปัจจุบันนี้ได้มีผู้แต่งนิทานสำหรับเด็กที่มีตัวละครเป็นสัตว์ โดยแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ สัตว์ที่มีบทบาทการกระทำอย่างคน และสัตว์ที่มีความเป็นอยู่และความ นึกคิดตามธรรมชาติของสัตว์ เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่สำหรับเด็กเล็กที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ หรือที่มีตัวละครเป็นสัตว์ มีทั้งที่แต่งเป็นเรื่อง ๆ ไป และแต่งออกมาเป็นหนังสือชุด ตัวเอกส่วนใหญ่มีบทบาทที่ค่อนข้างซุกซน แต่เด็ก ๆ ชอบมาก และส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นหนังสือภาพ เช่น ลูกเป็ดขี้เหร่ (The Ugly Ducking) แต่งโดยฮันส์คริสเตียนแอนเดอร์เซน ซึ่งการศึกษาเรื่องประเภทของนิทานนี้ สามารถแบ่งประเภทนิทานออกเป็น 8 ประเภทด้วยกัน คือ

1. นิทานปรัมปรา
2. นิทานท้องถิ่น

3. นิทานเทพนิยาย

4. นิทานตลกขบขัน

5. นิทานสร้างเสริมคุณธรรม

6. นิทานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ ที่มีสัตว์เป็นตัวเอกของเรื่อง

7. นิทานให้ความรู้เฉพาะในเรื่องหนึ่งเรื่องใด เช่น นิทานเรื่องยาเสพติดโรคเอดส์และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

8. นิทานส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า ประเภทของนิทาน สามารถแบ่งได้หลายประเภท โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งที่แตกต่างกันตามรูปแบบและเนื้อหาของการเล่านิทาน

2.4 เกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็ก

มีผู้กล่าวถึงเกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็กไว้ดังต่อไปนี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2538: 58 – 50) กล่าวถึงนิทานที่เด็กสนใจสามารถแบ่งได้ตามความต้องการและตามพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ ได้ดังนี้

1. เด็กวัยแรกเกิดถึง 2 ขวบ เด็กวัยนี้สนใจนิทานที่มีเรื่องสั้นๆ หรือนิทานที่กล่าวถึงถ้อยคำเป็นคำๆ พร้อมภาพประกอบที่มีสีสดใส เด็กวัยนี้มีพัฒนาการสามารถใช้มือคว้าจับสิ่งของได้เบื้องต้น ดังนั้นเริ่มแรกจึงควรมีของเล่นที่ทำจากผ้า หรือพลาสติกที่ปราศจากสารพิษ ให้เขาจับเล่น นอกจากนิทานที่มีคำพูดเป็นคำๆ แล้ว เด็กในวัยนี้เพลงกล่อมเด็กถือว่ามีความสำคัญต่อเขามาก และภาพที่มีสีสันสดใสควรนำมาให้เด็กดูเป็นครั้งคราว

2. เด็กวัยระหว่าง 2 ถึง 4 ปี เด็กวัยนี้จะสนใจคำพูดที่มีถ้อยคำคล้องจอง ชอบซักถามเพราะความใคร่รู้ใคร่เห็น และชอบให้พี่เลี้ยงหรือพ่อแม่ร้องเพลง หรือท่องคำคล้องจอง ให้เขาฟัง หรือ ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงกล่อมเด็กและตัวของเขาก็จะนั่งฟังจนมั่นใจ และในที่สุดเขา จะร้องตาม หรือเล่นกับตุ๊กตาของเขา เด็กจะจำคำลงท้ายของแต่ละประโยคของคำคล้องจอง โดยออกเสียงตามหรือเปล่งเสียงร้องตามด้วยเป็นคำๆ นิทานเรื่องยายกะตาเด็กจะชอบมาก และชอบ เรื่องเล่าที่มี คำคล้องจองสัมพันธ์กัน เช่น ยายกะตา ปลูกถั่วปลูกงาให้หลานเฝ้า หลานไม่เฝ้า เอาแต่ปั้นวัว ปั้นควาย อีกาก็เลยมากินถั่วกินงาของตากะยาย ยายมายายด่า ตามาตาตี หลานคนดีก็ร้องไห้แงๆ เป็นต้น นิทานสำหรับเด็กวัยนี้ก่อนนอนก็มีความสำคัญมาก นิทานที่ใช้เล่าจะเป็นเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำอีกของทุกๆ คืน และคืนละหลายๆ ครั้งในเรื่องเดียวกัน โดยเนื้อหาจะต้องคงเดิมเพียงแต่เพิ่มรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ให้สนุกตามสถานการณ์แต่ละวันเท่านั้น

3. เด็กอายุระหว่าง 4 – 6 ปี เด็กวัยนี้จะให้ความสนใจเกี่ยวกับตัวเองน้อยลงและหันมาสนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวของเขามากขึ้น แต่ความสนใจของเด็กในวัยนี้ยังเป็นระยะสั้นๆ เท่านั้น คำกล่อมที่มีคำคล้องจอง เช่น เพลงกล่อมเด็ก เด็กยังชื่นชอบอยู่ คำทายที่ประลองปัญหาเด็กจะชอบมากด้วย เช่น หนูมีกับหนูมา หนูมากับหนูมี หนูมีมีตุ๊กตาหมา หนูมามีตุ๊กตาหมี นอกจากนี้เด็กยังจะชอบนิทานที่มีตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกของเรื่องเป็นสัตว์พูดได้ เช่น หมาป่าพูดคุยกับหนูน้อยหมวกแดง เป็นต้น

เยาวพา เดชะคุปต์ (2528: 58-59) กล่าวถึง เกณฑ์การเลือกหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่เด็กนึกฝันต่ออย่างสดใส

2. เด็กชอบเรื่องที่จบด้วยรูปของกิน เพราะเด็กชอบกิน

3. เด็กชอบเรื่องบันเทิง เรื่องเศร้าเด็กไม่ชอบ

4. ชอบดูภาพมากกว่าชอบอ่านเรื่อง เมื่อเด็กเปิดหนังสือ สิ่งแรกที่เด็กจะดูคือ ภาพและเด็กจะดูทุกอย่างที่อยู่ในภาพ ดังนั้นหนังสือภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

พรจันทร์ จันทวิมล (2539: 103 – 105) ผู้ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัยมาตลอด และเป็นนักแต่งนิทาน และนักเล่านิทานสำหรับเด็ก กล่าวถึงการเลือกนิทานสำหรับเด็ก ไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องง่ายๆ แต่สมบูรณ์เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวให้เด็กพอคาดคะเนเรื่องได้

2. มีการเดินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

3. ตัวละครน้อย มีลักษณะเด่นที่จำได้ง่าย เด็กอาจสมมตตัวแทนได้

4. มีบทสนทนามากๆ เพราะเด็กส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้ดี

5. ใช้ภาษาง่ายๆ ประโยคสั้น การกล่าวคำซ้ำ หรือคำสัมผัสจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายและรวดเร็ว

6. สร้างความรู้สึก ความพอใจให้กับผู้ฟัง

7. เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น ครอบครัวสัตว์เลี้ยงหรือเรื่องที่เด็กจะจินตนาการตามความยาวไม่เกิน 15 นาที

สรุปได้ว่า เกณฑ์ในการเลือกนิทานสำหรับเด็ก ควรเลือกนิทานที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก อยู่ในความสนใจ เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก มีตัวละครน้อย มีการใช้ภาษาง่ายๆ อาจเป็นคำคล้องจอง เป็นเพลง ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของเด็ก ภาพประกอบมีสีสันที่สวยงาม ไม่ควรมีความยาวเกิน 15 นาที ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมจินตนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก

2.5 **รูปแบบและเทคนิคในการเล่านิทาน**

มีผู้กล่าวถึงรูปแบบและเทคนิคในการเล่านิทานเอาไว้ดังต่อไปนี้

การเล่านิทานเพื่อให้เกิดความน่าสนใจนั้นขึ้นอยู่กับ ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่เป็นผู้ดำเนินการเล่า ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดรูปแบบการเล่านิทาน และ เทคนิคในการเล่านิทาน พอสรุปได้ดังนี้ สัณหพันธ์ อรุณธารี. (2542: 25) และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 13-14)

1. การเล่านิทานปากเปล่า เป็นการเล่านิทานที่อาศัยเพียงคำพูด และน้ำเสียงของ ผู้เล่าไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่า นอกจากน้ำเสียงและจังหวะการพูดที่สูงต่ำเร้าใจผู้ฟังตามเนื้อเรื่องที่นำเสนอ การเล่านิทานวิธีนี้ต้องใช้ศิลปะการพูด และการเล่าที่จูงใจมาก

2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้เป็นการเล่าที่มีชีวิตชีวามากกว่า การเล่าปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้ และจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่าและสนุกสนานมากขึ้น เพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทานอาจเป็นท่าทางของผู้เล่า หรือเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดท่าทางประกอบ

3. การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ประกอบการเล่านิทานมีหลายชนิด อาทิเช่น ภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ฯลฯ การใช้ภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่านิทาน โดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไปแต่ละลำดับภาพ สามารถจูงใจเด็ก และสร้างสรรค์จินตนาการของ เด็ก ทำให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกมากขึ้นถ้าในขณะที่ฟังเรื่อง ผู้เล่ากระตุ้น ให้เด็กแสดงความคิดเห็น โดยให้เด็กเลือกภาพนำมาติดเอง เป็นการร่วมสร้างจินตนาการให้กับเรื่องที่เล่า

4. การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน วิธีนี้ผู้เล่าจะวาดการ์ตูนประกอบไปด้วย คือ เล่าเรื่องขณะเดียวกันก็วาดภาพไปจนจบเรื่อง จะทำให้เด็กสนใจ ตื่นเต้น และเกิดศรัทธาในตัวผู้เล่า

5. การใช้เพลประกอบ หรืออาจจะเล่านิทานที่ประพันธ์เป็นเพลง ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเกิด ความสนุกสนาน เพราะมีทำนองคล้องจองกัน มีความไพเราะจนทำให้เด็กประทับใจ และสามารถ จดจำนิทานที่ได้ฟังได้ในที่สุด

6. การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ เสียงเพลง เสียงดนตรี และเสียงอื่น ๆ สามารถ นำมาประกอบการเล่านิทานได้ มีลักษณะเช่นเดียวกับละครวิทยุ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศที่ กระตุ้นเร้าให้เกิดความตื่นเต้น อยากติดตาม ผู้ฟังเกิดจินตนาการ

7. การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่ หรือผู้เล่าจัดทำขึ้น เช่น หน้ากากตัวแสดงในนิทาน หุ่นนิ้วมือ หุ่นมือ หุ่นชัก หุ่นเชิด ตุ๊กตา เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อ ประกอบการเล่านิทานที่สำคัญ อุปกรณ์สามารถทำให้เด็กสนุกและตื่นเต้นไปกับนิทานที่เล่าได้เป็น อย่างดี สร้างความสนใจในการฟังนิทานให้แก่เด็กมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ

สมศักดิ์ ปริปรุณะ (2542: 59 – 62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจใคร่เรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกจากนี้ยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมฤทธิ์

ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กรู้สึกสมปรารถนา และมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็กดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงให้ผู้เรียนคล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมต่างๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กนอกจากนี้นิทานยังมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยอย่างมาก นิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปรุงแต่บุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่างๆ และเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 55 – 56) กล่าวถึง การเล่านิทาน เอาไว้ดังนี้

1. เด็กๆ หรือผู้ฟัง จะเกิดความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้เล่า

2. เด็กๆ หรือผู้ฟัง จะเกิดความรู้สึกร่วมขณะฟัง ทำให้เขาเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส

3. เด็กๆ หรือผู้ฟัง จะมีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้นหรือยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในกาตรึงให้เด็กๆ หรือผู้ฟัง ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเรื่องที่มีขนาดความยาว เด็กๆ หรือผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลาด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เด็กๆ และผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น

4. นิทานจะทำให้เด็ก หรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้ มองโลกในแง่ดี

5. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้

6. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็กๆ หรือฟังโดยการแสดงออกที่ผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ

7. นิทานช่วยสร้างเสริมจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือผู้ฟัง

8. นิทานสามารถช่วยให้เด็กๆ และผู้ฟังได้รู้จักใช้ภาษาที่ถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 77) กล่าวถึง การเล่านิทานให้เด็กฟังไว้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก เพราะโดยธรรมชาติเด็กชอบฟังนิทาน
2. เพื่อให้เด็กได้ผ่อนคลายความเครียด
3. ฝึกด้านการฟัง ฝึกสมาธิ ยืดช่วงความสนใจมากขึ้น
4. เพื่อเสริมคุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์
5. เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งเหมาะสมกับวัย
6. เพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา และความคิดสร้างสรรค์
7. เพื่อส่งเสริมความกล้า เช่น กล้าซักถาม และแสดงความคิดอย่างอิสระ

สรุปได้ว่า รูปแบบของการเล่านิทานให้มีความน่าสนใจนั้นขึ้นอยู่กับผู้เล่า ซึ่งมีหลายๆ องค์ประกอบ เช่น การเล่านิทานแบบปากเปล่า การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่า นิทานโดยใช้ภาพประกอบ อาจจะบทเพลงประกอบการเล่านิทานควบคู่กันไป ผู้เล่านิทาน จะต้องมีการจัดเตรียมสื่อในการเล่านิทานที่เหมาะสม และมีการฝึกซ้อมวิธีการเล่าก่อน จะช่วยให้เกิดความ มั่นใจในการเล่า จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความสนใจอยากฟังนิทาน และทำให้รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับนิทาน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

งานวิจัยต่างประเทศ

ดิกสัน จอห์นสัน และ ซอลซ์ (สุมณฑา วงษ์สวัสดิ์ 2552: 34-35 ; อ้างอิงจาก Dixon, Johnson & Salts. 1977: 379) วิจัยเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้กับเด็กอายุ 3 – 4 ปี ที่โรงเรียนในเมืองดีทรอยด์ จำนวน 46 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เล่านิทานให้เด็กฟังแล้วให้แสดงบทบาทสมมติประกอบตามเนื้อเรื่อง กลุ่มที่ 2 เล่านิทานให้ฟังพร้อมทั้งพาไปดูของจริงนอกสถานที่ เช่น ไปสวนสัตว์ ไปซื้อของ กลุ่มที่ 3 เล่านิทานแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง และกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุม ผลพบว่า กลุ่มเด็กที่แสดงบทบาทประกอบตามเรื่องได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเนื้อเรื่องไปด้วย จะพัฒนาจิตลักษณะต่างๆ ได้ดีที่สุดแสดงว่า เมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้ว เด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนชอบหรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จและยังพบว่า เนื้อเรื่องในนิทานเป็นเรื่องไกลความเป็นจริงจะได้ผลดีต่อความคิดของเด็กได้ดีกว่านิทานที่มีเนื้อเรื่องใกล้ชีวิตจริงของเด็ก

คลอร์ และโรเบิรต์ (วิจิตรา อุดมุจลินท์. 2543: 32; อ้างอิงจาก Clore and Robert. 1978: 159) ศึกษาผลของการใช้นิทานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของเด็ก โดยใช้หุ่นจำลอง และการแสดงบทบาทสมมติกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายจำนวน 62 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โดยใช้

นักเรียนแสดงอุปนิสัยท่าทางให้เหมือนกับละครในนิทานนั้น เมื่อเรียนจบแล้ว วัดทัศนคติทันที พบว่า เด็กชายเหล่านี้มีทัศคติที่ดีต่อสัตว์ และหลังจากนั้นอีก 6 สัปดาห์ ทำการวัดอีกครั้งหนึ่งผลปรากฏว่า การวัดทัศนคติของเด็กชายทั้งสองโรงเรียนมีความมั่นคง เด็กชายที่เคยล่าสัตว์เลิกฆ่าสัตว์ โดยแน่นอน ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงว่า นิทานมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและทัศนคติที่มั่นคงของเด็ก

งานวิจัยในประเทศ

นงลักษณ์ คำยิ่ง (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และ ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบปริศนาคำทาย มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียน คำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และกิจกรรมตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบเล่านิทานมีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบคู่มือครู

นนทพร ภูวรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังก่อนและหลัง การทดลองแบบการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน และการประเมินตนเองของนักเรียน ด้านการฟัง ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ระดับ .01

นฤมล จิ๋วแพ. (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย –หญิง ที่มีอายุ 5-6 ปี จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบภาพ และแบบทดสอบพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผลการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพก่อนมีพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุมณฑา วงษ์สวัสดิ์ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อ จำนวน 15 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง แบบประเมินตนเองด้านการฟัง ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การใช้นิทานเป็นสื่อที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยในการพัฒนาทุกด้าน และเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งสนใจที่จะจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ พัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ซึ่งนิทานจะส่งเสริมและพัฒนาปัญญาทางด้านต่างๆของเด็กได้ อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรมและจริยธรรมอีกด้วย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. แบบแผนการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา จำนวน 5 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เลือกนักเรียนจากจำนวนนักเรียน 5 ห้องมา 1 ห้องแบบเจาะจง จากนั้นจากนั้นสุ่มนักเรียนมาจำนวน 15 คน โดยการจับสลาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ
2. แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาและแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักการและขั้นตอนของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

3. สร้างแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ซึ่งดำเนินตามรายละเอียดของรูปแบบ 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning)

3.2 ขั้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative Learning)

3.3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)

3.4 ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

3.5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application)

4. นำแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีเกณฑ์ 2 ใน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่านมีดังนี้

1. ดร.ธัญรัศม์ นิธิกุลธีระภัทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจารุวรรณ
2. อาจารย์นนทิศักดิ์ ผาผาย	อาจารย์โรงเรียนอนุบาลวังม่วง จังหวัดสระบุรี
3. อาจารย์รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ	อาจารย์โรงเรียนสุเหร่าลาดบัวขาว จังหวัดกรุงเทพฯ

5. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 แนะนำปรับปรุงรูปแบบการเขียนแผนการจัดกิจกรรม การเลือกนิทานควรเลือกใช้นิทานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่จะสอน การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็ก ปรับการใช้ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน เพิ่มเติมคำถามที่กระตุ้นความคิดของเด็กได้ดี

6. นำแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15

คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาของการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง การจัดกลุ่มเด็กมีทั้งจัดตามความสมัครใจของเด็กและครูเป็นผู้จัดให้

7. เกณฑ์การเลือกนิทาน นิทานที่นำมาใช้ในงานวิจัยได้มาจากผู้เชี่ยวชาญและครูผู้มีประการณ์แนะนำ และเด็กช่วยกันเลือกนิทาน

ตาราง 2 นิทานที่ใช้เป็นสื่อ

รายชื่อนิทาน	ผู้แต่ง	เกณฑ์การเลือกนิทาน
หน่วย “ยานพาหนะ”		
1. ตลาดน้ำอ้ำอร่อย	ตุ๊บป่อง	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ
2. การเดินทางแสนสนุก	วนิดา เสือเนียม	
3. ยานพาหนะ	น้านกฮูก	
หน่วย “วันพ่อ”		
4. ครอบครัวแสนสุข	วนิดา เสือเนียม	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามีความเหมาะสมกับหน่วย
5. พ่อจ๋า...เก่งจัง	รอสส์ คอลลินส์	
6. พ่อรักลูกนะ จะอย่างไรพ่อก็รักลูก	เวอร์จิเนีย มิลเลอร์	
หน่วย “สัตว์”		
7. คุณฟองฟันหลอ	ชีวัน วิสาสะ	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามีความเหมาะสมกับหน่วย
8. ม้าน้อยร้องเพลง	ชัยฤทธิ์ ศรีโจจน์ฤทธิ์	
9. เหมียวเมี้ยวไม่อยากเหมียว	ตุ๊บป่อง	
หน่วย “สัตว์”		
10. ขาวผ่องขี้โมโห	Theobald, Joseph	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามีความเหมาะสมกับหน่วย
11. อะไรอยู่ในป่า	ช. ช้างน้อย	
12. อะไรอยู่ในทะเล	ช. ช้างน้อย	
หน่วย “การสื่อสาร”		
13. เธอชื่ออะไรจ๊ะ	เกวลิน กายทอง	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามีความเหมาะสมกับหน่วย
14. ขอบคุณครับจากหมีน้อย	ชาญศิลป์ กิตติโชติพาณิชย์	
15. เห็นไหม เห็นอะไร ดูดีดู ดูดีดี	ธารินี เหลืองอารีพร	

ตาราง 2 (ต่อ)

รายชื่อนิทาน	ผู้แต่ง	เกณฑ์การเลือกนิทาน
หน่วย “นิทานและของเล่น”		
1. ช้างขี้โมโห	ปิติพร วทาทิยาภรณ์	เด็กๆ ช่วยกันเลือกนิทานที่อยากเรียน และเกี่ยวกับหน่วยการเรียน
2. ผึ้งจอมขยัน	มนฤดี ทองกลอย	
3. กุ๋งกิ๋งหัวเหม็น	มนฤดี ทองกลอย	
หน่วย “วันปีใหม่”		
4. ของขวัญพิเศษจากเหมียวเหมียว	สุพัตรา แซ่ลิ่ม	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ
5. รับแขก	บริษัท โฟรเบล	
6. อาหารค่ำมื้อพิเศษ	วิมล วงษ์วันทนีย์	
หน่วย “ฤดูหนาว”		
7. ลาร์ส ลูกหมีขั้วโลก	ฮันส์ เดอ เบียร์	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ
8. ฉันจะทำอย่างไรถ้าไม่มีเธอ	แซลลี่ กรินด์ลีย์	
9. สาวน้อยไม้ขีดไฟ	นงนุช ปรีชาว่องไวกุล	

ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางพหุปัญญาในเนื้อหาลักษณะของพหุปัญญาแต่ละด้าน

2. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

3. สร้างแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถด้านต่างๆ ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน จำนวน 27 ข้อ

3.1 ความสามารถด้านภาษา จำนวน 3 ข้อ

3.2 ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ จำนวน 3 ข้อ

3.3 ความสามารถด้านมิติ จำนวน 3 ข้อ

3.4 ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว จำนวน 3 ข้อ

3.5 ความสามารถด้านดนตรี จำนวน 3 ข้อ

3.6 ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล จำนวน 3 ข้อ

3.7 ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง จำนวน 3 ข้อ

3.8 ความสามารถด้านธรรมชาติ จำนวน 3 ข้อ

3.9 ความสามารถด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม การดำรงคงอยู่ของชีวิต จำนวน 3 ข้อ

การให้คะแนนความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้าน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนแสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านโดยไม่มีผู้อื่นบอกให้แสดงพฤติกรรม

ระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนแสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านโดยมีผู้อื่นบอกให้แสดงพฤติกรรม

ระดับคะแนน 0 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่แสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้าน

4. นำแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ชลาธิป สมาหิโต อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ผู้ช่วศาสตราจารย์บุญญาพร อูนากูล อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
3. อาจารย์นนทิศักดิ์ ผาผาย อาจารย์โรงเรียนอนุบาลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องของ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2526) ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้องกัน กำหนดคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้องกัน กำหนดคะแนนเป็น -1

5. นำแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับปรุงการใช้ภาษาให้สื่อความหมายยิ่งขึ้นแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างความสามารถทางพหุปัญญากับจุดประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526: 89) ซึ่งพบว่าแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญามีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งเป็นค่าแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่มีค่าสูง สามารถนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลได้

6. นำแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนกลุ่มที่ใช้ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ จำนวน 15 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นในการใช้แบบประเมินของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (RAI: Rater Agreement Indexes) (Burry – Stock; & others.1996: 256) ของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเท่ากับ 0.85

ขั้นตอนในการสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

2. สร้างคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

3. นำคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ข้อความ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับขั้นตอนในการหาคุณภาพของแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

4. นำคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับปรุงการใช้ภาษาในการสื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และระบุจำนวนครั้งและระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินให้ชัดเจน

5. นำคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง (Experimental Design) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยแบบทดลองกลุ่มเดียว มีการวัดผลในทุกช่วงระยะเวลาของการทดลอง โดยการทดลอง ในสัปดาห์ที่ 2 สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 6 และสัปดาห์ที่ 8 โดยใช้แบบแผนการทดลองซึ่งเป็นการดำเนินการวิจัยแบบ One Group Time – Series Design โดยผู้วิจัยได้นำมาปรับให้สอดคล้องกับงานวิจัย (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 255)

ตาราง 3 แบบแผนการวิจัย

ก่อนการทดลอง	ในช่วงเวลาการทดลอง
X_0T_0	$X_1\ X_2\ T_1\ X_3\ X_4\ T_2\ X_5\ X_6\ T_3\ X_7\ X_8\ T_4$

เมื่อ X_0 แทน การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

T_0 แทน การสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

$X_1, X_2, X_3, \ldots X_8$ แทน การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในช่วงระยะเวลาการทดลอง

T_1, T_2, T_3, T_4 แทน การสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาในช่วงระยะเวลาการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยปรึกษา เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย

2. ก่อนการทดลองผู้ช่วยผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง จากการจัดกิจกรรมแบบปกติโดยผู้วิจัย ในเวลา 09.00-9.50 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคะแนนพื้นฐาน (Baseline) ของนักเรียนแต่ละคน แต่ละด้าน

3. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในกิจกรรมในวงกลมช่วงสรุปกิจกรรมตั้งแต่เวลา 09.00 – 09.50 น. เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ๆ ละ 3 วัน วันละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง

4. ในช่วงเวลาการทดลอง ผู้ช่วยผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ในสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ มัธยฐาน (Median) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.50 -2.00 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 0.50 -1.49 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.00 -0.49 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับต่ำ

5. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาก่อน และในช่วงเวลาจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยใช้การทดสอบของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. **สถิติพื้นฐาน**

1.1 หาคะแนนเฉลี่ย (นิภา ศรีไพโรจน์.2527: 149) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่ามัธยฐาน (Median) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2527: 153) ใช้สูตร

$$Mdn = X_{\frac{N+1}{2}}$$

เมื่อ Mdn แทน มัธยฐาน

N แทน จำนวนคะแนนที่เป็นคี่

$X_{\frac{N+1}{2}}$ แทน คะแนนตัวที่ $\frac{N+1}{2}$

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (นิภา ศรีไพโรจน์. 2527: 164) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง

$(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของผลรวมคะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2544: 13) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum x)^2\}\{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{XY} แทน ค่าอำนาจจำแนก

X , Y แทน คะแนนจากข้อคำถามและคะแนนรวมทั้งฉบับ

N แทน จำนวนคน

2.2 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา โดยใช้สูตร IOC (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526: 89)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. **สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน**

การทดสอบนัยสำคัญโดยการทดสอบของ Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533: 91-97) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนทดลองและในช่วงเวลาทดลอง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
Mdn	แทน	มัธยฐาน (Median)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าสถิติทดสอบใน The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์การแปลผลข้อมูลในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรมระหว่างสัปดาห์

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยการวิเคราะห์นำเสนอเป็น 2 ส่วนดังนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย การวิเคราะห์ในครั้งนี้ ได้นำคะแนนคะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาในด้านต่างๆ ตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการสังเกตก่อนการจัดกิจกรรม 1 ครั้งใน 1 สัปดาห์ และในช่วงเวลาจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้อีก 4 ครั้ง ภายใน 8 สัปดาห์ (เก็บข้อมูลจากการสังเกตในสัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8) นำมาหาค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตาราง 4 – 12

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านภาษา	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.67	.76	.15	ปานกลาง
		2	.67	.82	.17	ปานกลาง
		4	1.00	1.04	.17	ปานกลาง
		6	1.33	1.42	.23	ปานกลาง
		8	1.67	1.78	.21	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 6 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางมาอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 8

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.67	.56	.27	ปานกลาง
		2	.67	.64	.23	ปานกลาง
		4	1.33	1.47	.17	ปานกลาง
		6	1.33	1.47	.17	ปานกลาง
		8	1.67	1.56	.21	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 6 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางมาอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 8

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติ ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านมิติ	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.67	.73	.19	ปานกลาง
		2	.67	.78	.16	ปานกลาง
		4	1.00	1.20	.25	ปานกลาง
		6	2.00	1.80	.25	สูง
		8	2.00	1.89	.21	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 4 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางมาอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 6 และ 8

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว	15	ก่อนจัดกิจกรรม	1.00	.98	.09	ปานกลาง
		2	1.00	1.00	.00	ปานกลาง
		4	1.00	1.09	.15	ปานกลาง
		6	1.33	1.27	.19	ปานกลาง
		8	1.33	1.47	.17	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 8 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรี ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านดนตรี	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.67	.67	.25	ปานกลาง
		2	.67	.78	.24	ปานกลาง
		4	1.00	1.13	.30	ปานกลาง
		6	1.33	1.42	.27	ปานกลาง
		8	1.67	1.80	.21	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรีของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 6 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางมาอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 8

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.33	.49	.31	ต่ำ
		2	.67	.64	.23	ปานกลาง
		4	1.00	1.09	.20	ปานกลาง
		6	1.67	1.53	.25	สูง
		8	1.67	1.69	.20	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองนั้นอยู่ในระดับต่ำ จนเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจ

ระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ จากระดับต่ำมาอยู่ในระดับปานกลางในสัปดาห์ที่ 2 – 4 และเพิ่มสูงขึ้นเป็นระดับสูงในสัปดาห์ที่ 6 - 8

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	**จำนวนเด็กปฐมวัย (N)**	**ระยะเวลา (สัปดาห์)**	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	**ระดับ**
ด้านความเข้าใจตนเอง	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.67	.73	.29	ปานกลาง
		2	1.00	.87	.21	ปานกลาง
		4	1.00	1.18	.28	ปานกลาง
		6	1.67	1.53	.30	สูง
		8	1.67	1.69	.27	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 4 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางมาอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 6 – 8

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติ ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	**จำนวนเด็กปฐมวัย (N)**	**ระยะเวลา (สัปดาห์)**	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	**ระดับ**
ด้านธรรมชาติ	15	ก่อนจัดกิจกรรม	.33	.44	.21	ต่ำ
		2	.67	.62	.21	ปานกลาง
		4	1.00	.96	.12	ปานกลาง
		6	1.33	1.33	.13	ปานกลาง
		8	1.33	1.38	.12	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านความธรรมชาติของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองนั้นอยู่ในระดับต่ำ เมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับต่ำมาอยู่ในระดับปานกลางในสัปดาห์ที่ 2 - 8

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ก่อนจัดกิจกรรมและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8)

ความสามารถทางพหุปัญญา	จำนวนเด็กปฐมวัย (N)	ระยะเวลา (สัปดาห์)	Mdn.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านอัตถภวนิยม	15	ก่อนจัดกิจกรรม	1.00	.80	.25	ปานกลาง
จิตนิยม		2	1.00	.84	.25	ปานกลาง
หรือการดำรงคง		4	1.00	1.11	.21	ปานกลาง
อยู่ของชีวิต		6	1.67	1.71	.21	สูง
		8	2.00	1.98	.09	สูง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถภวนิยมของเด็กปฐมวัยในระยะก่อนการทดลองและเมื่อได้ร่วมกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อจนถึงสัปดาห์ที่ 4 นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางมาอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 6 – 8

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อและในช่วงเวลาจัดกิจกรรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยใช้การทดสอบทางสถิติของ Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533: 91-97) การวิเคราะห์เสนอในตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน

สัปดาห์ที่เปรียบเทียบ	พฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา								
	ด้านภาษา	ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์	ด้านมิติ	ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว	ด้านดนตรี	ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล	ด้านความเข้าใจตนเอง	ด้านธรรมชาติ	ด้านอัตถิภาวนิยม ฯ
	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.	Sig.
ก่อนจัดกิจกรรม - สัปดาห์ที่ 2	.083	.046*	.157	.317	.059	.008 *	.014*	.005*	.317
ก่อนจัดกิจกรรม - สัปดาห์ที่ 4	.001*	.001*	.001*	.025*	.001*	.000 *	.001*	.001*	.004*
ก่อนจัดกิจกรรม - สัปดาห์ที่ 6	.001*	.001*	.000*	.001*	.001*	.001 *	.001*	.000*	.001*
ก่อนจัดกิจกรรม - สัปดาห์ที่ 8	.001*	.001*	.000*	.000*	.000*	.000 *	.001*	.000*	.000*
สัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 4	.004*	.001*	.001*	.046*	.001*	.000 *	.002*	.001*	.001*
สัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 6	.001*	.001*	.001*	.001*	.001*	.000 *	.001*	.001*	.000*
สัปดาห์ที่ 2 - สัปดาห์ที่ 8	.000*	.001*	.000*	.000*	.001*	.000 *	.001*	.001*	.000*
สัปดาห์ที่ 4 - สัปดาห์ที่ 6	.002*	1.000	.001*	.011*	.000*	.001*	.001*	.000*	.001*
สัปดาห์ที่ 4 - สัปดาห์ที่ 8	.000*	.046*	.001*	.000*	.001*	.000*	.000*	.000*	.000*
สัปดาห์ที่ 6 - สัปดาห์ที่ 8	.000*	.046*	.102	.007*	.000*	.008*	.008*	.157*	.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาก่อนจัดกิจกรรมและระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ในสัปดาห์ที่ 2,4,6 และ8 นักเรียน มีความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านธรรมชาติ และ

ความสามารถด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ ยกเว้นด้านภาษา ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี และ ด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตที่ในช่วงก่อนจัดกิจกรรม-สัปดาห์ที่ 2 ไม่แตกต่างกัน และด้านมิติที่ในช่วงก่อนจัดกิจกรรม-สัปดาห์ที่ 2 และสัปดาห์ที่ 6-8 ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับครูพ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ในการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม โดยมีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในแต่ละช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง

สมมติฐานการวิจัย

หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา จำนวน 5 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 110 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เลือกนักเรียนจากจำนวนนักเรียน 5 ห้องมา 1 ห้องแบบเจาะจง จากนั้นสุ่มนักเรียนมาจำนวน 15 คน โดยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ
2. แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา
3. คู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยปรึกษา เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย

2. ก่อนการทดลองผู้ช่วยผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง จากการจัดกิจกรรมแบบปกติโดยผู้วิจัย ในเวลา 09.00-09.50 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคะแนนพื้นฐาน (Baseline) ของนักเรียนแต่ละคน แต่ละด้าน

3. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในกิจกรรมในวงกลมช่วงสรุปกิจกรรมตั้งแต่เวลา 09.00 – 09.50 น. เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ๆ ละ 3 วัน วันละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง

4. ในช่วงเวลาการทดลอง ผู้ช่วยผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ในสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มัธยฐาน (Median) และแบบทดสอบสมมติฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.50 -2.00 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 0.50 -1.49 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.00 -0.49 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับต่ำ

5. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาก่อน และในช่วงเวลาจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยใช้สูตรการทดสอบสมมติฐาน The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มัธยฐาน (Median)

สรุปผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อมีความสามารถทางพหุปัญญาเพิ่มสูงขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ผลของการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อพบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านธรรมชาติ และความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลของการเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานตามช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 คะแนนระดับพัฒนาการในช่วงสัปดาห์ก่อนการทดลองกับคะแนนสัปดาห์ที่ 2,4,6 และ 8 เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ และความสามารถด้านดนตรี มีการพัฒนาสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางตั้งแต่ช่วงก่อนการทดลองจนถึงสัปดาห์ที่ 6 และเพิ่มเป็นระดับสูงในสัปดาห์ที่ 8

2.2 คะแนนความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง และความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับปานกลางตั้งแต่ช่วงก่อนการทดลองจนถึงสัปดาห์ที่ 4 และเพิ่มเป็นระดับสูงในสัปดาห์ที่ 6 ถึงสัปดาห์ที่ 8

2.3 คะแนนความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาสูงขึ้นเป็นลำดับจากระดับต่ำ ในช่วงก่อนการทดลอง อยู่ในระดับปานกลาง ในสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 4 และเพิ่มเป็นระดับสูงในสัปดาห์ที่ 6 ถึงสัปดาห์ที่ 8

2.4 คะแนนความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาตั้งแต่ในช่วงก่อนการทดลองจนถึงสัปดาห์ที่ 8 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการ แต่มีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นในแต่ละช่วงของการเปรียบเทียบ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ พบว่า คะแนนความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในภาพรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ มีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้นซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ สามารถพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กที่ได้รับประสบการณ์จากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning) เด็กฟังนิทาน ร่วมร้องเพลง แสดงบทบาทสมมติและตอบคำถามจากในนิทาน ขั้นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative Learning) เด็กทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี ประดิษฐ์สิ่งของ โดยร่วมกันการวางแผน ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) เด็กวิเคราะห์กิจกรรมในขั้นที่ 1และ 2 ขณะร่วมกิจกรรมว่าผลงานเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เด็กร่วมกันสรุปและสร้างแผนผังใยแมงมุม และขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (Application) เด็กเชื่อมโยงทักษะ ประสบการณ์ โดยตอบคำถาม และแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งสามารถอภิปรายผลตามขั้นตอน ทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (A= Active Learning) ในขั้นนี้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ด้วยการร่วมกันออกมาเล่านิทาน ร่วมกันร้องเพลง ตอบคำถามและแสดงบทบาทสมมติในนิทาน เช่น นิทาน เรื่อง “ม้าน้อยร้องเพลง” เด็กๆจะออกมาเลียนแบบเลียนและแสดงท่าทางตามสัตว์ในนิทาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของดิวอี้ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2542: 79; อ้างอิงจาก Dewey. n.d.) ที่ว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีจากการกระทำ (Learning by doing) และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง กล่าวคือ ค้นคว้า ทดลอง กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ร่วมคิดแก้ปัญหาและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ สอดคล้องกับชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และ บังอร เสรีรัตน์ (2543: 144) อธิบายไว้ว่า แนวคิดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ

พัฒนาพหุปัญญา คือ รูปธรรมของการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ฉะนั้นจึงอธิบายได้ว่า รูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางที่สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนได้สูงขึ้นอย่างเด่นชัดทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: 84) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า การเรียนการสอนควรมุ่งเน้นเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเพื่อให้เด็กได้ค้นพบความสนใจและความสามารถของตนเอง ผ่านสื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น โต๊ะเครื่องแป้ง ตุ๊กตา หนังสือ นิทาน หุ่นมือ สีกาว กรรไกร กระดาษ บล็อกรูปทรงต่างๆ แว่นขยาย เครื่องดนตรี น้ำ ทราย เกมการศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่า ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย (C= Cooperation Learning) ในขั้นนี้เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือหาข้อสรุปร่วมกลุ่ม มีส่วนร่วมในการวางแผน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเรียนรู้จากการทำงานกลุ่มหรือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยร่วมกับผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วย การทำงานและลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ อารี สัณหฉวี (2543 : 33) ที่กล่าวถึงการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) ว่าเป็นวิธีการเรียนที่ให้ผู้เรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มย่อยเล็ก ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคล เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างกัน จากการจัดประสบการณ์ของผู้วิจัย ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่ม ในขณะที่ทำงานกลุ่มนักเรียนได้พูดคุย สนทนา ซักถาม ปรึกษา วางแผน ออกแบบผลงานโดยระดมความคิด ช่วยกันจัดหา เลือกวัสดุ อุปกรณ์ ร่วมกันทดลอง ร่วมกันปฏิบัติการทดลองเรื่องการเกิดฝนอย่างตั้งใจและสนุกสนาน ตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการทำงานกลุ่ม และร่วมกันนำเสนอผลงานของกลุ่มให้ผู้อื่นฟัง การที่นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันดังกล่าวเอื้อต่อการสร้างมนุษยสัมพันธ์อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลีกร อัมพรดล (2551: 74) ที่ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active Learning) กล่าวคือ เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติการกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากการเปรียบเทียบ คัดแยกประเภท จัดหมวดหมู่ บอกความสัมพันธ์ บอกจำนวน บอกเหตุผล ซึ่งเด็กปฐมวัยต้องใช้ทักษะในการคิดคำนวณ คิดหาเหตุผล คิดแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย เด็กทำงานร่วมกันกับเพื่อน มีการวางแผน พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ได้คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับกิจกรรมด้วยตนเอง รู้จักการแบ่งปันสิ่งของกันใช้

ขั้นที่ 3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (A= Analysis) ขั้นนี้เปิดโอกาสให้เด็กได้วิเคราะห์ความรู้สึกประสบการณ์ของตนเอง ขณะที่ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นตามขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 รวมทั้งการสรุปแก้ไขปัญหาขณะร่วมทำกิจกรรม เช่น จากการถามคำถามเด็กว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับผลงานของตนเองบ้าง เด็กตอบว่า หนูชอบผลงานที่หนูทำค่ะ มันสวยดี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี อุปฮาด (2550: 63) ที่ศึกษาเรื่อง การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ขณะที่ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นตามขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เช่น เมื่อนักเรียนได้สำรวจ สังเกต รูปร่าง ลักษณะ ส่วนประกอบ จำแนกประเภทผัก ผลไม้ชนิดต่างๆ และทดลองล้างผัก ผลไม้แล้ว นักเรียนได้แสดงความรู้สึกของตนต่อการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ เช่น นักเรียนรู้สึกอย่างไรและได้เรียนรู้อะไรบ้างเมื่อรับประทานผลไม้ที่ไม่สะอาดและจะเกิดอะไรขึ้นกับนักเรียน เพราะเหตุใด หรือนักเรียนรู้สึกอย่างไรและได้เรียนรู้อะไรบ้างเมื่อได้สังเกต และทดลองล้างผลไม้ให้สะอาด

สรุปได้ว่า ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ เด็กร่วมกันสรุปแก้ไขปัญหาขณะทำกิจกรรมร่วมกัน วิเคราะห์ถึงความรู้สึกในการทำกิจกรรมและผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ (C= Constructivism) ในขั้นนี้เด็กสามารถสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ประสบการณ์ ผลงานและจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาสรุปเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เฉพาะตัว โดยใช้กระบวนการรวบรวม และจัดโครงสร้างของประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่อย่างเป็นแบบแผน และถ่ายทอดความคิดรวบยอดในรูปแบบของผลงานที่หลากหลาย เช่น นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการรวมประเภทของสัตว์บก สัตว์น้ำและสัตว์ป่า ด้วยการวาดแผนผังใยแมงมุมหรือจัดป้ายนิเทศสัตว์ประเภทต่าง ๆ และร่วมกันนำเสนอผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับปิยรัตน์ ก้องกิตต์ไพศาส (2513: 6) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้สิ่งต่างๆจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้ใหม่ โดยอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิมความสามารถในการสร้างองค์ความรู้เหล่านี้จึงเกิดประสบการณ์ และช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยการสังเกต สำรวจ จำแนก เปรียบเทียบ เชื่อมโยงเหตุผลจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พรรณ ทองประสิทธิ์ (2548: 78) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สรุปว่า การที่เด็กได้พูดสนทนา สรุปผลและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้พูดคุย อธิบาย เล่าเรื่อง กิจกรรมเหล่านี้สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยได้

สรุปได้ว่า ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ เด็กสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ประสบการณ์ ผลงานในการทำกิจกรรม แล้วนำสิ่งต่างๆ มาสร้างองค์ความรู้ขึ้นใหม่ ซึ่งเด็กจะเกิดกระบวนการการรวบรวมประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ เกิดความคิดรวบยอด

ขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ (A= Application) ในขั้นนี้เด็กสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นจริง โดยเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิมให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยครูมีบทบาทในการกระตุ้นด้วยคำถาม เช่น ถ้าเด็กๆ เกิดอารมณ์โมโหควรทำอย่างไร เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบูลลอค์ก และเกลแมน (เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. 2536: 42; อ้างอิงจาก Bullock and Gelman. 1979) ที่แสดงให้เห็นว่าเด็กเล็กๆ สามารถเข้าใจว่าสิ่งที่เป็นเหตุจะเกิดก่อนสิ่งที่เป็นผล กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 3–5 ปี ซึ่งเห็นหุ่นมือตัวหนึ่งทิ้งลูกบอลลงไปบนทางวิ่งอีกด้านหนึ่ง และลูกบอลนั้นก็กลิ้งลงสู่หลุมอีกหลุมหนึ่ง เช่นเดียวกันหลุมทั้งสองอยู่ห่างจากหุ่นมือเท่ากัน เป็นต้น จากงานวิจัยพบว่า เด็กสามารถเข้าใจว่าทำไมลูกบอลจึงกลิ้งลงหลุมที่อยู่ห่างจากหุ่นมือเท่ากัน

สรุปได้ว่า ขั้นการประยุกต์ใช้ เด็กสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถเชื่อมโยงความรู้ในสถานการณ์ต่างๆ

จากผลงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยใช้กิจกรรม 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ในกลุ่มย่อย ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นการสรุป และสร้างองค์ความรู้ ขั้นการประยุกต์ใช้ เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เด็กทำงานเป็นกลุ่มย่อย วางแผนร่วมกัน ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้นได้

2. ผลของการเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานตามช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ มีพัฒนาการทางพหุปัญญาในเกือบทุกด้านอยู่ในระดับสูง ยกเว้น ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว และด้านธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีแนวโน้มสูงขึ้นในแต่ละช่วงของการเปรียบเทียบ ซึ่งสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังต่อไปนี้

2.1 ความสามารถด้านภาษา พบว่า ในแต่ละช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาได้ โดยในช่วงแรกเด็กฟัง อ่านจากภาพในนิทาน จากนั้นพูดคุยสื่อสารกัน แต่อาจยังไม่ค่อยกล้าสื่อสาร ยังไม่ค่อยพูดคุย

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แต่ในช่วงหลังความสามารถด้านภาษาสูงขึ้น อาจเนื่องจากกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อส่งเสริมให้เด็กได้ร่วมกันพูดคุย สนทนาเกี่ยวกับนิทานมากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่ม เด็กรู้จักการวางแผนการทำกิจกรรม และรู้จักการแก้ไขปัญหาเมื่อพบปัญหา ดังที่ บำเพ็ญ การพาณิชย์ (2540: 55-56) สรุปว่า หลักการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้เด็กออกมาพูดสนทนา เล่าเรื่องราวของตนให้เพื่อนฟังอย่างอิสระ ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจ การยอมรับในสิ่งที่เด็กกล้าแสดงออกทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก เด็กมีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการพูดและการทำกิจกรรม สอดคล้องกับวิจิตร ชีวชิต (2550: 41) กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่กระตุ้นความสนใจ เช่น เพลง การเล่น การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การส่งเสริมให้เด็กได้ถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม โดยครูเป็นผู้ให้กำลังใจ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กมีประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่องได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พรรณ ทองประสิทธิ์ (2548: 78) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สรุปว่า การที่เด็กได้พูดสนทนา สรุปผลและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ใช้ภาษาในการพูดคุย อธิบาย เล่าเรื่อง กิจกรรมเหล่านี้สามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาของเด็กได้ และมีผลทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในการที่จะใช้ภาษามากขึ้น ซึ่งในมุมหนังสือเด็กจะนำหนังสือมาอ่าน โดยอ่านจากภาพซึ่งเด็กจะอ่านให้เพื่อนฟังหรือให้ครูฟัง เด็กสามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ได้ตามจินตนาการ เช่น หนังสือนิทานเรื่องเม่นหลบฝนซึ่งเป็นนิทานที่ไม่มีตัวหนังสือแต่เด็กสามารถเล่าเรื่องราวได้ ในมุมบล็อกเด็กจะพูดคุยกันเกี่ยวบล็อกรูปทรงต่างๆ สีต่างๆ และพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองต่อขึ้น ในมุมเล่นน้ำ-ทราย เด็กจะพูดคุยกันเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ในมุม และระหว่างการเล่นเด็กและช่วยกันก่อทรายเป็นรูปต่างๆ และเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่ตนได้ทำให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาด้านการพูดและการฟัง และบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ได้ในขณะที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ในมุมบ้านเด็กเมื่อเล่นบทบาทสมมติจะมีโอกาสได้พูด คุยกันในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ถ้าเด็กสมมติว่าตนเองเป็นหมอเด็กก็จะพูดเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การดูแลคนไข้ การตรวจรักษาโรค การรับประทานยา เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชนา เถาว์ชาลี (2553: 56) ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ พบว่า การจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะที่เด็กเล่นตามมุมประสบการณ์ เด็กจะมีการพูดคุยกันในกลุ่มที่เล่นอยู่ด้วยกัน มีการเสนอความคิดเห็นขณะทำกิจกรรมได้เสนอผลงานของตนเองและสามารถถ่ายทอดเรื่องราวให้เพื่อนและครูฟังได้

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อทำให้เด็กมีความสามารถด้านภาษาสูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์ตรงทางภาษา ด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน โดยให้เด็กได้ฝึกฝนการปฏิสัมพันธ์ด้านการสื่อสารโต้ตอบกับผู้อื่นทั้งจากการตอบคำถาม และระหว่างการทำงานร่วมกับเพื่อน ทำให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมอย่างอิสระ เด็กมีความสนุกสนานกับกิจกรรม

2.2 ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ได้ อาจเนื่องจากกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง กล่าวคือ เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยการเปรียบเทียบ บอกความสัมพันธ์ บอกจำนวน บอกเหตุผล ซึ่งเด็กต้องใช้ทักษะในการคิดหาเหตุผล คิดแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง หลังจากฟังนิทาน ครูถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน เช่น นิทานเรื่อง ผึ้งจอมขยัน “ในนิทานมีสัตว์อะไรบ้าง มีกี่ตัว” และในขณะที่ทำกิจกรรม เมื่อวาดภาพมาส่งครู ครูจะถามว่าเด็กๆ วาดภาพอะไรในภาพมีตัวอะไรบ้าง มีกี่ตัว สีอะไรบ้าง ส่วนในกิจกรรมประดิษฐ์ที่จับแมลง เด็กจะต้องมีการวัดเชือกในการนำมาติดเข้ากับที่จับแมลง เป็นต้น รวมถึงการบอกปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะที่ทำกิจกรรม ดังที่ นิตยา ประพฤติกิจ (2541: 1-4) อธิบายไว้ว่า คณิตศาสตร์เป็นวิชาของการคิดอย่างมีเหตุผลและใช้กระบวนการการคิดที่ถูกต้อง คณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ถ้ามองไปรอบๆ จะเห็นได้ว่า ชีวิตที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันเสมอ มีการพูดถึงการเปรียบเทียบ การวัด การจัดประเภทและตัวเลข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิ์ธนา ขันอาสา (2550: 92) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงงาน พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีครูคอยช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของเด็ก โดยกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสได้เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่/ประเภท ของสิ่งของ จากรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี ซึ่งจะทำให้เด็กได้ใช้ทักษะการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง ในมุมบล็อก เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับรูปทรงและมีการจัดหมวดหมู่ของบล็อกชนิดต่างๆ เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม ทรงกระบอก ห้าเหลี่ยม เป็นต้น เรียนรู้เกี่ยวกับขนาดมีการเปรียบเทียบขนาดของบล็อก

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์สูงขึ้นเพราะเด็กได้คิดอย่างมีเหตุผล มีระบบ รู้จักการแก้ปัญหา การตัดสินใจ รวมถึงลงมือปฏิบัติกิจกรรมสามารถบอกจำนวน คิดคำนวณ คิดหาเหตุผล คิดแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

2.3 ความสามารถด้านทางมิติ พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมการตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถทางมิติ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านมิติของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยได้วาดภาพระบายสี คิดวางแผนในการวาดภาพด้วยตนเอง และมีการประดิษฐ์สิ่งประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับในนิทานจากวัสดุเหลือใช้ โดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ ร่วมกับเพื่อน เช่น การประดิษฐ์หน้ากากสัตว์ การประดิษฐ์รถไฟ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติศักดิ์ ผาผาย (2546: 77) ที่พบว่า ความสามารถทางด้านมิติเกิดจากการที่เด็กได้แสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจโดยการทำงานศิลปะหรือการบอกเล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับเอื้ออารี ทองพิทักษ์ (2546: 3) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้สังเกต เปรียบเทียบความยาว ความสั้น มิติของการแสดงภาพที่มีความใกล้และไกล โดยใช้ความคิดในการจัดวางภาพในตำแหน่งต่างๆ กำหนดทิศทางของภาพที่เด็กริเริ่มเอง เรียนรู้การจัดวางลำดับภาพ ทำให้ทักษะพื้นฐานทางมิติของเด็กสูงขึ้น เห็นได้ว่ากิจกรรมการตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ การสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดวางตำแหน่งต่างๆ ของภาพที่เด็กริเริ่มเอง ผ่านงานศิลปะประดิษฐ์ วาดภาพ โดยเด็กได้วางแผนวาดภาพด้วยตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชุลีกร อัมพรดล (2551: 75) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า การเล่นอย่างเสรีตามมุมประสบการณ์ต่างๆ ทำให้เด็กเกิดพัฒนาการของกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรงขึ้น เด็กเกิดความสนุกสนาน ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ และครู เด็กรู้จักจัดหรือควบคุมตนเองให้เหมาะสมกับพื้นที่และบริเวณที่มีอยู่ เด็กรู้จักระดับและทิศทางของการเคลื่อนไหวและแสดงออกได้อย่างสอดคล้องกับจังหวะและสัญญาณ ทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณิษา บัวสุข (2553: 56-57) ที่ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาทำให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และฝึกทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบขนาด เปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่าง การต่อและแยกออกจากกันของภาพเกม เช่น การเล่นเกมภาพตัดต่อ การเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนและการเล่นเกมการศึกษายังทำให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องตำแหน่งทิศทางต่างๆเช่น การใช้พื้นที่ในการเล่นเกมบันไดงู ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถด้านมิติในการมองเห็น การส่งเสริมความสามารถด้านมิติในเด็กปฐมวัยนั้นควรส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสูงขึ้นเพราะเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัยได้แสดงออกโดยการทำงานศิลปะ การวาดภาพ การประดิษฐ์ จึงทำให้เด็กมีความสามารถทางมิติสูงขึ้น

2.4 ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยแสดงออกด้วยการแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหวของท่าทางต่างๆ ในระหว่างที่ฟังนิทาน และพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยเด็กได้ทำกิจกรรมวาดภาพ และงานประดิษฐ์ เช่น การใช้สี และกรรไกรในการสร้างสรรค์งานประดิษฐ์ ดังที่ เยาวพา เดชะคุปต์ (2540: 35) ที่อธิบายไว้ว่า การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นการเคลื่อนไหวทางร่างกายอย่างอิสระ ทั้งการเคลื่อนไหวคนเดียว และเป็นคู่ที่เน้นการใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยเริ่มจากการเคลื่อนไหวพื้นฐานอันประกอบด้วย การรู้จักส่วนต่างๆของร่างกาย พื้นที่ จังหวะ ทิศทาง และระดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ วิไล (2544: 66 – 67) การจัดกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือ นิ้วมือและสายตา ให้ทำงานประสานสัมพันธ์กันทำให้ทักษะด้านกล้ามเนื้อเล็กได้รับการพัฒนาให้คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลินดา พงศ์ธราธิก (2547: 59) ที่ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นไทยกลางแจ้ง สรุปว่า การจัดกิจกรรมการละเล่นไทยกลางแจ้งช่วยส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวอย่างมีจุดมุ่งหมาย เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเสียงเพลง และบทคำร้องของการละเล่นไทย การทำท่าทางต่างๆ ตามจินตนาการ เด็กเกิดความสนุกสนานขณะที่ทำกิจกรรมและส่งผลต่อการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก ในมุมดนตรี เด็กจะมีการร้องเพลง เต้นประกอบเพลงเคลื่อนไหวไปตามจังหวะและทิศทางต่างๆ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบจังหวะ ในมุมบล็อก เด็กจะมีการใช้มือในการหยิบบล็อกเพื่อต่อเป็นรูปต่างๆ ทั้งบล็อกขนาดใหญ่และบล็อกขนาดเล็ก ในขณะที่ต่อเด็กจะใช้มือค่อยๆ นำบล็อกต่อให้สูงขึ้น ในมุมศิลปสร้างสรรค์เด็กจะได้ใช้นิ้วมือในการ ฉีก ปะ ติด วาด ระบายสี ประดิษฐ์ การใช้กรรไกร ผลงานต่างๆ ในมุมเล่นน้ำ-ทราย เด็กจะใช้มือในการก่อทราย ในการบีบตุ๊กตายางในอ่างน้ำ ใช้นิ้วในการวาดภาพบนทราย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวสูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยเด็กแสดงออกโดยการเคลื่อนไหว

ทางกายอย่างอิสระเน้นการใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และยังพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กผ่านกิจกรรมวาดภาพ และงานประดิษฐ์

2.5 ความสามารถด้านดนตรี พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านดนตรีสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อได้เปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระอย่างเต็มที่ในการแสดงออกทางดนตรีเสียงเพลง และคำคล้องจอง เพราะขณะที่เด็กฟังนิทานได้จะช่วยกันร้องเพลงและร่วมกันท่องคำคล้องจองในนิทาน ในบางครั้งจะทำท่าทางประกอบไปด้วย และบางกิจกรรมเด็กจะได้ประดิษฐ์เครื่องดนตรี เช่นในนิทานเรื่อง “ม้าน้อยร้องเพลง” เด็กจะเลียนเสียงสัตว์และจะคิดเสียงด้วยตนเอง จากนั้นเด็กๆได้ประดิษฐ์เครื่องดนตรีเพื่อนำมาประกอบจังหวะกับในนิทาน ดังที่ เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 115) อธิบายไว้ว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเด็กไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน หรือจะทำอะไร เด็กมักจะได้ยินเพลง หรือดนตรีอยู่เสมอ ดังนั้นดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยจึงจำเป็นมาก และเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทั้งหลาย ดนตรีจะมีส่วนในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณา ก้อนทอง (2547: 72) กล่าวว่า ดนตรีมีอิทธิพลต่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ทำให้เด็กคิดด้วยความสนุกสนานและดนตรียังเป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่ช่วยบรรยากาศมีความอบอุ่น เกิดความสงบ สร้างความมั่นใจให้กับเด็ก ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมซึ่งขณะทำกิจกรรมเด็กจะมีสมาธิขึ้นจึงเป็นการพัฒนาความคิดของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลจันทร์ ชื่นฤทธ์ (2550: 83) กล่าวถึง การนำเพลงมาให้เด็กได้เล่นบทบาทสมมุติ จัดกิจกรรมเพลงตบมือให้เด็กคิดท่าทางประกอบเพลง ทำให้เด็กกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้เด็กได้เพิ่มพูนความรู้และได้รับประสบการณ์ใหม่ที่กว้างขวาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินทร์ ลัดดากลม (2551: 99) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวถึง การที่เด็กได้แสดงออกทางดนตรี ได้มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อจังหวะและเสียงเพลง ร้องเพลงและแสดงออกท่าทางตามจังหวะ/สัญญาณ ได้เลียนแบบท่าทางตามนักร้องที่ตนเองชอบ จะทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน และกล้าแสดงออกมากขึ้นกับกิจกรรมดนตรี ในมุมดนตรี ซึ่งประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่หลากหลาย ได้แก่ แทมมารีน กลอง ลูกแซก กรับ ขลุ่ย หวูด เครื่องเคาะจังหวะ ไมโครโฟน เวที เด็กจะมีความสนุกสนาน ร่าเริง ในขณะที่เล่นเล่นเครื่องดนตรี เด็กจะนำเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ มีเล่นเพื่อให้เกิดเสียงขณะร้องเพลง และใช้ไมโครโฟนร้องเพลงบนเวที ซึ่งเพลงที่

เด็กร้องจะเป็นเพลงที่ครูสอนในแต่ละหน่วย และเพลงที่เด็กได้ยินจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งเด็กจะกล้าร้องและเต้นขณะที่เด็กอยู่ในมุมดนตรี

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านดนตรี เพราะการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี เสียงเพลง และคำคล้องจองซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ใช้เสียงเพลง การร้องเพลง คำคล้องจอง เครื่องดนตรี และทำท่าทางประกอบ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

2.6 ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านความเข้าใจผู้อื่นขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านความเข้าใจผู้อื่นของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ มีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น มีการฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นโดยการใช้อุปกรณ์ในแต่ละกิจกรรมร่วมกัน เช่น การวาดภาพ เด็กจะใช้สีชนิดต่างๆ ร่วมกันทำให้เด็กต้องแบ่งปันกัน ผลัดกันใช้สีที่ตนเองต้องการ และกิจกรรมประดิษฐ์ก็ต้องใช้อุปกรณ์บางชนิดร่วมกัน เช่น กาว กรรไกร เศษวัสดุเหลือใช้ ซึ่งเด็กต้องรู้จักมีน้ำใจแบ่งปันและเหลือไว้ให้เพื่อนที่ยังไม่ได้ทำใช้อีกด้วย ดังที่ อโนชา ถิรธำรง (2550: 82 – 83) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมที่เด็กเกิดการทำงานแก้ไขปัญหาร่วมกันโดยการสนทนาโต้ตอบ รู้จักการเข้ากลุ่มและลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลงเพื่อให้ได้ความคิดเห็นข้อตกลงร่วมกัน ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น เด็กได้แสดงความคิดเห็นและรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และสอดคล้องกับ เฮอร์ลอค (ชมพูนุช ศุภผลศิริ. 2551: 14; อ้างอิงจาก Hurlock. 1978: 171) ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ ได้ กล่าวถึงรูปแบบของพฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่ปรากฏในขณะที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีดังต่อไปนี้ คือการร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นกลุ่มการเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การเป็นผู้มีใจกว้างขวาง ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบ่งปันสิ่งของ และการเห็นอกเห็นใจ ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการช่วยเหลือ ปลอบโยน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณิษา บัวสุข (2553: 59) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเปิดโอกาสให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกันในการเล่นเกม ซึ่งเด็กสามารถปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในขณะที่เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นกลุ่มเด็กได้ปรึกษา พูดคุยสนทนาร่วมมือกันทำงานในกลุ่ม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ช่วยกันคิดแก้ปัญหา และแสดงความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินทร์ ลัดดากลม (2551: 100) ที่ศึกษาเรื่อง

ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ที่พบว่า กิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น โดยในระหว่างการทำงานเด็กปฐมวัยต้องมีการปรึกษาร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการวางแผนการทำงาน การตั้งชื่อกลุ่มและออกแบบผลงานแต่ละชิ้นแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำ ผู้ตามในการทำกิจกรรม ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคม รู้จักการเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านความเข้าใจผู้อื่นสูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ เกิดความสนุกสนาน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เด็กได้รู้จักแบ่งปันและมีน้ำใจต่อเพื่อน ซึ่งทำให้เด็กเกิดเรียนรู้ การปฏิบัติต่อผู้อื่นได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.7 ความสามารถด้านความเข้าใจตนเองพบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านความเข้าใจตนเองขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านความเข้าใจตนเองของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองตลอดเวลา เด็กได้วิเคราะห์ความพึงพอใจในการทำกิจกรรม และได้สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสเด็กปฐมวัยมีอิสระในการแสดงออกด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความภาคภูมิใจและความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตนต้องการ เช่น เมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จแล้วทั้งวาดภาพและประดิษฐ์ เด็กจะได้ออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนๆและครูได้ชื่นชมผลงาน ซึ่งจะทำให้เด็กมีความกล้าแสดงออก มั่นใจในตนเองขึ้น เกิดความภาคภูมิใจและมีความตั้งใจในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป ดังที่ แสงเดือน จูธารี (2546: 62 – 63) กล่าวว่า กิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกันเองสนุกสนาน ไม่ตึงเครียดทำให้เด็กเกิดความมั่นใจ และได้คิดริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเด็กได้แสดงความสามารถของตนเองให้เต็มที่ จนทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเอง พึงพอใจในการร่วมกิจกรรมและกล้าแสดงออก สอดคล้องกับเยาวนารถ เลาหบรรจง (2545: 60) ที่กล่าวไว้ว่าลักษณะของการจัดกิจกรรมที่ให้เด็กจากการปฏิบัติ เด็กได้แสดงออกได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนให้คำปรึกษา เด็กมีอิสระในการกระทำทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในงานที่ตนได้กระทำ เมื่องานเสร็จเด็กยังได้รับรู้ถึงผลสำเร็จของงาน เด็กสามารถเรียนรู้ความก้าวหน้าของตนได้สม่ำเสมอย่อมส่งผลให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ เชื่อว่า ทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ ความภาคภูมิใน

ในตนเอง และต้องการได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่นในความสำเร็จของตนเอง ถ้าความต้องการดังกล่าวได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอก็จะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม แต่ถ้าความต้องการดังกล่าวได้รับการตอบสนองไม่เพียงพอหรือถูกขัดขวาง ก็จะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกด้อยค่า และเสียความภาคภูมิใจในตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัย รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: 91) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า ความสามารถทางด้านความเข้าใจผู้อื่นของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น โดยการแต่งเรื่องการละคร การวางแผนออกแบบฉากร่วมกัน การทำฉาก การทำอุปกรณ์ รวมถึงการซักซ้อมการละครร่วมกัน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งทำให้เด็กรู้จักการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามรถด้านความเข้าใจตนเองสูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยสร้างผลงานด้วยตนเอง และมีการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ทำให้เกิดความภูมิใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้น

2.8 ความสามารถด้านธรรมชาติ พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เด็กปฐมวัยมีความรู้ความสามารถด้านธรรมชาติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อส่งเสริมให้เด็กใช้สิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตและจากวัสดุที่เหลือใช้มาใช้กับกิจกรรมประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์รถไฟจากกล่องนม ซึ่งเมื่อเด็กดื่มนมเสร็จแล้วจะให้เด็กเก็บกล่องนม ช่วยกันล้างให้สะอาดและนำไปตากแดดให้แห้งจากนั้นจึงนำมาประดิษฐ์ ใช้เศษกระดาษสี กระดาษห่อของขวัญที่ไม่ใช้แล้วมาตกแต่งกล่องนม ซึ่งจะทำให้เด็กรูจักคุณค่าของที่สิ่งที่ไม่ใช้แล้วหรือเป็นสิ่งที่คนอื่นมองว่าไม่มีประโยชน์ สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้จักดูแลรักษาธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน ซึ่งเมื่อเด็กๆ ทำกิจกรรมเสร็จแล้วเด็กจะช่วยกันเก็บเศษขยะและดูแลความสะอาดของห้องเรียนอีกด้วย สอดคล้องงานวิจัยของสันติศักดิ์ ผาผาย (2546: 81) กล่าวว่า เมื่อเด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมใดก็ตาม เด็กปฐมวัยจะติดตามผลการทำงานของตนเองอยู่อย่างต่อเนื่อง เช่น การรักษาความสะอาด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิ์ธนา ขันอาสา (2550: 95) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

ประสบการณ์แบบโครงงาน กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองและฝึกปฏิบัติจริง เกิดความเข้าใจความคิดรวบยอดของการที่เด็กได้ปฏิบัติจริงต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรงด้วยการกระทำซ้ำๆ จนเกิดเป็นทักษะหรือนิสัยที่ถือเป็นกิจวัตร เด็กจะเกิดการรับรู้และความรู้สึกผูกพันรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรภัทร นิยมชัย (2553: 97) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า การให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เด็กจะเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กเอง โดยเริ่มจากท้องถิ่นของตนเอง กิจกรรมจะปลูกฝังให้เด็กรักในท้องถิ่น รักสิ่งแวดล้อมรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมรู้จักใช้สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า รู้จักบำรุงรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ในแหล่งเรียนรู้การทำอิฐ เด็กจะได้ทำกิจกรรมโดยนำดินและแกลบซึ่งเป็นของเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ โดยนำมาทำเป็นอิฐสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นได้ ในแหล่งเรียนรู้การทำบ้านทรงไทย เด็กจะได้นำเศษวัสดุต่างๆ มาทำให้เกิดประโยชน์ เช่นเศษไม้ เศษหญ้า เป็นต้น ในแหล่งเรียนรู้การทำพัดสาน เด็กจะได้รู้จักคุณค่าของต้นไม้ เช่น ไม้ไผ่ว่ามีประโยชน์สามารถนำมาทำเป็นพัดได้

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กได้ใช้สิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติได้อย่างรู้ประโยชน์และมีคุณค่าสูงสุด รู้จักปฏิบัติต่อธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม รู้จักใช้วัสดุเหลือให้เป็นประโยชน์เพื่อรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.9 ความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต พบว่า ในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยมีพหุปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกือบทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อสามารถพัฒนาความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจาก การกระตุ้นโดยการตั้งคำถาม สร้างสถานการณ์และมีกิจกรรมให้ทำในขั้นวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้เด็กรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ทางกาย จิตใจ และจิตวิญญาณของมนุษย์ รวมถึงการเข้าใจเหตุผลของการอยู่บนโลก เช่น นิทานเรื่อง “สาวน้อยไม้ขีดไฟ” ครูใช้คำถามว่า “สาวน้อยไม้ขีดไฟสร้างความอบอุ่นให้กับตนเองอย่างไร” เด็กๆ ตอบ “ใส่เสื้อหนาว” ครูถามต่อ“ถ้าเด็กๆ พบสาวน้อยไม้ขีดไฟนอนหนาวอยู่จะทำอย่างไร” เด็กๆ ตอบ “ช่วยเหลือและให้ใส่เสื้อหนาว” “แล้วเด็กๆควรทำตัวอย่างไรเมื่ออยู่ในโลกนี้” เด็กๆ ตอบ “ต้องเป็นเด็กดี ช่วยเหลือคนอื่น” เป็นต้น ซึ่งการใช้คำถามเหล่านี้ เด็กสามารถหาคำตอบด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์การดำรงคงอยู่ของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงตนเองกับ

นิทาน ทำให้เด็กเข้าใจสัจธรรมของชีวิตได้ ดังที่ สุทธิ์ธนา ขันอาสา (2550: 23 อ้างอิงจากเยาวพา เดชะคุปต์; 2541) กล่าวว่า ลักษณะของปัญญาอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต เป็นบุคคลที่มีความไว และความสามารถในการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์ สามารถรับรู้บทบาทและการดำรงอยู่ของตนเอง เข้าใจการตั้งคำถามเพื่อยืนยันความเข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างลึกซึ้ง ความเข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณความเข้าใจ สัจธรรมของโลก และชีวิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: 94) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถทางด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ของเด็กปฐมวัยได้ อาจเนื่องมาจาก การกระตุ้นโดยการตั้งคำถามในขั้นวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้เด็กรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ทางกาย จิตใจ และจิตวิญญาณของมนุษย์ รวมถึงการเข้าใจเหตุผลของการอยู่บนโลก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรภัทร นิยมชัย (2553: 97) ที่ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เด็กจะเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กเอง โดยเริ่มจากท้องถิ่นของตนเอง กิจกรรมจะปลูกฝังให้เด็กรักในท้องถิ่น รักสิ่งแวดล้อมรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมรู้จักใช้สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า รู้จักบำรุงรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามรถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต สูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้คิดวิเคราะห์เรื่องการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ โดยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงตนเองกับนิทาน

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

2. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม

3. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เด็กจึงได้เรียนรู้และพัฒนาพหุปัญญาอย่างเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. กิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ทำให้เด็กเกิดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

5. เมื่อเด็กได้รับการจัดกิจกรรมและทำกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เสร็จสมบูรณ์แล้วเด็กสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมมาสรุปและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดทำแผนการสอนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ครูควรเขียนแผนให้เอื้อต่อพฤติกรรมทางพหุปัญญาทุกด้าน โดยแผนการสอนในแต่ละกิจกรรมควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับประเด็นที่ใช้ในการประเมินความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้าน ซึ่งจะสามารถสังเกตได้ครบทั้ง 9 ด้าน และควรเลือกนิทานให้เหมาะสมกับวัยและหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์

2. การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ครูควรให้เด็กทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี โดยใช้สีและวัสดุที่หลากหลาย ส่วนงานประดิษฐ์ควรใช้วัสดุเหลือใช้ในการทำ

3. การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของเด็ก และเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุด เพื่อให้การพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านมีความคงทน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ อาจเกิดระดับพัฒนาการของความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านสูงขึ้นเร็วหรือช้าแตกต่างกันในแต่ละสัปดาห์

2. ควรศึกษาผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อที่มีผลต่อความสามารถด้านอื่นๆ เช่น การใช้ภาษา การสื่อสาร การคิดวิจารณญาณ การแก้ปัญหา เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลจันทร์ ชื่นฤทธิ์. (2550). *การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประกอบเพลงคุณธรรมตามพระราชดำรัส.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กิ่งแก้ว อัตถากร. (2519). *วรรณกรรมจากบ้าน พระนคร*: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.

กุญชรี ค้าขาย. (2544). *จิตวิทยาเพื่อการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถานบันราชภัฏสวนสุนันทา.

--------. (2541). *"การเล่านิทาน", การศึกษาปฐมวัย 2 (2)* : 10 - 19.

--------. (2541, เมษายน). *การเล่านิทาน. วารสารการศึกษาปฐมวัย.* 2(2): 10-19.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน : 3-5 ขวบ.* กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

เกริก ยุ้นพันธ์. (2538). *การเล่านิทาน.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

--------. (2539). *การเล่านิทาน.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

ขวัญจิรา ภูสังข์. (2547). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้.*ปริญญานิพนธ์ กศม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จรรจา สุวรรณทัต; ดวงเดือน พันธุมนาวิน; เพ็ญแข ประจนปัจจนึก. (2521). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

จันทร์เพ็ญ สุภาผล. (2538). *การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2533). *การศึกษาเด็ก.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ฉวีวรรณ คูหาถินันท์. (2527). *การทำหนังสือสำหรับเด็ก.* กรุงเทพฯ: บูรพาสาส์น.

ชมพูนุช ศุภผลศิริ. (2551). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์; และ บังอร เสรีรัตน์. (2543). *รายงานผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพหุปัญญา*. กรุงเทพฯ: สำนักโครงการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

ชัยยงค์ พรหมวงษ์. (2521). *นวกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล* . กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

นงลักษณ์ คำยิ่ง. (2541). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยการใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นนทพร ภูวรัตน์. (2546). *การใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นฤมล จิ๋วแพ. (2549). *ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นิตยา ประพฤติกิจ. (2541). *คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง.เฮ้าส์.

นิภา ศรีไพโรจน์. (2527). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2544). *การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

--------. (2526). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพ ฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บำเพ็ญ การพาณิชย์. (2540, เมษายน). *"รายงานการวิจัยเรื่องพัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมสนทนาประกอบกิจกรรมการอ่าน." วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 1 (2): 55-56

เบญจมาศ วิไล. (2544). *การส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบการประเมินตามสภาพจริง*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปราณี อุปฮาด. (2550). *การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้*.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ไผท สิทธิสุนทร. (2543, มกราคม). *"พหุปัญญาในโรงเรียนไทย" สานปฏิรูป.2(22)* : 21.

ทิศนา แขมมณีและคณะ. (มปป). *การวิจัยและพัฒนาเพื่อประปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน เอกสารถ่ายเอกสาร* แจกในการดำเนินการการวิจัยและพัฒนาเพื่อประปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (วพร.).

พจมาน เทียนมนัส. (2539). *ความเชื่อในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบการวาดภาพ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรจันทร์ จันทรวิมล. (2529). *การเล่านิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ : รักลูก.

พิมพ์พรรณ ทองประสิทธิ์. (2548). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. (2536). *พัฒนาการทางพุทธิปัญญา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพพรรณ อินทนิล. (2534). *เทคนิคการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์น.

ภรภัทร นิยมชัย. (2553). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เยาวนารถ เลาหบรรจง. (2545). *ผลของการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญาที่มีต่อความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2528*). กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

--------. (2540). ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะ. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

--------. (2541). “Multiple Intelligences” ใน *เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ทักษะการคิด และรูปแบบการเรียนรู้(Think skill & Learnning Style)”* ณ ห้องประชุมตึกชาญอิสระ ระหว่างวันที่ 6-8 กุมภาพันธ์ 2541.

--------. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : แม็ค.

--------. (2542). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ.

--------. (2544). *การพัฒนาพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. ใน เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก” ณ หอประชุมใหญ่ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ 25-27 ตุลาคม 2544.*

--------. (2549). *พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับการพัฒนาพลังสมองสำหรับเด็กไทยในบริบทของสังคมไทย*. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างวันที่ 26-28 เมษายน 2549.

--------. (2551). *รายงานการวิจัยการพัฒนารูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาในบริบทของสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

--------. (2551). *รายงานการวิจัยการศึกษาผลการดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาปฐมวัยในบริบทของสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2516, เมษายน). "*การเล่านิทานและเล่าเรื่อง", สื่อภาษาชุมนุมภาษาไทยของคุรุสภา*. 3: 37-41.

รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ. (2551). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วรรณิษา บัวสุข. (2553). *ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วรรณี สิริสุนทร. (2539). *การเล่านิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษ์ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วันดี สุตสิน. (2550). *ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิจิตร ชีวชิต. (2550). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการฟังของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิจิตรา อุดมมุจลินท์. (2543). *การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาความรู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ ระดับก่อนประถมศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). *พลังการเรียนรู้ : ในกระบวนการทัศน์ใหม่*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

วิลินดา พงศ์ธราธิก. (2547). *ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นไทยกลางแจ้ง*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมศักดิ์ ปริปุรณะ. (2542). *นิทานความสำคัญและประโยชน์. วารสารวิชาการ*. สถาบันราภัฏหมู่บ้านจอมบึง. 2: 47-64.

สัณหพัฒน์ อรุณธารี. (2542). *นิทานสำหรับปฐมวัย*. คณะครุศาสตร์: โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

สันติศักดิ์ ผาผาย. (2546). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำนักคณะกรรมการศึกษาเอกชน.(ม.ป.ป.). *คู่มือจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย.* กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศ กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542*). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545*). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม.* กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สิรินทร์ ลัดดากลม. (2551). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้.*ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุทธิ์ธนา ขันอาสา. (2550). *ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รัยการจัดประสบการณ์แบบโครงงาน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์ และคณากร คมสัน. (2544). *รายงานการวิจัยการศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษตามทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา.* กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการวิจัยการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.

สุมณฑา วงษ์สวัสดิ์ (2551), *การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร.* สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2540, มกราคม). *"การใช้พหุปัญญาในห้องเรียน," วารสารวิชาการฉบับเดือนมกราคม.* 2(1): 53 – 59.

--------. (2541, กันยายน). *"การใช้พหุปัญญาในห้องเรียน, วารสารวิชาการ.*1(9) : 53-56

สุวรรณา ก้อนทอง. (2547). *ผลการจัดกิจกรรมศิลปะประกอบเสียงดนตรีคลาสสิคที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

แสงเดือน จูธารี. (2546). *ผลของการจัดกิจกรรมสนทนายามเช้าเน้นวัฒนธรรมเป็นฐานที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

หทัยรัตน์ ทรวดทรวง. (2550). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญา.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อโนชา ถิรธำรง. (2550). *การใช้รูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัญชนา เถาว์ชาลี. (2553). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัญชุลีกร อัมพรดล. (2551). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อารี สัณหฉวี. (2535). *พหุปัญญาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ.* กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

--------. (2541,กันยายน-ธันวาคม). *"ทฤษฎีพหุปัญญา". การวัดผลการศึกษา.* 20(95): 2-17.

--------. (แปล). (2542). *พหุปัญญาในห้องเรียน : วิธีการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน. ก*รุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.

เอื้ออารี ทองพิทักษ์. (2546). *ทักษะพื้นฐานทางมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Boulton – Lewis, G. ; & Catherwood, D. ed. (1994). *The Early Tears: Developmental, Learning and Teaching.* Victoria: The Australian Council for Educational Research.

Burry – Stock, J. ; & others. (1996, April). "Rater Agreement Indexes for Performance Assessment," *Education and Psychological Measurement*. 56(2) : 256.

Christodoulou, Joanna A. (2553). *Applying Multiple intelligences*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2553 จาก http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/basic.jsp

Clore, G.I.; & M.B.Rober. (1978, April). The Effectc of Children's Stories on Behavior and Attitudes Modeling and Cicarious Role Playing, *Resources in Education (ERIC*).13: 156.

Dixson, D, james J. and Dle Saltz, s. (1977, June). "Training Disadvantaged Preschoolers on various Fantasy Activities: "Effects on Cognitive Functioning and Impulse control", *Child Development.* 2(3): 67-379.

Ganrdner, H. (1993). *Multiple intelligences : The theory in practice*. New York: Basic Book, Harper Collins.

Wu, Shu-hua; Alrabah, Sulaiman. (2553). A Cross-Cultural Study of Taiwanese and Kuwaiti EFL Students' Learning Styles and *Multiple intelligences*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2553 จาก http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/basic.jsp

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือและตัวอย่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญา เพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบกิจกรรม โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

คู่มือนี้จัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงวิธีการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อซึ่งทำให้เข้าใจในวิธีการจัดกิจกรรมทางพหุปัญญาโดยใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา มีรายละเอียดดังนี้

หลักการและเหตุผล

วิธีการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรม 5 ขั้นดังนี้ การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ การสรุปและสร้างองค์ความรู้ การนำไปประยุกต์ในการดำรงชีวิต จากการจัดประสบการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ปัญญาด้านมิติ ปัญญาด้านร่างกาย ปัญญาด้านดนตรี ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ปัญญาด้านธรรมชาติ ปัญญาด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับพุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 24 ได้ระบุถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

หลักการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมนี้จัดในช่วงกิจกรรมวงกลม

2. การปฏิบัติกิจกรรมวิธีการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อตามลำดับ 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning) ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติจริง ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5

2.2 ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning) ครูดำเนินกิจกรรมการสอน โดยใช้กระบวนการจัดกิจกรรมที่เด็กแบ่งกลุ่มย่อยเรียนรู้ กระตุ้นให้เด็กได้คิด ได้แสดงออก เรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่น เรียนรู้ด้วยการค้นคว้า สำรวจ ปฏิบัติจริงซึ่งในกิจกรรมต่าง ๆ เด็กต้องมีกิจกรรมกลุ่ม หรือรายบุคคล การนำเสนอความคิดหรือผลงานของตนเองและการสนทนาถาม – ตอบ แสดงความคิดเห็น บอกเหตุผลในสิ่งที่เลือก

2.3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (analysis) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์หรือบอกความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเองได้ ว่าทำอะไรไปบ้าง และมีความรู้สึกอย่างไร

2.4 ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เด็กและครูร่วมกันสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่จากเรื่องที่เรียนด้วยกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.5 ขั้นผู้เรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความหมาย (Application) เมื่อผู้เรียนสรุปสิ่งที่เรียนได้แล้ว สามารถนำไปปรับใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ เช่น การตอบคำถามสาธิตหรือเสนอผลงานตามลักษณะเนื้อหา

แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมและการใช้สื่อการเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อการเรียนรู้โดยตรงด้วยตนเอง ฉะนั้นต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างเหมาะสม กับหน่วยการเรียนรู้และสอดคล้องกับวัฒนธรรมสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของผู้เรียน โดยครูควรพัฒนาสภาพแวดล้อม และการใช้สื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

แนวการประเมินผล

1. ประเมินผลตามการร่วมกิจกรรม
2. ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

ในงานวิจัยฉบับนี้ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 หน่วย ซึ่งได้หัวเรื่องมาจากหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียสาธิตพัฒนา

การจัดกิจกรรมเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน วันละ 50 นาที ในช่วงกิจกรรมวงกลม เวลา 09.00 – 09.50 น. ได้แก่

สัปดาห์ที่ 1 หน่วย ยานพาหนะ
สัปดาห์ที่ 2 หน่วย วันพ่อ
สัปดาห์ที่ 3 หน่วย สัตว์
สัปดาห์ที่ 4 หน่วย สัตว์
สัปดาห์ที่ 5 หน่วย การสื่อสาร
สัปดาห์ที่ 6 หน่วย ของเล่นและนิทาน
สัปดาห์ที่ 7 หน่วย ปีใหม่
สัปดาห์ที่ 8 หน่วย ฤดูหนาว

ตาราง นิทานที่ใช้เป็นสื่อ

รายชื่อนิทาน	ผู้แต่ง	เกณฑ์การเลือกนิทาน
หน่วย “ยานพาหนะ”		
1. ตลาดน้ำอ้ำอร่อย	ตุ๊บป่อง	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและ
2. การเดินทางแสนสนุก	วนิดา เสือเนียม	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์
3. ยานพาหนะ	น้านกฮูก	ช่วยแนะนำ
หน่วย “วันพ่อ”		
4. ครอบครัวแสนสุข	วนิดา เสือเนียม	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์
5. พ่อจ๋า...เก่งจัง	รอสส์ คอลลินส์	ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามี
6. พ่อรักลูกนะ จะอย่างไรพ่อก็รักลูก	เวอร์จิเนีย มิลเลอร์	ความเหมาะสมกับหน่วย
หน่วย “สัตว์”		
7. คุณฟองฟันหลอ	ชีวัน วิสาสะ	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์
8. ม้าน้อยร้องเพลง	ชัยฤทธิ์ ศรีโจจน์ฤทธิ์	ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามี
9. เหมียวเมี้ยวไม่อยากเหมียว	ตุ๊บป่อง	ความเหมาะสมกับหน่วย
หน่วย “สัตว์”		
10. ขาวผ่องขี้โมโห	Theobald, Joseph	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์
11. อะไรอยู่ในป่า	ช. ช้างน้อย	ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามี
12. อะไรอยู่ในทะเล	ช. ช้างน้อย	ความเหมาะสมกับหน่วย
หน่วย “การสื่อสาร”		
13. เธอชื่ออะไรจ๊ะ	เกวลิน กายทอง	ครูอนุบาลที่มีประสบการณ์
14. ขอบคุณครับจากหมีน้อย	ชาญศิลป์ กิตติโชติพาณิชย์	ช่วยแนะนำ และเห็นว่ามี
15. เห็นไหม เห็นอะไร ดูดีดู ดูดีดี	ธารินี เหลืองอารีพร	ความเหมาะสมกับหน่วย
หน่วย “นิทานและของเล่น”		
16. ช้างขี้โมโห	ปิติพร วทาทิยาภรณ์	เด็กๆ ช่วยกันเลือกนิทานที่
17. ผึ้งจอมขยัน	มนฤดี ทองกลอย	อยากเรียน และเกี่ยวกับ
18. กุ๋งกิ๋งหัวเหม็น	มนฤดี ทองกลอย	หน่วยการเรียน

รายชื่อนิทาน	ผู้แต่ง	เกณฑ์การเลือกนิทาน
หน่วย “วันปีใหม่”		
1. ของขวัญพิเศษจากเหมียวเหมียว	สุพัตรา แซ่ลิ่ม	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ
2. รับแขก	บริษัท โฟรเบล	
3. อาหารค่ำมื้อพิเศษ	อาหารค่ำมื้อพิเศษ	
หน่วย “ฤดูหนาว”		
4. ลาร์ส ลูกหมีขั้วโลก	ฮันส์ เดอ เบียร์	ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและครูอนุบาลที่มีประสบการณ์ช่วยแนะนำ
5. ฉันจะทำอย่างไรถ้าไม่มีเธอ	แซลลี่ กรินด์ลีย์	
6. สาวน้อยไม้ขีดไฟ	นงนุช ปรีชาว่องไวกุล	

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “นิทานและของเล่น” โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

หน่วยเรื่อง : นิทานและของเล่น

สาระการเรียนรู้ : แบ่งสาระการเรียนรู้เป็น 3 เรื่อง สำหรับกิจกรรม 3 วัน

1. การเลือกของเล่นและนิทานต้องเลือกให้เหมาะสม
2. การเลือกของเล่นและนิทานต้องเลือกให้เหมาะสม
3. การเลือกของเล่นและนิทานต้องเลือกให้เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของหน่วย: เพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาโดยใช้หน่วยนิทานและของเล่นในการจัดกิจกรรม

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้: ใช้กระบวนการรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ 5 ขั้น

1. ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา
2. ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น
3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้
4. ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
5. ขั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความหมาย

กระบวนการทั้ง 5 ขั้น รายละเอียดปรากฏในแผนการสอนประจำวัน

สื่อการเรียนรู้ : รายละเอียดปรากฏในแผนการสอนประจำวัน

แนวการประเมิน : ประเมินผลพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน

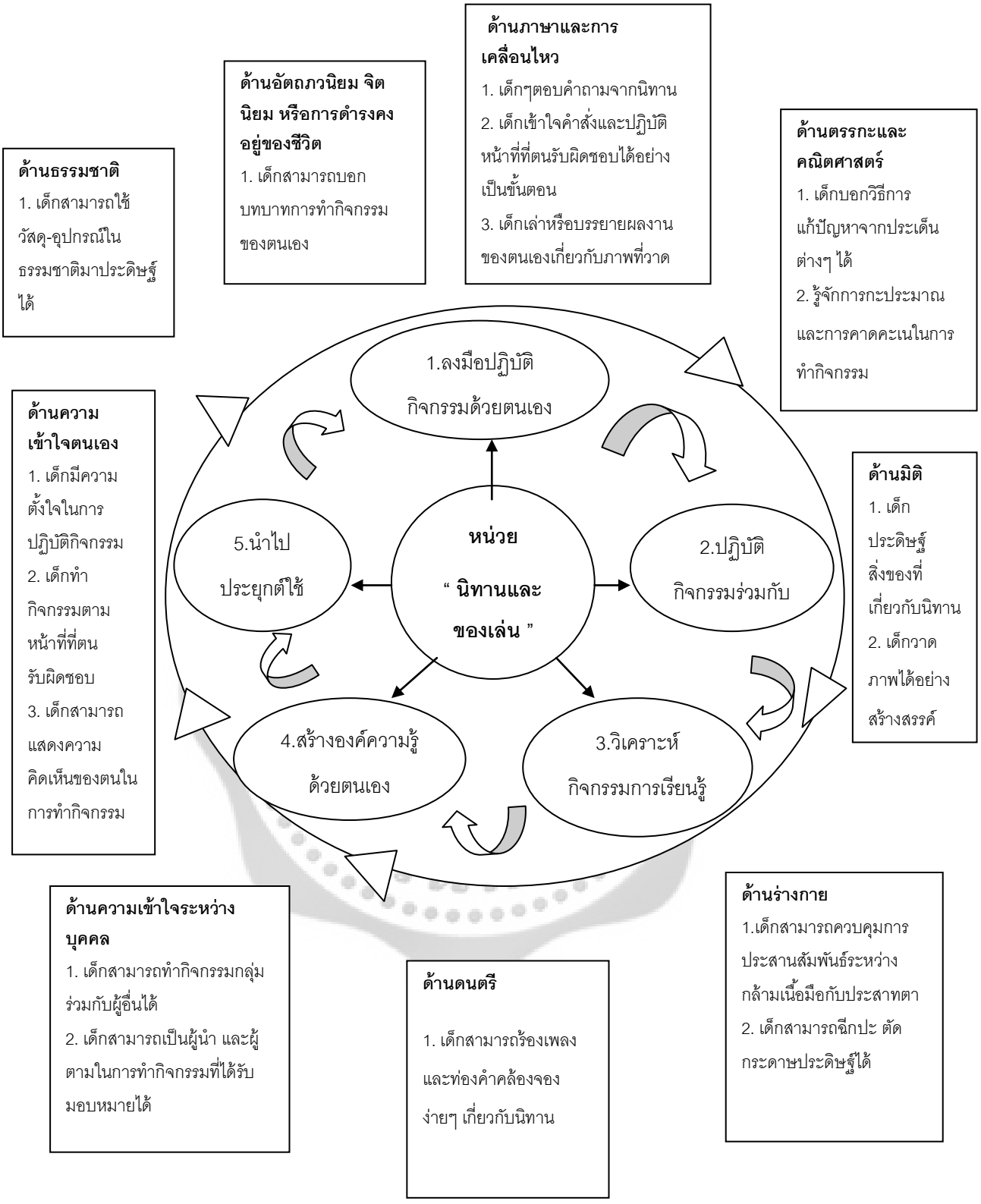

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถด้านต่างๆ ตามแนวคิดพหุปัญญา จากหน่วยการเรียนรู้เรื่อง “นิทานและของเล่น”

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
นิทาน เรื่อง “ช้างขี้โมโห”

สัปดาห์ที่ 6 : หน่วย นิทานและของเล่น

ครั้งที่ 1 : วันจันทร์

สาระการเรียนรู้ : นิทานและของเล่นมีหลากหลายชนิดมากมาย ต้องรู้จักเลือกเล่นอย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้: ภายหลังจากเรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ผู้เรียนจะสามารถทำดังนี้

ด้านภาษา	1. ตอบคำถามจากนิทาน
	2. เข้าใจคำสั่งและปฏิบัติหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้อย่างเป็นขั้นตอน
	3. เล่าหรือบรรยายผลงานของตนเองเกี่ยวกับภาพที่วาด
ด้านตรรกะและ	1. บอกวิธีการแก้ปัญหาจากประเด็นต่างๆ ได้
คณิตศาสตร์	2. รู้จักการกะประมาณและการคาดคะเนในการทำกิจกรรม
ด้านมิติ	1. ประดิษฐ์สิ่งของที่เกี่ยวกับนิทานได้
	2. วาดภาพอย่างสร้างสรรค์
ด้านร่างกาย	1. ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา
	2. ฉีกปะ ตัดปะกระดาษ ประดิษฐ์หุ่นมือสัตว์ได้
ด้านดนตรี	1. ร้องเพลงและท่องคำคล้องจองง่ายๆ เกี่ยวกับนิทาน
ด้านความเข้าใจ	1. ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
ระหว่างบุคคล	2. เป็นผู้นำ และผู้ตามในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	1. มีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
	2. ทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้
	3. แสดงความคิดเห็นของตนในการทำกิจกรรมได้
ด้านธรรมชาติ	1. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์เหลือใช้มาประดิษฐ์ได้
ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต	
	1. บอกบทบาทการทำกิจกรรมของตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
1. ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning) 1.1 ครูแนะนำชื่อและส่วนประกอบของหนังสือนิทาน พร้อมบอกชื่อผู้แต่งและภาพให้เด็กรู้จัก 1.2 เด็กฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง พร้อมทั้งให้เด็กๆ ออกมาช่วยเล่านิทาน 1.3 เด็กร้องเพลง ช้าง พร้อมทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ 1.4 เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานที่เกี่ยวกับช้างขี้โมโห - เวลาที่ช้างโมโหเพื่อนๆ มีท่าทางอย่างไร	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (✓) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ (✓) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
2. ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative learning) 2.1 เด็กแบ่งกลุ่มวาดภาพ ระบายสี และประดิษฐ์เกี่ยวนิทาน โดยแบ่งให้ทำเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน 2.2 เด็กใช้อุปกรณ์ต่างๆ ร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	(✓) ปัญญาด้านภาษา (✓) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (✓) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) เด็กและครูร่วมกันวิเคราะห์กิจกรรมที่ทำ โดยครูตั้งคำถามดังนี้ 3.1 เด็กรู้สึกอย่างไรที่ได้ทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี และประดิษฐ์หุ่นมือสัตว์	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
3.2 เด็กมีความพึงพอใจในผลงานหรือไม่อย่างไร 3.3 ขณะทำกิจกรรมเด็กมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร 3.4 ในกลุ่มเด็กทำอะไรบ้าง	(✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
4. ขั้นผู้เรียนได้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) 4.1 เด็กแสดงบทบาทสมมติโดยหุ่นมือที่ประดิษฐ์	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
5. ขั้นผู้เรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความหมาย (Application) ครูและเด็กช่วยกันคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับนิทานว่าจะไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร โดยตั้งคำถาม ดังนี้ 5.1 เวลาที่เด็กๆ โมโหจะทำอย่างไร	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต

สื่อการเรียนรู้ :

1. หนังสือนิทานเรื่อง “ช้างขี้โมโห”
2. กระดาษ A4
3. สีเทียน สีไม้ สีชอล์ก
4. อุปกรณ์วัสดุเหลือใช้ คือ กระดาษ
5. กาว กรรไกร และภาพสัตว์ต่างๆ

การประเมินผล :

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็น การสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม / พฤติกรรมต่าง ๆ ขณะทำกิจกรรม
3. สังเกตการบอกเหตุผลความรู้สึกในการทำกิจกรรม
4. สังเกตผลงานของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม
5. สังเกตความสามารถพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน

บันทึกหลังจัดกิจกรรม

……

……

……

……

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
นิทาน เรื่อง "ผึ้งจอมขยัน"

สัปดาห์ที่ 6 : หน่วย นิทานและของเล่น

ครั้งที่ 2 : วันพุธ

สาระการเรียนรู้: นิทานและของเล่นมีหลากหลายชนิดมากมาย ต้องรู้จักเลือกเล่นอย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้: ภายหลังจากเรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ผู้เรียนจะสามารถทำดังนี้

ด้านภาษา	1. ตอบคำถามจากนิทาน
	2. เข้าใจคำสั่งและปฏิบัติหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้อย่างเป็นขั้นตอน
	3. เล่าหรือบรรยายผลงานของตนเองเกี่ยวกับภาพที่วาด
ด้านตรรกะและ	1. บอกวิธีการแก้ปัญหาจากประเด็นต่างๆ ได้
คณิตศาสตร์	2. รู้จักการกะประมาณและการคาดคะเนในการทำกิจกรรม
ด้านมิติ	1. ประดิษฐ์สิ่งของที่เกี่ยวกับนิทานได้
	2. วาดภาพอย่างสร้างสรรค์
ด้านร่างกาย	1. ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา
	2. ฉีกปะ ตัดปะกระดาษ ประดิษฐ์ที่จับแมลงได้
ด้านดนตรี	1. ร้องเพลงและท่องคำคล้องจองง่ายๆ เกี่ยวกับนิทาน
ด้านความเข้าใจ	1. ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
ระหว่างบุคคล	2. เป็นผู้นำ และผู้ตามในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	1. มีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
	2. ทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้
	3. แสดงความคิดเห็นของตนในการทำกิจกรรมได้
ด้านธรรมชาติ	1. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์เหลือใช้มาประดิษฐ์ได้
ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต	
	1. บอกบทบาทการทำกิจกรรมของตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
1. ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning) 1.1 ครูแนะนำชื่อและส่วนประกอบของหนังสือนิทาน พร้อมบอกชื่อผู้แต่งและภาพให้เด็กรู้จัก 1.2 เด็กฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง พร้อมทั้งให้เด็กๆ มาทำบทบาทสมมติในนิทาน 1.3 เด็กท่องคำคล้องในนิทานจองพร้อมครู 2 ครั้ง 1.4 เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานที่เกี่ยวข้องกับนิทานผึ้งจอมขยัน - ผึ้งมีหน้าที่อะไร - ผึ้งมีลักษณะอย่างไร	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (✓) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ (✓) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
2. ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative learning) 2.1 เด็กแบ่งกลุ่มวาดภาพ ระบายสี และประดิษฐ์เกี่ยวนิทาน โดยแบ่งให้ทำเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน 2.2 เด็กใช้อุปกรณ์ต่างๆ ร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	(✓) ปัญญาด้านภาษา (✓) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (✓) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
3. **ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้** (Analysis) เด็กและครูร่วมกันวิเคราะห์กิจกรรมที่ทำ โดยครูตั้งคำถามดังนี้ 3.1 เด็กรู้สึกอย่างไรที่ได้ทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี และประดิษฐ์ที่จับแมลง 3.2 เด็กมีความพึงพอใจในผลงานหรือไม่อย่างไร 3.3 ขณะทำกิจกรรมเด็กมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร 3.4 ในกลุ่มเด็กทำอะไรบ้าง	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
4. **ขั้นผู้เรียนได้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง** (Constructivism) 4.1 เด็กวาดภาพแมลงที่เด็กๆรู้จัก นำเสนอผลงาน พร้อมบอกพฤติกรรมของแมลงชนิดนั้นๆ	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (✓) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ (✓) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
5. **ขั้นผู้เรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความหมาย** (Application) ครูและเด็กช่วยกันคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับนิทานว่าจะไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร โดยตั้งคำถาม ดังนี้ 5.1 เมื่อเด็กๆยังทำงานของตนเองไม่เสร็จแต่อยากไปเล่นกับเพื่อนๆ เด็กๆ ควรทำอย่างไร	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม

สื่อการเรียนรู้ :

1. หนังสือนิทานเรื่อง “ผึ้งจอมขยัน”
2. กระดาษ A4
3. สีเทียน สีไม้ สีชอล์ก
4. อุปกรณ์วัสดุเหลือใช้ คือ กระดาษ ตะเกียบ เชือกฟาง ลวด
5. กาว กรรไกร

การประเมินผล :

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็น การสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม / พฤติกรรมต่าง ๆ ขณะทำกิจกรรม
3. สังเกตการบอกเหตุผลความรู้สึกในการทำกิจกรรม
4. สังเกตผลงานของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม
5. สังเกตความสามารถพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน

บันทึกหลังจัดกิจกรรม

……

……

……

……

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
นิทาน เรื่อง “กุ่งกิ้งหัวเหม็น”

สัปดาห์ที่ 6 : หน่วย นิทานและของเล่น

ครั้งที่ 3 : วันศุกร์

สาระการเรียนรู้: นิทานและของเล่นมีหลากหลายชนิดมากมาย ต้องรู้จักเลือกเล่นอย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้: ภายหลังจากเรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ผู้เรียนจะสามารถทำดังนี้

ด้านภาษา	1. ตอบคำถามจากนิทาน
	2. เข้าใจคำสั่งและปฏิบัติหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้อย่างเป็นขั้นตอน
	3. เล่าหรือบรรยายผลงานของตนเองเกี่ยวกับภาพที่วาด
ด้านตรรกะและ	1. บอกวิธีการแก้ปัญหาจากประเด็นต่างๆ ได้
คณิตศาสตร์	2. รู้จักการกะประมาณและการคาดคะเนในการทำกิจกรรม
ด้านมิติ	1. ประดิษฐ์สิ่งของที่เกี่ยวกับนิทานได้
	2. วาดภาพอย่างสร้างสรรค์
ด้านร่างกาย	1. ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา
	2. ฉีกปะ ตัดปะกระดาษ ประดิษฐ์หวีได้
ด้านดนตรี	1. ท่องคำคล้องจองง่ายๆ เกี่ยวกับนิทาน
ด้านความเข้าใจ	1. ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้
ระหว่างบุคคล	2. เป็นผู้นำ และผู้ตามในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	1. มีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม
	2. ทำกิจกรรมตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้
	3. แสดงความคิดเห็นของตนในการทำกิจกรรมได้
ด้านธรรมชาติ	1. ใช้วัสดุ-อุปกรณ์เหลือใช้มาประดิษฐ์ได้
ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต	
	1. บอกบทบาทการทำกิจกรรมของตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
1. ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning 1.1 ครูแนะนำชื่อและส่วนประกอบของหนังสือนิทาน พร้อมบอกชื่อผู้แต่งและภาพให้เด็กรู้จัก 1.2 เด็กฟังนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง พร้อมทั้งให้เด็กๆ ท่องคำคล้องจองพร้อมให้เด็กๆตบมือตามจังหวะตามคำคล้องจอง 1.3 เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานที่เกี่ยวข้องกับนิทานกุ๋งกิ๋งหัวเหม็น - ทำไมกุ๋งกิ๋งถึงหัวเหม็น - ทำอย่างไรให้กุ๋งกิ๋งเลิกหัวเหม็น	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (✓) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ (✓) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
2. ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative learning) 2.1 เด็กแบ่งกลุ่มวาดภาพ ระบายสี และประดิษฐ์เกี่ยวนิทาน โดยแบ่งให้ทำเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน 2.2 เด็กใช้อุปกรณ์ต่างๆ ร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	(✓) ปัญญาด้านภาษา (✓) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (✓) ปัญญาด้านมิติ (✓) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (✓) ปัญญาด้านธรรมชาติ ( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม
3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) เด็กและครูร่วมกันวิเคราะห์กิจกรรมที่ทำ โดยครูตั้งคำถามดังนี้ 3.1 เด็กรู้สึกอย่างไรที่ได้ทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี และประดิษฐ์หวีแปรง 3.2 เด็กมีความพึงพอใจในผลงานหรือไม่อย่างไร	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
3.3 ขณะทำกิจกรรมนักเรียนมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง เด็กแก้ปัญหาอย่างไร 3.4 ในกลุ่มเด็กทำอะไรบ้าง	( ) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
4. ขั้นผู้เรียนได้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) 4.1 เด็กร่วมสรุปเกี่ยวกับอุปกรณ์ทำความสะอาดร่างกายกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย 4.2 เด็กร่วมกันทำผังความคิด เกี่ยวกับ นิทานและของเล่น	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ (✓) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต
5. ขั้นผู้เรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความหมาย (Application) ครูและเด็กช่วยกันคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับนิทานว่าจะไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร โดยตั้งคำถาม ดังนี้ 5.1 เด็กๆ จะมีวิธีดูแลความสะอาดร่างกายอย่างไรบ้าง	(✓) ปัญญาด้านภาษา ( ) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ( ) ปัญญาด้านมิติ ( ) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ( ) ปัญญาด้านดนตรี (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (✓) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ( ) ปัญญาด้านธรรมชาติ (✓) ปัญญาด้านอัตถภาวนิยมปัญญา จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต

สื่อการเรียนรู้ :

1. หนังสือนิทานเรื่อง “กุ่งกิ่งหัวเหม็น”
2. กระดาษ A4
3. สีเทียน สีไม้ สีชอล์ก
4. อุปกรณ์วัสดุเหลือใช้ คือ กระดาษ ลวดกำมะหยี่
5. กาว กรรไกร

การประเมินผล :

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็น การสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม / พฤติกรรมต่าง ๆ ขณะทำกิจกรรม
3. สังเกตการบอกเหตุผลความรู้สึกในการทำกิจกรรม
4. สังเกตผลงานของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม
5. สังเกตความสามารถพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน

บันทึกหลังจัดกิจกรรม

……

……

……

……

ภาคผนวก ข

คู่มือและแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

คู่มือการใช้แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญามีทั้งหมด 9 ด้าน จำนวน 27 ข้อ คือ

1.1 ด้านภาษา

1.2 ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์

1.3 ด้านมิติ

1.4 ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว

1.5 ด้านดนตรี

1.6 ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล

1.7 ด้านความเข้าใจตนเอง

1.8 ด้านธรรมชาติ

1.9 ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต

2. ใช้สังเกตในช่วงระยะเวลาก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง

3. ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลและทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตาราง แสดงจำนวนครั้งที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในช่องระดับคุณภาพที่พฤติกรรมปรากฏโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนแสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านโดยไม่มีผู้อื่นบอกให้แสดงพฤติกรรม

ระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนแสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านโดยมีผู้อื่นบอกให้แสดงพฤติกรรม

ระดับคะแนน 0 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่แสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้าน

แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา

(Multiple intelligences Checklist)

ชื่อ.....สัปดาห์ที่.....วันที่.....

เรื่อง.....ผู้สังเกต.....

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องแสดงระดับคุณภาพที่ความสามารถปรากฏ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)	1.1 เข้าใจและบอกความหมายของคำได้				2 หมายถึง เข้าใจและบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้องโดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง เข้าใจและบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้องโดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	1.2 ปฏิบัติตามคำสั่ง				2 หมายถึง ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	1.3 เล่าเรื่อง/เล่านิทาน				2 หมายถึง เล่าเรื่อง/เล่านิทานโดยบอกสาระสำคัญได้อย่างครบถ้วนโดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง เล่าเรื่อง/นิทานได้แต่ขาดสาระสำคัญบางประการโดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
2.ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)	2.1 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ /การแก้ปัญหา				2 หมายถึง บอกเหตุผลในการตัดสินใจ /การแก้ปัญหาได้โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง บอกเหตุผลในการตัดสินใจ /การแก้ปัญหาได้ โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	2.2 เปรียบเทียบสิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี น้ำหนัก หรือพื้นผิว				2 หมายถึง เปรียบเทียบสิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวนขนาด สี น้ำหนัก หรือพื้นผิวได้โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง เปรียบเทียบสิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวนขนาด สี น้ำหนัก หรือพื้นผิวได้โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	2.3 แก้ปัญหาเมื่อมีสถานการณ์ให้ได้				2 หมายถึง บอกวิธีแก้ปัญหาต่างๆ ตามความคิดของตนเอง โดยการแสดงความคิดเห็น ตอบรับ ปฏิเสธ และบอกการกระทำต่างๆอย่างมีเหตุผลได้โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง บอกวิธีแก้ปัญหาต่างๆ ตามความคิดของตนเอง โดยแสดงความคิดเห็น ตอบรับ ปฏิเสธ และบอกการกระทำต่างๆอย่างมีเหตุผลได้โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
3.ด้านมิติ (Spatial Intelligence)	3.1 บอกรูปพรรณสัณฐานของสิ่งต่างๆ				2 หมายถึง บอกรูปพรรณสัณฐานของสิ่งต่างๆ ในด้านรูปร่าง รูปทรง ขนาด และพื้นที่ได้โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง บอกรูปพรรณสัณฐานของสิ่งต่างๆ ในด้านรูปร่าง รูปทรง ขนาด และพื้นที่ได้โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	3.2 บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งต่างๆ				2 หมายถึง บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและมั่นใจโดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งต่างๆ ได้โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	3.3 วาดภาพอย่างสร้างสรรค์				2 หมายถึง วาดภาพด้วยตนเองอย่างมั่นใจ และบอกเล่าความคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการโดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง วาดภาพด้วยตนเองอย่างมั่นใจ และบอกเล่าความคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการโดย ได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
4.ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence)	4.1 ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย (กล้ามเนื้อมัดใหญ่)				2 หมายถึง ทรงตัวได้ดี อ่อนตัวหรือยืดหยุ่นได้ดี และเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางต่างๆ ได้คล่องแคล่วและว่องไว 1 หมายถึง ทรงตัวได้ อ่อนตัวหรือยืดหยุ่นได้ และเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางต่างๆ ได้ แต่ขาดความคล่องแคล่วและว่องไว 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	4.2 ใช้ร่างกายแสดงท่าทางต่างๆ				2 หมายถึง ใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายแสดงท่าทางตามคำสั่ง/ตามจินตนาการของตนเองได้อย่างมั่นใจและคล่องแคล่ว 1 หมายถึง ใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายแสดงท่าทางตามคำสั่ง/ตามจินตนาการของตนเองได้แต่ขาดความมั่นใจและความคล่องแคล่ว 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	4.3 ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา (กล้ามเนื้อมัดเล็ก)				2 หมายถึง ใช้กล้ามเนื้อมืออย่างประสานสัมพันธ์กับประสาทตาด้วยความคล่องแคล่วและว่องไว 1 หมายถึง ใช้กล้ามเนื้อมืออย่างประสานสัมพันธ์กับประสาทตาด้วยความคล่องแคล่วและว่องไว ใช้กล้ามเนื้อมืออย่างประสานสัมพันธ์กับประสาทตาด้วยความคล่องแคล่วและว่องไว 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
5.ด้านดนตรี (Musical Intelligence)	5.1 มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อจังหวะและสียงเพลง				2 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆ ตามจังหวะหรือตามเสียงเพลงได้ทันทีที่ได้ยินเสียงเพลงหรือได้ยินเสียงจังหวะดนตรีโดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆ ตามจังหวะหรือตามเสียงเพลงได้ทันทีที่ได้ยินเสียงเพลงหรือได้ยินเสียงจังหวะดนตรีโดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	5.2 แสดงท่าทางตามจังหวะ/สัญญาณ				2 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆ ตามจังหวะ/สัญญาณได้อย่างสอดคล้องและคล่องแคล่ว 1 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆ ตามจังหวะ/สัญญาณได้ แต่ขาดความคล่องแคล่ว 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	5.3 ร้องเพลงและแสดงท่วงท่าประกอบ				2 หมายถึง ร้องเพลงและแสดงท่วงท่าของนักร้องคนโปรดที่ตนชื่นชอบ หรือตามจินตนาการของตนเองได้ โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง ร้องเพลงและแสดงท่วงท่าของนักร้องคนโปรดที่ตนชื่นชอบ หรือตามจินตนาการของตนเองได้ โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
6.ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence)	6.1 ทำงานเป็นกลุ่ม				2 หมายถึง ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ กับกลุ่มด้วยตนเอง โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ กับกลุ่มด้วยตนเอง โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	6.2 ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม				2 หมายถึง ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มในขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่มได้โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มในขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่มได้โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	6.3 เป็นผู้นำและแสดงออกเพื่อผู้อื่นยอมรับ				2 หมายถึง แสดงความเป็นผู้นำกลุ่มและแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับความคิดและการกระทำของตนได้โดยไม่มีการชี้นำ 1 หมายถึง แสดงความเป็นผู้นำกลุ่มและแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับความคิดและการกระทำของตนได้โดยมีการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
7.ด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)	7.1 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่				2 หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	7.2 กล้าแสดงออกและมีความมั่นใจ				2 หมายถึง แสดงการพูด แสดงการกระทำตามความคิดของตนเองอย่างมั่นใจ 1 หมายถึง แสดงการพูด แสดงการกระทำได้ โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	7.2 ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง				2 หมายถึง มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่มีการชี้นำ 1 หมายถึง มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายโดยมีการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
8.ด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)	8.1 เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				2 หมายถึง บอกการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง บอกการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
	8.2 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม				2 หมายถึง บอกประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมได้ โดยไม่ได้รับการชี้นำ 1 หมายถึง บอกประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมได้ โดยได้รับการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงความสามารถ
	8.3 รู้จักวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม				2 หมายถึง บอกวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้โดยไม่มีการชี้นำ 1 หมายถึง บอกวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้โดยมีการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
9. ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม การดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence)	9.1 เข้าใจบทบาทของตนเอง				2 หมายถึง แสดงการพูด แสดงการกระทำตามบทบาทของตนเองได้โดยไม่มีการชี้นำ 1 หมายถึง แสดงการพูด แสดงการกระทำตามบทบาทของตนเองได้โดยไม่การชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	9.2 แสดงความมีน้ำใจกับเพื่อนในขณะทำงาน				2 หมายถึง แสดงออกถึงความมีน้ำใจกับเพื่อนในขณะทำงานโดยไม่มีการชี้นำ 1 หมายถึง แสดงออกถึงความมีน้ำใจกับเพื่อนขณะทำงานได้โดยมีการชี้นำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
	9.3 มีความไวในการจับประเด็นคำถาม				2 หมายถึง ตอบคำถามได้ถูกต้องและอย่างคล่องแคล่ว 1 หมายถึง ตอบคำถามได้แต่ไม่คล่องแคล่ว 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการเล่านิทานประกอบกิจกรรม โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการเล่านิทานประกอบกิจกรรม
โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)

ขั้นที่ 2 ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative learning)

ขั้นที่ 3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนได้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

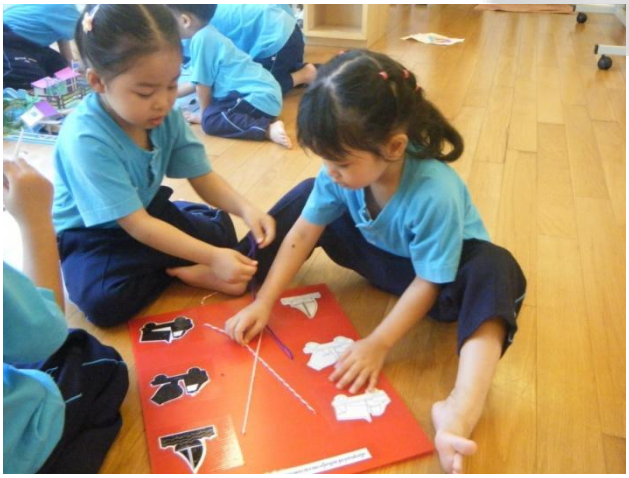

<u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นผู้เรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความหมาย(Application)

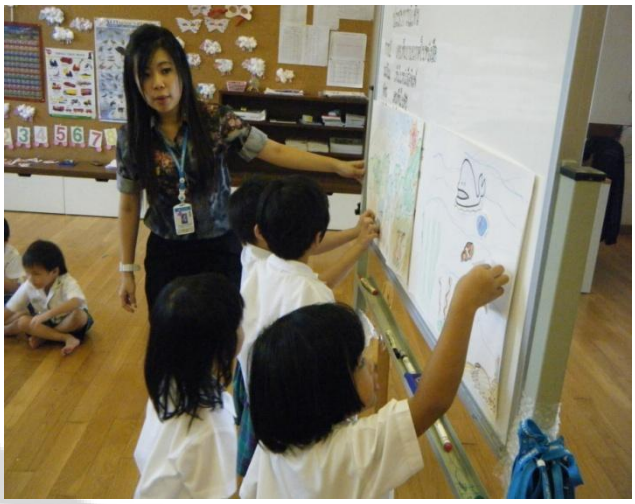

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล

ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล

ผลการวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ในครั้งนี้ ได้นำคะแนนพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการสังเกตก่อนการทำกิจกรรม 3 ครั้งใน 1 สัปดาห์ และในช่วงการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้อีก 4 ครั้ง ภายใน 8 สัปดาห์ (เก็บข้อมูลจาการสังเกตในสัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8) มาแสดงให้เห็นผลปรากฏดัง ตาราง 14 – 22

ตาราง 14 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทางพหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านภาษา				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	1	1	1.67	1.67	2
2	1	1	1	1.33	1.67
3	0.67	0.67	1	1.33	1.67
4	1	1	1	1.67	2
5	1	1	1	1.33	1.67
6	0.67	1	1	1.33	1.67
7	0.67	0.67	1	1.33	1.67
8	0.67	0.67	1	1.33	1.67
9	0.67	0.67	1	1.67	2
10	0.67	1	1	1.67	2
11	0.67	0.67	1	1	1.33
12	0.67	0.67	1	1.67	1.67
13	0.67	0.67	1	1.67	2
14	0.67	0.67	1	1	1.67
15	0.67	1	1	1.33	2
ΣX	9.37	10.36	13	18.33	23.02
ΣX^2	8.94	10.59	16.79	31.12	48.08
$(\Sigma X)^2$	87.80	107.33	169.00	335.99	529.92
$\overline{X}$	.76	.82	1.04	1.42	1.78
SD	.15	.17	.17	.23	.21
Mdn	.67	.67	1.00	1.33	1.67

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 14 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาสูงขึ้น

ตาราง 15 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ก่อนการจัดกิจกรรม และในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทาง พหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	0.67	0.67	1.67	1.67	1.67
2	0.33	0.33	1.33	1.33	1.33
3	1	1	1.33	1.33	1.33
4	0.33	0.33	1.33	1.33	1.33
5	0.67	0.67	1.33	1.33	1.67
6	0.33	0.33	1.67	1.67	1.67
7	0.33	0.67	1.67	1.67	1.67
8	0.67	0.67	1.33	1.33	1.67
9	0.33	0.67	1.33	1.33	1.33
10	0.67	1	1.67	1.67	1.67
11	0	0.33	1.33	1.33	1.33
12	0.67	0.67	1.67	1.67	2
13	1	1	1.33	1.33	1.67
14	0.67	0.67	1.67	1.67	1.67
15	0.67	0.67	1.33	1.33	1.33
ΣX	8.34	9.68	21.99	21.99	23.34
ΣX^2	5.69	7.03	32.65	32.65	36.92
$(\Sigma X)^2$	69.56	93.70	483.56	483.56	544.76
$\overline{X}$	.56	.64	1.47	1.47	1.56
SD	.27	.23	.17	.17	.21
Mdn	.67	.67	1.33	1.33	1.67

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 15 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์สูงขึ้น

ตาราง 16 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดการจัดกิจกรรมตามแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทาง พหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านมิติ				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	1	1	1.33	2	2
2	1	1	1	2	2
3	1	1	1.33	1.67	2
4	1	1	1	2	2
5	0.67	0.67	1	1.33	1.67
6	0.67	0.67	1.67	2	2
7	0.67	1	1.67	2	2
8	0.67	0.67	1	2	2
9	0.67	0.67	1	1.67	1.67
10	0.67	0.67	1.33	2	2
11	0.33	0.67	1	1.33	1.67
12	0.67	0.67	1.33	1.67	1.33
13	0.67	0.67	1.33	1.67	2
14	0.67	0.67	1	1.67	2
15	0.67	0.67	1	2	2
ΣX	11.03	11.7	17.99	27.01	28.34
ΣX^2	8.60	9.49	22.42	49.4823	54.14
$(\Sigma X)^2$	110.63	125.19	299.71	675.52	746.48
$\overline{X}$	.73	.78	1.20	1.80	1.89
SD	.19	.16	.25	.25	.21
Mdn	.67	.67	1.00	2.00	2.00

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 16 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติสูงขึ้น

ตาราง 17 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อของเป็นรายบุคคล

ความสามารถทาง พหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	1	1	1.33	1	1.67
2	1	1	1.33	1.33	1.67
3	1	1	1.33	1.67	1.67
4	1	1	1.33	1.33	1.67
5	1	1	1	1.33	1.33
6	1	1	1	1.33	1.33
7	1	1	1	1.33	1.67
8	1	1	1	1.33	1.33
9	0.67	1	1	1	1.33
10	1	1	1	1.33	1.33
11	1	1	1	1.33	1.33
12	1	1	1	1.33	1.33
13	1	1	1	1.33	1.67
14	1	1	1	1	1.33
15	1	1	1	1	1.33
ΣX	14.67	15	16.32	18.97	21.99
ΣX^2	14.45	15	18.08	24.48	32.65
$(\Sigma X)^2$	215.21	225.00	266.34	359.86	483.56
$\overline{X}$	.98	1.00	1.09	1.27	1.47
SD	.09	.00	.15	.19	.17
Mdn	1.00	1.00	1.00	1.33	1.33

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 17 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวสูงขึ้น

ตาราง 18 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรีก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทางพหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านดนตรี				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	0.67	1	2	2	2
2	0.33	0.67	1	1	1.33
3	0.33	0.67	1	1.33	1.67
4	0.67	0.67	1	1.33	1.67
5	1	1	1	1.33	1.67
6	0.67	0.67	1.33	1.67	2
7	0.67	1	1.33	1.67	2
8	1	1	1.33	1.67	2
9	0.33	0.67	1	1.33	1.67
10	1	1	1.33	1.67	2
11	0.33	0.33	0.67	1	1.67
12	0.67	0.67	1	1.33	2
13	0.67	0.33	1	1.33	2
14	0.67	1	1	1.33	1.67
15	1	1	1	1.33	1.67
ΣX	10.01	11.68	16.99	21.32	27.02
ΣX^2	7.58	9.91	20.52	31.31	49.29
$(\Sigma X)^2$	100.20	136.42	288.66	454.54	730.08
$\overline{X}$	.67	.78	1.13	1.42	1.80
SD	.25	.24	.30	.27	.21
Mdn	.67	.67	1.00	1.33	1.67

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 18 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรีสูงขึ้น

ตาราง 19 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทางพหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านเข้าใจระหว่างบุคคล				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	1	1	1.33	1.67	2
2	0.67	0.67	1	1	1.33
3	0.33	0.67	1.33	1.67	1.67
4	0.67	0.67	1.33	1.67	2
5	1	1	1.33	1.67	1.67
6	0.67	0.67	1.33	1.67	1.67
7	0	0.33	1	1.33	1.67
8	0.33	0.67	1	1.67	1.67
9	0.33	0.67	1	1.67	1.67
10	0.67	0.67	1	1.67	2
11	0	0	0.67	1	1.33
12	0.33	0.67	1	1.67	1.67
13	0.33	0.67	1	1.67	1.67
14	0.33	0.67	1	1.33	1.67
15	0.67	0.67	1	1.67	1.67
ΣX	7.33	9.7	16.32	23.03	25.36
ΣX^2	4.90	7.05	18.29	36.22	43.43
$(\Sigma X)^2$	53.73	94.09	266.34	530.38	643.13
$\overline{X}$	.49	.64	1.09	1.53	1.69
SD	.31	.23	.20	.25	.20
Mdn	.33	.67	1.00	1.67	1.67

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 19 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลสูงขึ้น

ตาราง 20 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทางพหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	1	1	1.67	2	2
2	0.67	1	1.67	2	2
3	0.67	0.67	1	1.33	1.67
4	1	1	1.33	1.67	1.67
5	1	1	1	1.67	2
6	1	1	1.33	1.33	1.67
7	0.67	0.67	1	1.33	1.67
8	0.67	1	1.33	1.33	1.67
9	0	0.33	1	1.67	1.67
10	1	1	1.33	1.67	1.67
11	0.33	0.67	0.67	1	1
12	0.67	1	1.33	1.67	2
13	1	1	1	1.67	1.67
14	0.67	0.67	1	1	1.33
15	0.67	1	1	1.67	1.67
ΣX	11.02	13.01	17.66	23.01	25.36
ΣX^2	9.25	11.90	21.87	36.60	43.87
$(\Sigma X)^2$	121.44	169.26	311.88	529.46	643.13
$\overline{X}$	.73	.87	1.18	1.53	1.69
SD	.29	.21	.28	.30	.27
Mdn	.67	1.00	1.00	1.67	1.67

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 20 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองสูงขึ้น

ตาราง 21 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทางพหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านธรรมชาติ				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	0.33	0.67	1	1.33	1.33
2	0.33	0.33	1	1.33	1.33
3	0.33	0.33	1	1.67	1.67
4	0.67	1	1	1.33	1.33
5	0.33	0.67	1	1.33	1.33
6	0.33	0.67	1	1.33	1.33
7	1	1	1	1.33	1.33
8	0.67	0.67	1	1.33	1.33
9	0.67	0.67	0.67	1.33	1.33
10	0.33	0.67	1	1.33	1.67
11	0.33	0.33	0.67	1.33	1.33
12	0.33	0.67	1	1.33	1.33
13	0.33	0.67	1	1	1.33
14	0.33	0.67	1	1.33	1.33
15	0.33	0.33	1	1.33	1.33
ΣX	6.64	9.35	14.34	19.96	20.63
ΣX^2	3.54	6.48	13.90	26.78	28.57
$(\Sigma X)^2$	44.09	87.42	205.64	398.40	425.60
$\overline{X}$	.44	.62	.96	1.33	1.38
SD	.21	.21	.12	.13	.12
Mdn	.33	.67	1.00	1.33	1.33

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 21 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติสูงขึ้น

ตาราง 22 แสดงพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ก่อนการจัดกิจกรรมและในช่วงการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเป็นรายบุคคล

ความสามารถทาง พหุปัญญา / เด็กปฐมวัยคนที่	ความสามารถด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต				
	ระยะเวลา (สัปดาห์)				
	ก่อนจัดกิจกรรม	2	4	6	8
1	0.33	0.33	1	1.67	2
2	0.67	0.67	1	1.67	2
3	1	1	1	1.67	2
4	1	1	1.33	1.67	2
5	0.67	1	1.33	1.67	2
6	0.67	0.67	1	2	2
7	0.67	1	1.33	1.67	2
8	1	1	1	2	2
9	0.33	0.67	1	1.33	2
10	1	1	1	2	2
11	0.67	0.33	0.67	1.33	1.67
12	1	1	1.33	2	2
13	1	1	1.33	1.67	2
14	1	1	1	1.67	2
15	1	1	1.33	1.67	2
ΣX	12.01	12.67	16.65	25.69	29.67
ΣX^2	10.46	11.56	19.06	44.64	58.79
$(\Sigma X)^2$	144.24	160.53	277.22	659.98	880.31
$\overline{X}$	.80	.84	1.11	1.71	1.98
SD	.25	.25	.21	.21	.09
Mdn	1.00	1.00	1.00	1.67	2.00

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 22 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อเด็กปฐมวัยทุกคนมีคะแนนความสามารถทางพหุปัญญา ด้านอัตถวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต สูงขึ้น

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย

ตาราง 23 แสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนที่ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านภาษา(Linguistic Intelligence)					
1.1 เข้าใจและบอกความหมายของคำได้	+1	+1	0	2	.67
1.2 ปฏิบัติตามคำสั่ง	0	+1	+1	2	.67
1.3 เล่าเรื่อง/เล่านิทาน	+1	+1	+1	3	1
2. ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)					
2.1 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ /การแก้ปัญหา	+1	+1	0	2	.67
2.2 เปรียบเทียบสิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี น้ำหนัก หรือพื้นผิว	0	+1	+1	2	.67
2.3 แก้ปัญหา	+1	+1	0	2	.67
3. ด้านมิติ (Spatial Intelligence)					
3.1 บอกรูปพรรณสัณฐานของสิ่งต่างๆ	0	+1	+1	2	.67
3.2 บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งต่างๆ	0	+1	+1	2	.67
3.3 วาดภาพอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1
4. ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว(Bodily Kinesthetic Intelligence)					
4.1 ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย (กล้ามเนื้อมัดใหญ่)	+1	+1	+1	3	1
4.2 ใช้ร่างกายแสดงท่าทางต่างๆ	+1	+1	+1	3	1
4.3 ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา (กล้ามเนื้อมัดเล็ก	+1	+1	+1	3	1

แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)					
5.1 มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อจังหวะและสียงเพลง	+1	+1	+1	3	1
5.2 แสดงท่าทางตามจังหวะ/สัญญาณ	+1	+1	+1	3	1
5.3 ร้องเพลงและแสดงท่วงท่าประกอบ	+1	+1	0	2	.67
6. ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล(Interpersonal Intelligence)					
6.1 ทำงานเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1
6.2 ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1
6.3 เป็นผู้นำและแสดงออกเพื่อผู้อื่นยอมรับ	0	+1	+1	2	.67
7. ด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)					
7.1 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	+1	+1	0	2	.67
7.2 กล้าแสดงออกและมีความมั่นใจ	+1	+1	+1	3	1
7.3 ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1
8. ด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)					
8.1 เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและ	+1	+1	0	2	.67
สิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	3	1
8.2 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	3	1
8.3 รู้จักวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม					
9. ด้านอัตถภวนิยม จิตนิยม การดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence)					
9.1 เข้าใจบทบาทของตนเอง	+1	+1	0	2	.67
9.2 แสดงความมีน้ำใจกับเพื่อนในขณะทำงาน	+1	+1	+1	3	1
9.3 มีความไวในการจับประเด็นคำถาม	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญการตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

    1.1 รองศาสตราจารย์ชลาธิป สมาหิโต

    อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

    1.2 ผู้ช่วศาสตราจารย์บุญญาพร อูนากูล

    อาจารย์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

    1.3 อาจารย์นนทิศักดิ์ ผาผาย

    อาจารย์โรงเรียนอนุบาลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

2. ผู้เชี่ยวชาญการตรวจแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

    2.1 ดร.ธัญรัศม์ นิธิกุลธีระภัทร์

    อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลจารุวรรณ

    2.2 อาจารย์รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ

    อาจารย์โรงเรียนสุเหร่าลาดบัวขาว จังหวัดกรุงเทพฯ

    2.3 อาจารย์นนทิศักดิ์ ผาผาย

    อาจารย์โรงเรียนอนุบาลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวกมลวรรณ อังศรีสุรพร

วัน เดือน ปีเกิด 1 กรกฎาคม 2528

สถานที่เกิด จังหวัด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 1/484 ซอยนวลจันทร์ 16 ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10230

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตพัฒนา แขวงคลองสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
จากโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2

พ.ศ. 2551 กศ.บ. (การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2554 กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ